

AVE MARIA

MARCH, 1940

AVE MARIA

published monthly by

The Slovene
Franciscan Fathers,

LEMONT, ILLINOIS

in the interest of the
Slovene Franciscan Com-
missariat of the Holy
Cross.

Subscription Price:
\$2.50 per annum

Naročnina:
\$2.50 letno.

Izven U. S. A. \$3.00

Management —
Upravnštvo
AVE MARIA
P. O. Box 608,
Lemont, Ill.
Telephone: Lemont 494

Printed by
SERVICE PRINTERS
Lemont, Ill.

Entered as second-class
matter August 20, 1925,
at the post office at Lemont,
Illinois, under the
act of March 3, 1879.
Acceptance of mailing at
special rate of postage
provided for in Section
1103, Act of October 3,
1917, authorized on Au-
gust 29, 1925.

Naročite se na

"AVE MARIA"

ki je glasnik katoliškega življenja slovenskim
izseljencem v Ameriki in porok
zvestobe katoliški Cerkvi.

Več svetih maš

se daruje za naročnike našega lista. Najbolj stalna
je pa sv. maša, ki se daruje vsako prvo nedeljo
v mesecu v naši samostanski cerkvi pri
Mariji Pomagaj v Lemontu.

Vsak naročnik

NAŠEGA LISTA JE PODPORNIK VELIKE MISLI
MISIJONSTVA JEZUSOVEGA. ZAKAJ? DOLAR-
JI KI SI JIH NAMENIL ZA NAROČNINO NAŠE-
GO LISTA, NISO VRŽENI V KOT. KAMENČKI
SO ZA ZGRADBO KRISTUSOVEGA DUHOVNI-
ŠTVA. ZATO JE BILA AVE MARIJA USTA-
NOVLJENA, DA BI V GMOTNEM OZIRU PODPI-
RALA DIJAKE, KANDIDATE ZA DUHOVNIŠKI
STAN. TVOJA NAROČNINA JE SEME, KI NAJ
NEKOČ OBRODI SAD V VINOGRADU GOSPO-
DOVEM. KOLIKO JE DIJAKOV, KI BI RAI-
STUDIRALI, PA IMAJO SREDSTEV. SAMO-
STAN V LEMONTU JE TUDI ŠOLA IN VZGOJE-
VALIŠČE IDEJALNIM FANTOM, KI SO SI ZAŽE-
LELI SLUŽBE ALTARJA. SEDAJ RAZUMES.
NAS LIST UTIRA POT TEM ŠTUDENTOM.

AVE MARIA

Marčeva štv. 1940—

—Letnik XXXII.

VELIKONOČNO PISMO

PRVI pomladni cvet! Lep je in veseli smo ga! Slučajno smo ga morda odkrili, ko smo v mladem jutru stopili na vrt ali zahli na prisojen breg, kjer se je češnja razcvetela kar čez noč. Človeku se kar oko razjasni in srce ogreje! Škoda, da mi veliki in od skrbi ubiti ljudje navadno ne okusimo tega veselja tako kot otrok, ki še ne ve, da živi. Le poglejte ga, kako v naročju svoje matere neugnano steza svoje ročice k prvemu cvetu, ko ga zagleda. Za njegovo čisto oko je v njem še več lepot kot za naše, ki se je že tolilikokrat skalilo. Motno človeško oko prezre veliko božjih lepot na svetu. Celo najčistejšemu očesu pa ostanejo na zemlji skrite največje božje lepote, ki jih sami nosimo v svojih dušah.

Tudi duša je cvet, če je v posvečajoči milosti prerojena. Angeli in svetniki se radujejo ob tem skrivnostnem cvetu in Bog sam ga je vesel. Človek pa je po naravi preslab, da bi že na zemlji videl in občutil njegovo lepoto; zato je tudi ne ceni tako, kakor zasluži, marveč jo celo zločinsko potepta s smrtnim grehom.

Za veliko noč — pomlad v cerkvenem letu — se morajo razcvesti tudi naše duše. Postni čas je bil zanje kakor zgodnja pomlad. S premagovanjem smo se borili za pomlajenje svojega nadnaravnega življenja. Cerkev, naša vedno rodovitna mati, pa nam je v občestvu naše župnije dovajala novih življenjskih moći, ko smo bolj pogosto hodili k daritvi in zakramentom. Počasi in s težavo smo napredovali, a zdaj za Gospodovo vstajenje moramo svoje duše odprieti božji milosti za popolni razcvet. Kakor je sto in tisoč cvetov okrasilo naše vrtove in travnike, tako mora vseh štiri ali pet tisoč duš naše

župnije okrasiti veliki vinograd Gospodov — sveto Cerkev. Vsaka roža in vsako drevo po svoje cvete; tudi vsaka duša je po svoje lepa, a najlepša je takrat, kadar je z drugimi povezana v raznobarven šopek ali venec. Tako bo tudi Bog vsake duše vesel, a najbolj pa takrat, kadar se bomo vsi skupaj združevali v župnijski cerkvi pri skupnih pobožnostih. Doživetja v cerkvi se bodo kakor prijeten vonj razširjala na vse naše življenje v svetu.

Na veliki četrtek se bomo okopali v soncu božje ljubezni, ko se bomo združili pri skupnem župnijskem obhajilu. Kakor apostolom noge, nam je Jezus v velikonočni spovedi umil duše; zdaj imamo pravico, da kot ena družina jemo Jagnje božje. Mašuje ta dan samo župnik, vsi drugi duhovniki pa gredo samo k obhajilu, da se tako tudi na zunaj pokaže, da je to spomin zadnje večerje, ko je samo veliki duhovnik Kristus kot družinski oče delil velikonočno jagnje. Po škofijskih cerkvah in nekaterih redovnih hišah umije ta dan škof ali redovni predstojnik starčkom ali sobratom noge. Kaj podobnega na župnijah ni zapovedano, a morda bo tudi kdaj prišlo v navado, da bo župnik dvanajstrem starčkom svoje župnije umil noge in jim tako skazal ljubezen do konca. Lepo bi to bilo! Pa če tega tudi nikoli ne bo, mora med nami žive zavest, da je veliki četrtek dan ljubezni. Gospodinje, ko ta dan kupujete vse potrebno za domače velikonočne jagnje, mislite tudi na svoje revne sosede! Dekleta, ko ta dan posnažite in uredite domačo hišo, skočite še tja, kjer je bolezen ali pomanjkanje! Vsaj enemu človeku ta dan skažimo ljubezen, pa če drugače ne moremo, vsaj s prijaznim voščilom!

Na veliki petek se je Jezus dal v brezma-
dežno daritev na križu; zato velja križu ta dan
vsa čast. Živega spomina na Jezusovo krvavo
daritev, svete maše danes ni nikjer, ker ob križu
v vsej grozotni veličini zaživi krvava daritev sa-
ma. Duhovniki v črnih oblačilih javno žaluje-
jo, ko se takoj, ko pridejo k oltarju, vržejo na
tla in premišljevajo molijo. Nato se župnik ob-
haja s sveto hostijo, ki jo je bil posvetil že prej-
šnji dan in shranil v božjem grobu. Po tem ob-
hajilu nas trikrat pozove, naj počastimo Kristu-
sov križ, ki ga medtem razkrije in položi pred
oltarjem na tla. Pojdimo ga z njim tudi mi po-
ljubit! Tudi otroke pripeljite! To poljublja-
nje mora poseči v vse naše življenje, saj s so-
vraštvom v srcu ali v strasti zakopan ne moreš
iskreno poljubiti Odrešenika. Naj ne bo v žup-
niji nobenega Judeža! Vse si odpustimo na ta
veliki spravni dan!

Na veliko soboto obhajamo spomin svojega
prvega vstajenja — svetega krsta. Skoraj bi
dejal, da kristjani niso mogli pričakovati vsta-
jenja in so zato prvi in glavni spomin, ki se je v
starih časih obhajal v noči od sobote na nedeljo,
prenesli že na soboto zjutraj. Če hočemo seda-
nje sobotno bogoslužje prav razumeti, si misli-
mo, da ga obhajamo šele ponoči. Skušali vam
ga bomo napraviti domačega. Najprej vam bomo
blagoslovili ogenj; z njim prižgite ogenj po
svojih domovih, da vas bo spominjal, da je tudi
vaše hiše luč — Kristus. Tudi v naši skupni
družinski hiši — župnijski cerkvi bomo med
petjem s tem ognjem prižgali vse luči, predvsem
pa velikonočno svečo, ki nam bo do vnebohoda
ob oltarju oznanjala, da je zasijala svetu nova
luč. V lepem obredu bo potem župnik blago-
slovil krstno vodo, ki nam bo v moči Svetega Du-
ha pri svetem krstu rodila nove bratce in sestri-
ce. Lepo bi bilo, če bi kakšnega otročička takoj
nato krstili, ko nimamo prilike, da bi videli krst
odraslega človeka. Tako bi tudi mi potem z
večjo pobožnostjo vsaj po tihem molili litanije
vseh svetnikov, ki jih zdaj pojede duhovniki,
včasih pa so jih prepevali novokrščenci, ko so
šli od krstilnika k oltarju, da se prvič kot božji
otroci poklonijo nebeškemu Očetu in se okre-
čajo za življenje z božjim kruhom. To je bila
vesela sveta maša, kot je še zdaj, samo da se kar
ne moremo vživeti v to, čeprav zopet zvonovi za-
zvone, orgle zapojo in prvič zadoni aleluja. Vsi

ti obredi so tako lepi, da zaslužijo več obiska,
kakor smo ga vajeni v naših župnijah.

V nedeljo zjutraj, ponekod pa že v soboto
popoldne, vas bodo zvonovi povabili k vstajenju.
K tej lepi slovesnosti bo prihitel vsak, kdor bo
le mogel. Otroci bodo vsi imeli majhne svečke,
odrasli pa boste kupili velike, da bomo šli vsi z
gorečo lučjo v roki in v srcu s Kristusom iz cer-
kve. Ta pohod iz cerkve po vasi in nazaj v cer-
kev naj pomeni, da se naše življenje v cerkvi
začenja, nadaljuje zunaj v svetu in spet враča v
cerkev. Zato bo vsaka nedelja živ spomin na
veliko noč, ko bomo pri maši in zakramentih na-
birali moči za ves teden, ob delavnikih iz teh
moči živelci in vse to življenje naslednjo nedeljo
spet v cerkev Bogu v dar prinesli. Prva taka
daritev, kar najbolj slovesna in popolna, bo že
na velikonočno jutro.

Vsa velikonočna osmina bo prepletena z ve-
likonočnimi mislimi in dejanji; v nedeljo in po-
nedeljek bomo izmenjali svoje velikonočne da-
rove, s sorodniki, znanci in prijatelji bomo ob-
novili ljubezenske vezi in tudi tujcem in bera-
čem bomo ta teden ljubeznivo postregli. Na
belo nedeljo, ko so včasih novokrščenci slekli
belo obleko, pa bomo spremili naše male bratce
in sestrice v belih oblekah k prvemu svetemu
obhajilu. Tako bomo najlepše zaključili naj-
večje praznike cerkvenega leta.

Kakor spomladi mnogo stvari pospeši buj-
no rast in pisano cvetje, tako tudi v velikonoč-
nih praznikih mnogo skrivnosti, obredov in po-
božnosti pospeši razcvet naših duš. Na enega
bo to bolj delovalo, na drugega drugo; vsakdo
pa naj gleda, da ne bo zamudil časa milosti in
tako zaostal v nadnaravnih rasti!

Sveti Avguštin: Kdor ima sam ljubeče-
ga duha v sebi, bo tudi druge vnel za lju-
bezen.

*

Carlyle: Če dolgo gledaš v luč na svoji
mizi, bo še sonce tebi nevidno postalo.

*

Henry Beecher: Cvetlice so tiste ljubke
stvari božje, ki jim je Bog pozabil dati dušo.

NA CVETNO NEDELJO

Marin Miha

IN je stari Zavratar skočil od mize, ko da ga je osa pičila, in zamahnil z roko po zraku: "Nikdar! In še rečem: nikdar!" Potem pa je začel hoditi s težkimi koraki po sobi in ponovil vselej, ko je prišel do mize nazaj: "Nikdar!"

Njegova žena Jera je medtem pospravljala z mize. Bila je tiho in si zdaj pa zdaj otrnila solzo z očesa.

Že dve leti se ta prizor ponavlja med njima. In to je edino, kar moti zakonsko vzajemnost! Začelo se je tedaj, ko sta zavrgla svojega edinca Antonia, ker se je fant poročil zoper njih voljo z revno deklico, šiviljo, ki še je bil bogve kako in kje seznanil ž njo in ki mu nikake dote ni prinesla v zakon. In to je tisto, kar očeta Zavratarja tako draži! Navadna deklina iz predmestja in še brez vsega! In to: njegov Anton, absoluirani jurist, edinec, ki mu je bil oče namenil vse; pa prav vse!

O, kako sta ga oba ljubila in ga že v nežni mladosti vsega razvadila, tega svojega Antonia! Ko je bil še čisto majhen, si ga je Zavratar nekoč postavil na kolena in ponosen govoril svoji ženici: "Glej, Jera, kak junak! Ampak ta ne bo nikdar zidar. Vzgjila ga bova za kaj večjega kot sem bil jaz. Kaj bo to: palir! Misliš, da si gospod, pa si le vedno umazan in oškropljen od apna in malte... No pa, hvala Bogu! Še nekaj let, in imela bova toliko, da si sezidamo lepo hišico in tegale našega junaka pošljemo v šole. Učenjaka izobraženega bomo napravili iz njega! Kaj praviš, Jerica?"

Tako je tudi bilo.

Antona sta poslala v šolo, kjer je zelo dobro napredoval, dovršil gimnazijo in maturo in se kar hitro znašel na univerzi. Tu

pa je dovršil pravne študije in nastopil poklicno službo pri odvetniku Frlanu kot njegova desna roka. Hej, in še je preostalo očetu Zavratarju toliko, da bo, kadar se bo njegov Anton ženil ali nastopil samostojno, imel za prve potrebe. Ker oče Zavratar je bil v svoji službi dober in razumen polir, obenem varčen in soliden človek. Zato pa sta zdaj on in Jera v nekakem "penzijonu" v lični hišici. Bilo je pred dvema letoma.

"Saperlot! Nadin Anton še nič ne omeni kake ženitve. In vendar... Ali ne bi kazalo, da bi vsi skupaj začeli misliti tudi na to? He? Lepo vzgojena, izobražena in pa bogata: taka bo morala biti tista, ki bo za najinega Antona. Anton to zasluži."

Mati Jera se je dobrohotno smejala načrtom, ki jih je oče Zavratar tako bujno razvijal ob jesenskih večerih, ko sta sama sedela v toplo zakurjeni sobi.

"Bo pač Anton sam izbral, kakor se mu primerno zdi," je pripomnila in hotela reči, da pač ni treba, da bi to bila njihova skrb, ko je Anton sam dovolj star in pameten.

"To pač! To pač!" je hitel Zavratar. Vendar ga je prav na dnu nekje skrbelo, ko bi Anton prav v tej stvari morda vendarle ne bil dosti, kako bi rekел: uvideven...

In glejte si: očetova skrb ni bila brez podlage. Anton se je zagledal v priprosto, revno deklico in staršem naravnost povedal, da jo misli vzeti, kakor hitro mu bodo razmere pustile. Priprosta! Revna! Šivilja! To pa je v hipu razdrlo vse lepe načrte, ki si jih je bil oče Zavratar napravil glede bodočnosti svojega tako nadarjenega sina. In v hipu je zazorel v očetovem srcu sklep: "Niti dinarja ne dobi od mene! Sam si je izbral, sam naj si pomaga!"

Toda sin Anton je imel trdo kožo! Ni ga genila niti jeza očetova, niti so ga omehčale solze matere. Lepo in spoštljivo a vendar odločno je odpisal, da mu ne preostane

drugega, ko da prekine vsako zvezo s starši, ki so ga zavrgli.

Sta bili ti dve leti, kar Anton ni prestopil praga domače hiše, za očeta in mater čas hude preizkušnje. Zadnji čas pa se je stvar še poslabšala. Se je matere Jere polaščala neke vrste mehkobnost in dolgčas po sinu. In tega ona tudi ni skrivala pred možem. Nekoga dne je začela govoriti, kako bi se dala napraviti sprava in zgraditi most med sinom in starši . . . In tedaj je bilo, da je oče Zavratar prvič izustil tisti svoj odločni: "Nikdar!"

"Nikdar!"

In je udaril po mizi, da so odskočili krožniki.

"Nikdar! Sina, ki ne uboga svojih staršev, ne priznam!"

"Toda Martin, pomisli! Tu gre za njeovo srečo in usodo. Tu morajo naposled otroci sami odločevati . . ."

"Kaj —? Še zagovarjaš mi ga! Odločno ti prepovem, da mi s tem ne prideš več! Sicer —!"

Toda prestrogo je bilo to povelje; materino srce ni moglo mirovati. Vselej je prišlo do tistega krutega: "Nikdar!" Življene v hiši je postalo nezanosno. Zakonca, ki sta dozdaj preko trideset let živelva v zgledni vzajemnosti, sta si postala skoro Sovražna.

Največkrat je prišlo do prepira takole zvečer po večerji.

"Moram reči, Martin, da imaš kamen mesto srca v prsih. Nadin edinec je —"

"Jaz pa moram tebi reči, da nimaš nikake odločnosti in doslednosti! Vprav po žensko!"

Navadno je potem oče vstal in šel iz sobe. Seveda je vrata zaloputnil za seboj, da je pokazal odločnost tudi na zunaj . . .

Mati Jera je potem ves večer štrikala pri luči in so ji solze kapale na pričeto nogavicu. Oče Martin pa se je naveličal takih samotnih večerov in je začel zahajati v go-

stilno, kjer je bila druščina in karte. Ko je mešal karte, je dal duška svoji nevolji in zavljal čez pokvarjeno mladino današnjih dni, ki da ne pozna več očetovske veljave in hoče biti umna in zrela, ko bi se morala šele učiti . . . Ampak! On da bo že pokazal takim upornim otrokom . . . Enega samega ima, a ta bo čutil, kaj se to pravi: očetovska oblast! . . .

To je bila misel, ki se je nanjo vedno iznova povračal. Njegovi tovariši so mu sicer pritrjevali vpričo njega, ker je bil pač imovit mož, ta nekdanji polir. Ampak ko je odšel, so si pomežikovali med seboj in ga imenovali pusteža in dolgočasneža in godrnjača starega.

Posebno vaški pismonoša Trdin, tisti ki so o njem rekli, da je komunist, mu je pritrjeval, kadar se je Zavratar šopiril.

"Tako je! Prav imaš prijatelj, Martine! Tako bi morali biti vsi! Tako je bilo v starih časih pri Rimljanih! Tako je delal stari Brut, ki je bil značaj in upornik! Ne pa mi, ki smo šolobarde!"

Sicer je oče Zavratar, ki ni bil prišel preko dveh razredov gimnazije, imel kaj malo pojma o starih Rimljanih. Vendar se je še nejasno spominjal zgodbe starega Bruta. In kar všeč mu je bilo, ko je gledal s mega sebe nekako v isti vlogi. Toda, čudno! Ko se je po tistem sam vračal iz gostilne preko travnika in so zvezde svetile nad njim in je bilo vse okrog njega tako tiho in skrivnostno tedaj si je priznal natihem in v dnu srca, da je moral stari Brut imeti vendarle trdo srce, da je mogel lastnega sina obsoditi v smrt . . .

"Da, da! A to je vendar kaj drugega! On — Zavratar — svojega trdoglavca strahuje le s tem, da mu je prepovedal prestopiti domači prag, drugače pa ga pusti, naj živi in dela kar hoče . . ."

In tako je prišla cvetna nedelja. Lep dan je bil. Solnce je skoro pripekalo in bu-

dilo v življenje nešteto cvetja in zelenja. Trume vernikov, zlasti otroci in ženske, so nosili v cerkev prvega zelenja, da bodo potem blagoslovljene vejice zateknili za podobe na steni in poteknili po razorih njiv, proseč božjega blagoslova.

Oče Zavratar je bil na predvečer do enajstih v gostilni; zato se je zbudil precej pozno in komaj še prišel do prve maše. K drugi maši je imela iti Jera in nesti pripravljeno zelenje k blagoslovu. Od maše je prišel oče Martin nekam slabe volje in zamisljen. Prejšnji dan pri večerji je bila namreč omenila Jera, da je izvedela od ljudi, da misli njun Anton kmalu nastopiti samostojno službo, da je zelo priljubljen pri strankah in da je njegova ženica lepa in zelo prijazna ženska. Revna da je pač bila — je rekla in pripomnila mati Jera — ampak! Ali mar nista tudi Martin in ona začela čisto pri malem? In koliko je Jera prinesla nju v zakon? In vendar sta si s pridnostjo in poštenostjo opomogla tako daleč, da sta zdaj na trdnem in preskrbljena za starost. No, in kaj jima bo denar pomagal po smrti? Ali ni bolje, da zdaj z denarjem pomagata drugim? In kdo ima prvo pravico do njih podpore in ljubezni? Ali ne bi bil čas, da bi svoje zadržanje nekoliko omilila?

Tudi očetu Zavratarju je hotelo vстатi v srcu nekaj kakor usmiljenje in kes ... Toda domislil se je, da je "Rimljan", zato je vstal in zopet udaril ob mizo in siknil svoj: "Nikdar!"

In je vstal oče Zavratar in šel spat. To je bilo snoči. Zaspati dolgo ni mogel. Šele jutranji zvonovi so ga zbudili.

In tako se ga je držala nevolja vso pot do cerkve in še iz cerkve domov.

Doma se je preoblekel v svojo domačo sivo obleko (ker siva barva mu je bila ljuba že od nekdaj kot zidarskemu palirju, ker se od apna ne umaže). In je hodil po sobi gori in doli, potem pa šel ven na vrt, kjer mu pa

tudi ni dalo miru. Prišel je spet nazaj, poslušal v svoji sobi, kako se je Jera odpravljala k pozni maši, ko je odšla preko vrta, še dolgo gledal za njo. Tako mu je bilo, ko da ima nekoga za nekaj za odpuščanje prosi ... Ta zavest ga je delala še bolj nevodenega. Zastonj si je ponavljal svoj "Nikdar!", zastonj se je postavljal v vlogo velikega Bruta! V srcu se mu je mehčalo in hotelo navzlic vsemu na dan ... Danes, ko je cvetna nedelja ...

Jera pride od maše in — res! — kito zelenja prineše seboj in jo brez besed položi na mizo pred očeta Martina. Oče Martin pri mizi sedi in se dela ko da bere, pa mu oči od časopisa uhajajo na kito zelenja in na Jero, ki se nekam slovesno preoblači in izbirala iz svoje omare svojo najlepšo domačo nedeljsko obleko. Cvetje in zelenje pa diši, diši in davne spomine budi ...

Hm! Oče Martin ni bil kakor pravimo: sentimentalna natura. Toda čuteče srce je imel kakor pač vsak človek. In ko mati Jera zatika za podobe blagoslovljene vejice — za vsako podobo po eno, ob postelji k vzglavju pa tudi na vsako stran po eno — ah, kdo bi se ne spomnil nazaj na tiste čase! Pravzaprav: na tisto prvo cvetno nedeljo, ki sta jo kot zakonca bila doživelna v svojem novem stanovanju tam doli v mestu ... Tako je bila ravno vzela; ker pred pustom je bila poroka in po poroki sta se preselila v tisto malo sobico z razgledom na vrt. Tako je tisto cvetno nedeljo je prav tako bila prinesla Jera svežo cvetje iz cerkve in ga zateknila za sliko, ki je visela ob vzglavju obeh postelj. Kakor danes! In ali ni tudi danes v kretnjah in pogledu Jerinem nekaj podobnega kakor je bilo tedaj pred davnimi leti. Tako je, kot bi hotela reči: Glej leta so naju postarala, a najina ljubezen je ista ...

No — in kaj dela ta hip ona — neumnica?! Ali ti ni zateknila vejico zelenja celo za sliko njihovega Antona, ki visi — kako

da je ni Martin že zdavnaj odstranil! — na zidu sredi med oknjema, ali tudi gledata na vrt. Kaj hoče reči s tem? Da naj se zdaj, ko se je narava tam zunaj pomladila, pomla-de tudi tisti časi, ko sta Antona še rada imela in je prihajal kot član družine v hišo??

Vrag vzemi vse Brute in še vse Rimljane ž njimi! Martin sam ne ve, kako mu je. Tisto mehko, ki mu gre skozi dušo spričo po-mladnega vonja, ki ga razširja zelenje po sobi . . . Ali ne kloni njegova možatost in neizprosna doslednost? Kaj bi reklo omizje v gostilni, ko bi videlo solzo, ki se mu je prikradla na lice?? Njemu Brutu, junaku??

Vrag vzemi vse tako junaštvo, ki ni drugega ko trdota!

Oče Martin vstane, vstane in stopi k Jero tja pred sliko njihovega edinca in Jero prime za roko in ji pogleda v oči, ki so tudi solzne kakor njegove . . . In reče: "Jera — kaj ko bi mu le odpustila?"

"O —!"

Ta vzklik veselja je bilo edino, kar je mogla izgovoriti. Videla je solzo v njegovem očesu, in z besedo Jera jo je zopet navoril Martin po tako dolgem času.

Samega veselja ni vedela kaj dela: roke mu je ovila okrog vrata, svojemu dobremu staremu Martinu, kot mu jih je včasih v prvih letih zakona, in nič več se ni bala, da bi ji zameril, ako mu pove, kaj je storila danes po maši: Na Antonovo stanovanje tam v predmestju se je bila odpeljala — na obisk — ker — ker srce ji je bilo pretežko in ni mogla več prenašati, da ne bi ju videla — obeh! In je videla, da živila sicer v pomanjkanju, a v taki ljubezni in zastopnosti . . . Ah! — In da bi bil že stokrat prišel — njihov Anton namreč — in pripeljal pokazat svojo mlado ženico, pa si revež ni upal . . .

"In še nekaj, dragi moj Martin! Pomi-sli srečo: v kratkem bova stari oče in stara mati!"

Oče Martin je veselo presenečen. V grlu

ga duši in sam ne ve kaj bi. Po sobi gre gorri in doli parkrat, potem pa se vstavi pred Jero in reče odločno (prav kakor se Rimljanu spodobi):

"Jera poslušaj! Tako ti rečem, in tako naj bo: Takoj naj zapreže Polajnar svoj ko-leselj. In tako mu naroči, da naj vzame ti-sto pisano kocasto pregrinjalo za čez noge. In potem naj zapelje v mesto in pred njih stanovanje. Oba naj pripelje, In še dopol-dne! Ti pa deni v skledo kaj boljšega, in pogrni mizo za štiri. Si razumela? Ker opoldne bosta kosila z nama — obo! No, kaj stojiš! Zasuči se, da bo o pravem času ku-hano!"

"O —!"

In mati Jera hiti, hiti. Oče Martin pa še kriči za njo:

"Pobrigaj se! Ali ti nisem rekel?! In pisano kocasto odejo! Da ne pozabiš!"

BOG JE PRIČUJOČ . . .

Rev. P. Evstahij, O.F.M.

V vsaki stvari
trepetajo
božji žarki,
v vsem odseva
dobri Bog,
vse prešinja
in obdaja
krog in krog.

Tudi v meni
On je pričujoč,
in drži me
kot otroka —
blaga roka,,
čudovita Moč . . .

MLADA SLOVENIJA V KANADI

ŽALOSTNO PRIMERJANJE

P. Bernard

NE morem si kaj, moram to primerjanje napisati. Prišlo je kar samo od sebe in mi ne gre iz glave.

V torek 2. januarja zvečer sem prispel na chicaški kolodvor iz Kanade. Father Alojzij me je prišel počakat. Prva beseda je bila: Ali greva k sv. Štefanu, tam ima kivarški misijonar Rev. Trampuš predavanje.

Slovenski misijonar med Kivarci v Južni Ameriki! Vzbudilo je vso mojo pozornost. Toda pozno je bilo in nisva šla. Pač pa sem moža slišal par dni pozneje v Jolietu. No, saj ste že brali kaj o njem v naših časopisih. Ne bom ponavljal. Kdor ga je slišal, gotovo ne bo pozabil na veke . . .

Meni pravijo: kanadski misijonar. Kaj se pravi biti misijonar, mi je postalo vse bolj jasno, ko sem poslušal gospoda Trampuša. Toda pustimo to.

Nekaj drugega. Neverjetne so težave tam doli med divjaki za misijonsko delo. Ne samo za misijonarja, neverjetne so težave tudi za divjake same. Kakšne ogromne žrtve za te ljudi, da morejo postati kristjani! Pa jih je že nekaj tisočev, odkar deluje med njimi Rev. Trampuš. Čemu vsemu se morajo odpovedati, da smejo biti kristjani! In kako oni cenijo vero, ko jo enkrat spoznajo!

Naši slovenski ljudje pa . . .

Brez vsake žrtve so vero dobili. Od mladega so v njej živeli in tudi to ni zahtevalo od njih skoraj nobenih žrtev, ker so pač v popolnoma drugačnih razmerah odraščali. Ko so pa dorasli, so pa s tako lahkoto vrgli vero med staro šaro . . .

Res, žalostna, pa tudi prav čudna primera! Kako težko je te naše ljudi dobiti nazaj, ko so enkrat odpadli! Kaj je z našim narodom, da se tako lahko odpove Kristusu? Ali je že sojen — in bodo divjaki Kivarci zavzeli njegovo mesto v kraljestvu Kristusovem? Ali je bolje za slovenske misijonarje, da gredo med Kivarce, Kitajce in Indijce, namesto da se trudijo med rojaki...

Kaj pravite, ali je to vredno, da tudi naši ljudje v Kanadi malo razmislite?

VELIKONOČNI MISIJONSKI OBISKI

Slovensko-hrvatski misijonar bo letos obiskal večje število naselbin nego doslej. V pričujoči številki je objavljenih samo nekaj naselbin, nadaljnje pridejo pozneje na vrsto.

TORONTO. — Misijonar pride v soboto 16. marca. Zvečer ob SEDMIH pričetek v poljski cerkvi sv. Marije na Gillespie Ave. (Dundas car do Royce Ave.) Istotam v nedeljo sv. maša ob 7:30. Misijonar ostane v Toronto do velike noči in bo dal vsa potrebna oznanila v cerkvi. Na veliko nedeljo sv. maša ob pol osmih.

Na cvetno nedeljo zvečer ob ŠESTIH bo spovedoval tudi v cerkvi MT. CARMEL zraven cerkve sv. Patrika kakor zadnjič. To bo ugodno za one naše ljudi, ki žive na vzhodni strani mesta.

HAMILTON. — Začetek v sredo zvečer ob SEDMIH 27. marca. In sicer ne bo-

mo več v poljski cerkvi, temuč v HOLY ROSARY CHAPEL na Gage in Whitfield. To vzemite posebej na znanje. Bo vsem bolj na roko.

Misijon se bo nadaljeval vsak večer ob SEDMIH in vsako jutro tudi ob SEDMIH do bele nedelje. Druga oznanila se bodo dala v cerkvi.

BEAMSVILLE (Vineland). — Pričetek v petek zvečer ob SEDMIH dne 5. aprila, sklep v nedeljo. Natančnejša oznanila v cerkvi.

MONTREAL, QUE. — Pričetek v sredo 10. aprila zvečer ob SEDMIH. In sicer v slovaški cerkvi sv. Marije na 1062 Cheneville St. Misijon se bo nadaljeval vsak večer in vsako jutro OB SEDMIH do nedelje. Natančnejša oznanila v cerkvi.

SUDBURY, ONT. — Začetek v sredo zvečer 17. aprila, potem vsak večer in jutro do nedelje. Vršil se bo v cerkvi HOLY TRINITY.

Prosim, vzemite to na znanje v dotičnih naselbinah. Uredite si tako, da boste lahko prišli. Opozarjajte drug drugega na te pobožnosti. Ne poslušajte tistih, ki se bodo norčevali in vas skušali odvrniti od udeležbe. Zavedajte se, da ste le sami odgovorni vsak zase. Izgovor, da ste živeli med brezverci in zato tudi sami postali brezverni, pred Bogom ne bo veljal. ZDAJ je čas milosti!

DROBIŽ IZ SLOVENSKE KANADE

V Torontu sem pripovedoval Mrs. Škrabec, kako smo se poleti vozili z mojimi starši in sestro iz Sodražice mimo ali skozi Bloško Polico proti Ložu. Naenkrat me je prekinila in vzkliknila: Potem ste se morali peljati prav mimo moje rojstne hiše. Komaj je to izrekla, so jo oblike tople solze. Dejala

je: Oh, jaz pa ne bom nikoli več videla svoje matere . . . Zelo želim, da bi bil ta vzklik zmoten in da bi se dobra mati in hči še videli!

Pri Kužnikovih v Kirkland Laku so vprašali, zakaj Anica Krausova iz Clevelanda nič več ne piše v list Ave Maria. Na to vprašanje seveda nisem mogel odgovoriti, pač sem pa hitro vprašal, zakaj ravno Anico pogrešajo v listu. Povedali so, da so si žlaha. Če se ne motim, je Mrs. Kužnik Aničina teta. Potem smo govorili o Anici in njenem bratu Robertu, kako fest človeka sta. Tudi o njunih starših smo nekaj takega rekli. Vprašanje, zakaj Anica več ne piše, je pa ostalo nerešeno. Edino Anica bi menda znala nanje odgovoriti. Prepustimo ji besedo!

Mrs. Magjar v Torontu mi je naročila, naj pozdravim v Chicagi Vaurove. Mr. Vauri je njen stric, tako je rekla. Ni pa vedela, če jo stric še pozna. Baje je tako velika ta dinastija, da ni nič čudnega, če je stric zgrešil svojo nečakinjo. Najbolje bo, če si sama pišeta in si povesta, da sta si žlahta. Da bo Mr. Vauri vedel kam pisati, naj povem, da je naslov njegove nečakinje: Veronika Magjar, 145 Peter Street, Toronto, Ont., Canada.

Dve ženi sem obhajal na bolniški postelji: Mrs. Gornik v Timmensu in Mrs. Kohek v Torontu. Upam, da ste obe že zdavnaj na nogah. Bog daj, da bi lahko zanaprej vedno v cerkev prišli.

Novo cerkev imajo Slovenci na farmah v Beamsvillu. Prav za prav je cerkev v kraju Vineland, samo slovenska ni. Je pa tako blizu slovenskih farmarjev, da hodijo vanjo k službi božji in so skoraj v večini, zlasti, če bi vselej vsi prišli . . . Če pa še niso v večini, pa bodo kmalu, ker se še vedno selijo iz severa na tiste farme. Videti je, da bo v kratkem tam okoli nastala cela nova Slovenija. Njihova nova cerkev je za sedaj samo podružnica župnijske cerkve v Grims-

by, pa bo lahko ob svojem času postala samostojna fara. Najbližja slovenska hiša je, če se ne motim, pri Možinovih. Ta hiša je znana vsakemu Slovencu v širnem Ontariju. Kadar bo tam fara, bomo rekli kar po domače: Možinovo.

Ferjanova Emica, ki je bila leto dni v Chicagi, je sedaj spet doma. V Chicagi je dobila diplomo in je graduirala na katoliški šoli pri Sveti Trojici na Throop Street. Zdaj je pa spet zadovoljna na farmi. To je znamenje, da velikomestno življenje Emice ni pritegnilo nase. Škoda je pa, da Emica ne zna nič več pisati, odkar je dobila chicaško diplomo. Vsaj v Ave Mariji nisem od takrat nič več bral izpod njene peresa. Pa sem bil mislil, da bo vse drugače. No, morebiti pa še bo.

Rozmanov Ludvik na Bartonville mi je pokazal poseben zaklad, ki si ga je pridobil tiste čase, ko sem bil jaz v starem kraju. Prikazal mi je — svojo mlado ženico. Poprej je bila učiteljica v tistem kraju. Prav fleten par sta in Bog jima daj dočakati dolgo dolgo vrsto srečnih zakonskih let!

Gori po severu so me tudi spraševali, kje je sedaj tista Baligačeva Marica, ki je nekoč v listu Ave Maria kravico molzla. Prav hudo mi je bilo, ko nisem mogel nič povediti o Marici. Samo slutil sem, da je zaposlena s svojo mamico vred pri oskrbovanju nekega "prišleka", o katerem sem čul med potjo, če sem prav čul. Kadar bom spet utegnil iti na farmo k Baligačevim, bom vedel tudi o Marici kaj več povedati.

Magjarjeva Veronika je še majhna deklica, pa mi je pravila, da ni znala nič slovensko, dokler ni prišla v Canado. V Prekmurju se je sukala le bolj med Madžari. Zdaj pa prav lepo slovenski govor in poje. Ne vem, zakaj nekateri v tujini slovenščine pozabijo, ko se je drugi nauče. Čuden je naš svet, pa še kako.

Ko sem se vrnil iz Kanade, sem šel v

Joliet poslušat predavanje misijonarja g. Trampuša, ki misijonari v Južni Ameriki ob ekvatorju med divjimi Kivarci. Pa nam je pravil, da ima veliko kivarskih otrok v šoli in nekateri znajo tudi — slovensko. Ta je pa lepa! Misijonar Trampuš uči kivarske otroke slovenski, nekateri naši SLOVENSKI očetje in matere se pa ne zmenijo za to, da bi njihovi otroci znali slovenski. Da, čuden je naš svet, pa še kako, kako!

Jože Ogulin iz Toronto je pa dečko, da je veselje. Pred nekaj leti je prijadral iz Bele Krajine in je sedaj študent nekaj precej visokih šol v Torontu. Angleščina mu je seveda že kar zelo zlezla za nohte. Pa je rekel: Na, slovensko pa nočem pozabiti. Dejal je, da bo prav rad bral Ave Marijo in vse druge slovenske tiskovine, ki jih bo dobil v roke. Da imajo pri Hajdinjakovih slovensko knjižnico za torontske Slovence, še ni vedel. Zdaj bo pa prav kmalu šel po knjige.

Otrokom je res prava igrača ta ljuba angleščina. To človek vidi vsepovsod, na primer pri Hajdinjakovih. Njihov ministrand Štefek je komaj dobro prebredel veliko lužo, še jokati takrat ni znal po angleško, pa ga danes človek poslušaj. Če ga ne boš pri vsakem stavku dvakrat sunil v rebra in ga opomnil, naj slovenski govori, ti bo drobil po angleško, kakor da še ni videl drugega sveta ko St. Patrick Street v Torontu. Drugače je pa zadnje čase zelo priden in sestre v šoli ga ne morejo prehvaliti. Poprej enkrat pa — šššt, ppššttt!

Papeževi v Timminsu so naročili pozdrave za Mr. Jeriča, urednika Ameriškega Slovenca. Mama in tri dekleta so prišle v Canado ravno za Božič 1939. Dopade se jim tukaj — tako, tako. Bi že bilo, pravijo, ampak ... Doma so iz Šmihela pri Novem mestu in so najbližji sosedje Jeričevih. Zdaj so spet sosedje, saj med Chicago in Timminsom ni skoraj nič več ko tisoč milj. Kaj je to v časih aeroplana in podobnih domačih živali?

NALOGA SIMONA CIRENEJČANA

Fra. Etbert Starešinič, O. Carm.

MNOGOKRAT sem se vprašal, kaj pomeni mnogim katoličanom zgodba o Simonu iz Cirene, ko čitajo sveto pismo ali ko pridejo do pete postaje križevega pota. Ali kaj pomislijo? Ali se nam ni morebiti treba vsem sramovati, ko gledamo prizor pete postaje?

Na ozki jeruzalemski cesti vidimo veliko množico, ki vpije in psuje. V njeni sredini vidimo zasmeha, moža, ki je star komaj 33 let. Obličeju mu je oskrunjeno s krvjo, prahom, pljunki. Na slabotni, razmesarjeni rami nese težki križ. Med množico, ki ga obdaja, so brez dvoma taki, ki so bili od njega ozdravljeni vsakovrstnih bolezni, ki so v puščavi jedli od njega pomnožene ribe in kruh, ki so poslušali njegove besede odrešenja, ki so od njega dobili mnoge duhovne in časne dobrote. Bili so gotovo taki, ki so samo en teden prej z zmagoslavnim veseljem: Hozana! Blagoslovjen, ki prihaja v imenu Gospodovem, kralj Izraelov!

O, kakšna neplemenita, pregrešna nehvaležnost!

Zdaj si oglejmo pozorneje Simona iz Cirene.

Najbrž je ta mož čul o Jezusu samo iz povedovanja drugih ljudi. Najbrž sam ni prejel kake posebne dobrote od njega. Ko je prihajal ta dan s polja v mesto, se je zamešal med množico. Nenadoma so ga Judje prijeli in so mu naložili križ, da ga je nesel za Jezusom. Ko je namreč Jezus prvič padel pod križem, so se Judje bali, da bi ne umrl na potu, preden bi pretpel sramotno smrt na križu.

Simon je gotovo neprijetno čutil to kršitev svoje svobode in tudi poniranje, ko je moral nesti križ, to znamenje sramote, za človekom, ki je bil obsojen na smrt zavoljo bogokletstva, veleizdaje itd. Vendor se zdi, da ga je Jezus kmalu razsvetlil, da je spoznal pravi položaj, in je potem z veseljem nesel križ: Moj jarem je sladak in moje breme je lahko.

Zdaj pa poglejmo sami v svoje življenje!

Koliko izrednih, nezasluženih milosti smo mi prejeli od Gospoda! Na primer, da smo bili rojeni od dobrih staršev, da smemo prejemati svete zakramente, posebno sveti krst in sv. Rešnje Telo. Vrhu tega so neštevilne druge milosti in svetne dobrote, ki smo jih mnogokrat prejeli. Toda kako smo mi vdani Gospodu?

Kako iskrena je naša zavest o njem, zavest, ki smo jo dobili v svojih molitvah, v knjigah, ki smo jih čitali, v pridigah, ki smo jih poslušali, v sv. obhajilu, kjer se mi združujemo že njim in on z nami?

Ali ne zahteva pravica, da se sramujemo, ko se primerjamo s Simonom iz Cirene? Ali nismo mi bolj graje vredni kot Judje, ki so živelii v času našega Gospoda?

Zdaj torej, ko je tu postni čas, se čvrsto odločimo, sprejeti križ ter hoditi za Jezusom, kakor nas Gospod mnogokrat vabi v evangeliju. Pogumno prenašajmo križe, ki nam jih pošilja. Vsakovrstne križe — v družini, v tovarni, med drugimi ljudmi itd. Tudi sami si naložimo kako zatajevanje v postnem času.

‘Delajte pokoro, zakaj božje kraljestvo se je približalo.’

Prosimo našo dragu Mater božjo, Mater žalosti, da bi nas vodila h križu svojega božjega Sina in da se tam z njo udeležimo njene žalosti in bridkosti!

ZGODBA O NEUBOGLJIVIH OVCAH

Peter Andolšek, Euclid.

STARI pionirji so imeli precej veliko parcelo planine, kjer je rastla lepa trava. Bila je pa ta planina v takem kraju, da goveja živila ni mogla gor.

Vaški župan je sklical sejo in posvet, kaj bi se ukrenilo, da bi imela vas kaj koristi od tiste planine. Kmetje so uganili, da bi ovce lahko hodile na planino, ker znajo drugače plezati ko krave.

Nato je župan svetoval, da bi si vsak kmet kupil za začetek dve ovci, pozneje pa morebiti

še več. Vsem je ugajal nasvet in kmetje so res nakupili nekaj ovac. Najeli so si še črednika in odročna planina je kmalu oživila. Okoli petdeset ovas je zahajalo dan na dan na planino. Nekaj časa so ovce zvesto hodile za pastirjem, pa kmalu so same vse vedele, kje je dobra trava in se niso več dosti brigale za pastirjevo prigovarjanje in priganjanje. Pastir je imel dosti truda, da jih je držal skupaj.

Posebno svojeglavni sta postali dve ovc. Vedno sta hoteli biti na svojo roko. Toliko sta sicer ubogali, da sta s čredo odhajali na planino in se tudi vračali zvečer domov z drugimi vred, čez dan sta se pa držali kar naprej sami zase. Pastirja je skrbelo in je onemu gospodarju tudi povedal, kako je s tem dvema ovcama. Gospodar si ni gnal stvari k srcu in je rekel, naj bo kakor hoče, samo da domov prideta ovc takrat kot druga čreda.

Nekoč se je pa na planini zgodilo takole. Kar naenkrat so začele pridne ovce tiščati v pastirja in se stiskati prav okoli njegovih kolen. Zdelo se je, da imajo strah in da vsaka skrbno posluša, kaj se zgodi v bližnjem črnem gozdu. Pastir seveda tudi postane pozoren in gleda v gozd, kaj bi utegnilo biti. Naenkrat plane ena od onih dveh svojeglavnih ovc iz gozda, hiti na vso moč k čredi in se stisne pastirju pod noge. Od gozda sem se je pa slišal sumljiv šum in počkanje dračja. Pastir skoči proti gozdu, pa že zagleda kosmatinca, kako je nesel ovco v globino gozda. Nič ni mogel pomagati, vrnil se je k čredi in se ni mogel nagledati ovc, kako so se stiskale druga k drugi kakor žveplenke v škatlici. Najbolj je pa trepetala ona neubogljiva, ki je srečno ušla kosmatincu, da ni izginila v njegovem žrelu. Tako se je skrivala drugim pod nogami, da je skoraj ni bilo videti. Lahko si je pastir mislil to in ono, pa kaj boš — z ovco se ne moreš po človeško pogovarjati.

Lahko bi se pa človek po takile resnični zgodbi veliko pogovarjal z raznimi ljudmi, ki dobro vedo, da morajo biti ubogljive ovce Kristusove ter ubogati svojega pastirja, ki mu je Kristus sam naročil, da naj mu slede. Veliko bi se dalo premisljati in pisati o tistih nespametnih ovcah in koštrunih, ki se umikajo proč od planine, od cerkve in fare, ter iščejo paše vsepovod, samo tam ne, kjer bi bili resnično na varnem.

Pa kaj boš spet — saj so nekateri 'katoličani' še bolj neumni kot ovce na tisti planini. Zato ne bom dalje pisal, samo toliko rečem: Kdor bo to zgodbo bral, naj se zamisli v njej nauk in naj se po njem ravna. Kdor se ne bo, bo enkrat sam kriv, če ga bo pograbil kosmatinec in vlekel s seboj v črni gozd. Takrat bo prepozno in noben pastir, pa naj bi bil še tako dober, mu ne bo mogel pomagati . . .

VELIKE MISLI VELIKIH MOŽ

G. H. Chesterton: Ljudje v usmiljenju za uboge ne čutijo v sebi drugega kakor čutijo do živali, ki so usmiljenja vredne. To je žalostno, da nočemo videti krivice, ki se doprinaša nad so-ljudmi, to je žalostno, da ne vidimo izdajstva nad so-tovariši.

*

John Gough: Zagotavljam te prijatelj, kakor bi govoril pred samim Bogom, desnico bi si dal odsekati nočoj, če bi mi kdo mogel zagotoviti, da bom z odsekano desnico izgubil in pozabil vse, česar sem se naučil v slabici družbi.

*

Bolingbroke: Samo hudoben duh in zlobna duša imajo v sebi vedne misli o napakah in grdih delih bližnjega.

*

Mohamed: Ako bi imel dva hleba kruha, bi enega prodal, če bi za denar mogel kupiti rože za hrano moji duši.

*

Robert Stevenson: Svoji duši življenje daješ, če vsaki stvari, ki ti jo drugi ponujajo kot zlato, ne pritrдиš z vednim: Amen, tako je.

BOG JE USMILJEN

P. B.

VELIKI bolnici je ondotni kaplan doživel izreden slučaj, ki potrjuje da je božje usmiljenje neizmerno in da vsikdar trdno zaupajmo v Boga.

Okoli desete ure po noči pokličejo na telefonu z bližnje železniške postaje ambulanco z bolnice, ker se je neki moški ponesrečil na vlaku. Takoj odpelje voznik in v pol uri se povrne. Zdravnik in strežnice so bile pri ambulanci iz katere stopi moški prebledelega obraza, hoteč iti po hodniku.

"Kje je pacijent," vpraša zdravnik. "Tukaj sem", reče moški. "Mislil sem, da je bila železniška nesreča," reče začudeno zdravnik. "Bila je v resnici," pravi zdravnik, ki je spremil ambulanco. "Ta je padel z vlaka. Treba ga je preiskati." Oba zdravnika s pacijentom gresta v operacijsko sobo, kjer ju bolnik vpraša: "Kaj bosta naredila z menoj?" "Midva hočeva vas skrbno pregledati, da najdeva, kje ste bili ranjeni. Kje čutite bolečine?" "Ne morem povedati drugega kot da me premaguje omotica. Najprej hočem, da pride k meni katoliški duhovnik. Ali je tu v bolnici?" vpraša sestra bolničarko. "Da, je," reče sestra. "Ali ga morem videti?" "Seveda." "Želim," reče zdravnik, "da vaju poprej preiščeva na operacijski mizi." "Počakajmo, dokler se ne povrne sestra, prosim." "Da," odvrne zdravnik, "mogoče ni nič nevarnega." "O je," reče bolnik, "pa poprej moram videti duhovnika in gre k mizi, sestra me je med tem poklicala. Bilo je proti polnoči, seveda stem takoj vstal in šel v operacijsko sobo.

"Father, preiskala sva moža od nog do glave in ni niti najmanjše rane ali druge poškodbe. In on vas želi, bova počakala do jutra z natančno preiskavo. Sestra naj ga

spremi v sobo in upam, da se bo dobro odpoičil."

Zdravnika sta zapustila moža na mizi v operacijski sobi ogrnjenega z dolgo haljino.

"Father," mi zakliče, "hvala Bogu, da ste prišli. Zelo vas potrebujem. Hvala sestra." Namignil sem sestri in je odšla pripraviti sobo za bolnika. Dolgo sem bil z bolnikom in kako hvaležen sem bil Bogu. Opravil je prav skesan sveto spoved, in na to sem poklical sestro bolničarko. "Sestra," sem ji rekel, "podelil bom temu možu svete zakramente, prosim, pripravite." Ona je bila začudena, seveda. "Njegova soba je pripravljena, Father," je opomnila. "Ali ne mislite da bi bilo bolje, da gre v sobo, saj ni daleč?" "Da," pravi bolnik, stopivši na tla, "bolje bo tako." In skoraj je omahnil, sestra pokliče strežnika, ki mu pomaga v sobo, kjer ona pripravi za svete zakramente.

"Father," reče sestra, "ali mislite, da je tako nevarno?" "Nekaj mi pravi, da mu naj podelim zakramente za umirajoče," ji odgovorim. "Je morda posebna milost, božja dobrota nima meje." Nič ni rekla in ko je strežnik pomagal bolniku v posteljo, sem šel s sestro v kapelo po svete zakramente in ona je svetila s svečo po dolgem hodniku. Podelil sem mu sveto popotnico, ki jo je prejel z veliko pobožnostjo, na to še sveto poslednje olje ter papežev blagoslov. Ko sem vse opravil in hotel oditi, mi reče: "O, Father, kako naj se zahvalim Bogu za to noč? Mislim, zdaj bom mogel spati." Videl sem, kako se mu je utrnila solza po licu. Voščil sem mu lahko noč ali bolje dobro jutro, saj je bilo že dobro nad drugo uro in sem odšel.

Ob sedmih me sreča sestra in mi pove da bodo zdravniki čez eno uro preiskali bolnika. Rekli so ji, naj mu da lahek zajutrek, če ga želi in mu pove, da ga bodo preiskali.

Stopil sem ž njo k bolniku. Mirno je spal. In strežnik reče, da ni ne govoril ne se premaknil, ko sem ga zapustil. Zdravni-

ki so pri preiskavi dognali, da so poškodovani možgani in da po izjavi specijalista se ne bo več zavedel. In se tudi v resnici ni. Deveti dan je umrl. Koliko je božje usmiljenje in kolika ljubezen, sem si rekel, spominivši se one noči ko je šel v operacijsko sobo in tako nujno zahteval duhovnika. Ko bi tedaj ne bil prejel svetih zakramentov, bi bil zamudil zadnjo priliko.

Čez nekaj dni pozneje sta prišla v bolnico odvetnik in duhovnik ter vprašala po nekem bolniku. Nikdar nismo slišali takega imena, pa na sliki sem spoznal moža, ki je umrl v nezavesti potem, ko se je bil spravil z Bogom. Dal je namreč pokojni ime, katero niso poznali njegovi sorodniki. Bil je z odlične družine, pa je nekaj let slabo živel. Odvetnik je bil njegov brat, duhovnik pa njegov stric. Ko sem jima pripovedoval o milosti, ki jo je prejel pred svojo smrtjo in o njegovem pobožnem prejemu zakramentov za umirajoče, sta z menoj zahvalila Boga.

smrtno, je plalo in se kresalo po obrazu vseh. Živi satani so švigali pismouki in licemerski frizeji vsepovsod in podžigali ter netili že tak do skrajnosti razpaljene strasti.

Mirno, kot izklesan, je slonel stotnik ob svoji sulici in opazoval potek dogodkov. Pri Jupitru! Kar nič prijetno povelje: spremljati rabeljski sprevod na morišče, odbiti eventuelne osvoboditvene poizkuse priateljev in pristašev obsojencev, preprečiti brahjalne izbruhe divje množice, prisostvovati moritvi in nazadnje raportirati o vsem. Prav zares neprijeten ukaz, bolj neprijeten in mrk, kakor pohod na otvorjeno bojno poljano. Ampak vojaku je ukaz svet, zato: "Nastop! Sulice dvigni, pritrdi si meč in čelado, obsojence v sredo, korakaj, marš!" Kakor bi peklo bruhalo vse svoje bese, kakor da bi se rušil ves svet, tako je sikalo in vikalo, hreščalo in vriščalo vsenaokoli in ves ta orkan divje, fanatične jeze ni veljal drugima dvema, oba še čvrsta, jaka, nedotaknjena moža, — nego onemu, ki je liki senca, plazil prvi in ki je bil ena sama strašna kravava sraga. In rimski poveljnik straže opazuje in vidi kako dviga druhal pesti, kako bi najraje kar na mestu že kamenjala in raztrgalna na kose Njega, ki pa pri vsem tem ohrani veličastni mir in čudovito milino. Stotnik sam poštena, odkritosčna paganska duša, motri, opazuje, mirno naprej. Vidi, kako šepečejo vele, osinele ustnice Onega raztepenege, in kruto razmesarjenega "hudodelca", ki je baje hotel postati kralj judovski, tihe molitvice za vse tiste, ki mu sikajo kletvic surovih celi roj, vidi, kako blagoslavlja one, ki ga, že docela onemoglega, še naprej bijejo in pehajo. Na morišču zapazi, kako voljno in krotko podaja roke pod žreblje in sliši iz najbližje okolice križanemu nasproti stoječ, njegove sedmre poslednje besede. Ta stotnik ni bil gotovo čuvstven, sentimentalni človek; neštetokrat je zrl na junaškem mejdanu odpoljški iz večnosti v oči, nebroj

VEMO, DA JE KRISTUS OD SMRTI VSTAL RESNIČNO

Vigilans

REZKO in kratko, kakor meč gospodovalcev sveta, je zaukazovalo dnevno povelje spomladi l. 33. p. r. Kr. rimski garniziji v Jeruzalemu: "Močno ojačena straža se razpostavi ob dvoru Pilatovem takoj po svitu jutranje zarje, obkoli tri, na smrt obsojene hudodelce, in jih nato popelje na morišče. Smer: gora mrtvaških glav. Četo vodi dežurni oficir. Ogromni veletoki ljudstva, za velikonočni praznik zbranega v Jeruzalemu, so valovili po ulicah. Bes, gnjev in sovraštvo neizprosno

tovarišev in vojakov je videl umirati, večkrat je vodil na smrt obsojene na morišče, ampak še nihče ni bil umrl tako, kakor je umiral ta Jezus iz Nazareta.

Dočim so drugi kleli pred izvršitvijo sodbe dan svojega rojstva in lastne tovariše, moli ta Jezus za svoje sovražnike. Nad drugimi obsojenimi so se pred smrtno razprostirale temne pošastne sence pekla in obupa, ta Jezus pa odločuje in razpolaga o raju. V umiranju drugih je čul ječanje in hropenje ugašajočega življenja, je videl brezpogojno predajo pred tiranskim nasilstvom smrti, pri tem Jezusu pa čuje v smrtni borbi njegov mogočni, silni klic: "Victoria! — zmaga, — ki ruši, tepta, in pogazi smrt in peklo. Stotnik pa, ki je nasproti stal, ko je videl, da je tako kličoč umrl, je rekel: "Res, ta človek je bil Sin božji." (Mark. 15, 39.) In ko je ob smrti Jezusovi celo zembla zarjula gorjupe bolesti, tresoč se vsa v svojih tečajih, ko se je skalovje lomilo, in pokajoč sesedalo, ko so grobovi bruhali iz sebe žrtve črvov in plesnobe, ter so bledi mrtveci blodili okoli, tedaj: ko je stotnik videl, kaj se je zgodilo, je Boga častil rekoč: "Resnično, ta človek je bil pravičen, po krivem je bil obsojen." (Luk. 23, 47.) Njegov raport se ne glasi: "Obsodba izvršena, Jezus Nazareški mrtev in odpravljen," — ne, marveč on javlja pred navzočim ljudstvom, pred lastnimi vojaki in pred sovražniki Kristusovimi jedrnatoto in možato: "Jezus, Sin božji." Rimski stotnik pod križem postane tako prvi križar, prvi legijonar one častne garde vitezov križa, ki skozi vsa stoletja do današnjega dne zro na goro mrtvaških glav nad Jeruzalemom, se ne zmenijo za poroge pritlikavcev in paglavcev samosrajčnikov, kateri sramote, cesar ne razumejo ali kar se protivi njihovim strastem, ter gromko in neustrašeno govore venomer: "Resnično, ta človek je Sin božji."

Ta stotnik je zastavonoša vseh onih, ki

le v neizmernem žrtvovanju Sinu božjega na križu zapopadejo vso bol in vse strašno gorje, ki leži nad človeškim rodom vse od Adama sem, kakor ga je zapopadel neki preprosti sin Sibirije v strašnem letu 1915. ko je umiral na karpatskih obronkih, pravi vitez iz čete stotnikove pod križem.

Po vroči bitki je bilo v tisti grozni zimi. Zabrnelo je v telefonu. Glas je veleval polveljniku vojne bolnišnice, ki se je začasno nahajala v neki karpatski lovski koči: "Na zapuščeno bojišče naj se takoj poda en zdravnik, vojni kurat in 15 mož sanitejcev, da preiščejo krvavo pozorišče in vse ukrenejo v pomoč ranjencem ali pokop padlim junakom." Tudi ta ukaz ni bil ravno prijeten. Snega je ležalo na metre v gorovju, ki loči Madžarsko od Galicije. Volkovi in medvedje ter divje ptice ujede so imele razkošne gostije, pri katerih je sodeloval cel koncert divje besnečih granat, šrapnelov in svinčenk. Ko da bi orjaška roka strašnega zmaja segla preko gora, se je zasvetila za hip luč žarometa, ko so ti možje, pokorni povelju, do prs gazeč po sneženih zametih, odšli na samaritansko delo. Nabrušeno jeklo so bile poteze na obrazih teh mož in dva mlajša od te bolničarske čete, sta polglasno pevajoč, momljala skozi zobe:

"Ah, gališka zembla tužna,
in karpatske stene ve,
težke, kot veriga sužnja,
nam oklepate srce."

Dva sanitetska psa sta se v divjem diru odstranila od skupine in kmalu nato je ljuto bevskanje in votlo renčanje presekalo kot britev ostro ozračje. Zdravnik se je ozrl na visočino, odkoder je prihajalo lajanje in je rekel resno kuratu: "Prijatelj, tam gori nas čaka težko delo." Vsi so pospešili korake in se s silnim naporom, polni zločestih slutenj, vzpenjali kvišku. Od daleč so zapazili

že cele kolobarje velikih ptic roparic, krožecih v silnih jatah okoli neke skale, ki je strmela ven iz bukovja in jelševine. Priesledšim pod skalo se je nudil grozen prizor. Na neki zaseki je ležal ruski vojak; oprsje in trebuh je imel grozovito razparan od sovražnega šrapnela in živemu še, — braniti se ni mogel, — so te strašne ptice vjede kljuvale, trgale in mesarile drob, jetra, žolč in čreva. Zdravnik je s strehom iz samokresa preplašil te krute roparice višin, nato je pa ubogemu trpinu vlil nekaj kapljic konjaka na višnjeve in udrte ustnice. Njegove oči so se odprle in topo zastrmele v svet. Kurat mu je odpel ovratnik in naproti je zablestel preprost, pravoslavni križec, kakor so ga nosili skorajda vsi ruski bojevniki. Križ se je zablestel, ki mu ga je morda pripela za vrat sivolasa mamica iz sibirskih step. Mučenik je zbral zadnje moči in hotel dvigniti roke; z vsem žarom svoje duše je poljubil križ, ki mu ga je držal kurat pred očmi in preko njegovih modro podplutih ustnic so pripolzele s kapljicami krvi te-le čudovite besede: "Hristos voskrese, istino voskrese! — Kristus je vstal, zares je vstal." Krčevito je zadrgetal in zopet zasnul. Iz ostrih in trdih potez, kakor v bronu vlitih okoli stojecih mož, ki so že videli strašnih prizorov nebroj, so se prikradle solze in pred njihovim duhom je stala v grozni veličini vsa pretresljiva tragedija Kalvarije, to vekovito osišče vseh časov in vekov, to orjaško zrcalo, v katerem spozna Adamov sin vse svoje gorje in doumeva vso nepopisljivo zemsko bol. Na Kalvarijo in le preko Kalvarije gre človeška stopinja. K lastnemu vstajenju in končni sreči. Zdravnik je hotel z usmiljenim strehom z samokresa končati strašno trpljenje ubogega vojaka; po nasvetu kurata pa, ki je resno dejal: "Prijatelj, le Bog je gospodar čez življenje in smrt," mu je ubrizgal nekaj kapljic morfija in v blagodejnji omotici je trpin čez nekaj ur, prenešen na improvizira-

ni nosilnici, preminul v lovski koči in odšel, kakor Kristus Gospod nekoč, k vstajenju. Pot mu je kazal stotnik izpod križa.

Ali se vam ne zdi, da je cela Evropa, da celi svet danes kot ta ruski trpin, moderni Prometej, prikovan na strašno skalo lastnih strasti in napak. Neusmiljeno kljujejo demoni v meso in kri človeško, bratomorni boji ne pojenujejo, večji narodi davijo kot volkovi manjše. Kedaj vstane Heraklej in osvobodi prikovani svet in mu pokaže pot navzgor k zvezdam rešenja in vstajenja? Mi sami bodimo, vsak v svojem delokrogu ti Herakleji in ž njim, srčno-zdravim krščanstvom utirajmo pot do skupne sprave in sporazuma narodov celega sveta. Ne samo Pan-Amerika, ne samo Pan-Evropa — marveč vesoljni svet v objemu Kristusa Boga, bodi naše geslo, naša pot, naše načelo!

Ole Bull: Če se urim v kaki reči en sam dan, bom videl uspehe sam, če dva dni, jih bo videl moj prijatelj, če se urim in vadim v njej tri dni, bo videl uspehe cel svet.

*

D. Gregg: Pravilo je v vojski, da mora kanon biti stokrat težji kot pa kroglja njegova. Tako mora biti tudi značaj vsakega človeka stokrat težji in plemenitejši kakor njegova beseda, njegov jezik.

*

J. Holmes: Morebiti se boš dolgočasil, ko boš poslušal pridigo; če jo pa izpolnuješ z svojim življenjem, pa svojih prijateljev in svoje so-ljudi ne boš dolgočasil, nasprotno: navdušil jih boš.

BARAGA POMAGA

M. ANUNCIATA DOSTAL,

rojena dne 17. septembra 1879 v Ljubljani, uršulinka-učiteljica v Škofji Loki, je obolela na raku. Po božiču 1938 so se ji začele ustavlјati posamezne jedi, meseca marca je začela bruhati.

Domači zdravnik dr. Ivan Hubad ji je dvakrat izpral želodec. Ker vse ni nič pomagalo in se je bruhanje nadaljevalo, je 5. junija šla v bolnico v Ljubljano. Tam je rentgensko fotografija pokazala hudo razvit rak.

Dne 14. junija so ji odprli želodec, a operator g. dr. Bajec je izjavil, da je rak razpreden po vsem želodcu in se razširja že proti dvanajstniku in proti jetrom. Zato so brez nadaljnega rano zašili in m. Anunciata čez teden dni poslali domov z izjavo, da ni nobene pomoči več, ker je prepozno.

Doma je hirala, izgubila je na telesni teži 42 kg. Vedno manj je mogla uživati in vsak dan večkrat bruhala. Oktobra je prišlo do skrajnosti, 8. oktobra je bila previdena, vsi so pričakovali, da v par dneh izdihne. Govorila je težko, spomin jo je zapuščal. Ves čas je imela hude bolečine v želodcu in v črevih. A razen targensina in svečk za olajšanje bolečin ni jemala nobenih drugih zdravil. Ko je zvedela, da ima raka — izprva so ji to prikrivali — je tudi targensin zavrgla, češ, rak je neozdravljen.

Do 25. oktobra je uživala samo čisto hrano, a jo tudi vedno izbruhnila. Od 25. do 31. oktobra je uživala samo sladkorno vodo i malo čaja. Dne 31. oktobra je zopet bruhnila in imela občutek, da je vsa v ranah. Ponujali so ji proti večeru čaj z vinom, pa ga ni sprejela, češ, da ne bo nič več uživala. Na-

t je vsa mamljena zaspala in spala — prvič — do pol 4h zjutraj. Ko se je zbudila, ni čutila nobenih bolečin več in rekla: "Sedaj so pa vse bolečine izginile." Nato je pričela uživati čaj z mlekom, vinom. Potem 7 dni ni nič bruhala, dne 8. novembra malo žolča in od takrat do danes nič.

Dne 10. novembra je začutila glad in začela polagoma zopet piti in jesti. Ko je začela zopet uživati, se ji je predpisana jed: olje in telečja juha pristudila. Prosila je za govejo juho z jajcem in od takrat do danes uživa razen nekaterih jedi vse.

Meseca septembra ji je g. brat preskrbel Baragovo palico, in komuniteta je začela moliti k Baragu. Bolnica ni želeta ozdraveti. Kot razloge je navedla: "1. Jaz sem stara — stara je 60 let — kaj bom še delala na svetu; 2. nisem vredna; 3. zdaj sem pripravljena na smrt." Zato ni bila niti zadowljiva, če so ji govorili o čudežu. Komuniteta je pa vstrajno molila in še moli. Bolnica je dobila zaupanje šele in se vdala v ozdravljenje, ko so prenehale bolečine.

Polagoma se je okrepila in pridobila na teži 4 kg. Od 8. decembra dalje prisostvuje vsak dan s komuniteto sv. maši. Celo polnočne tri sv. maše je niso preveč utrudile in je mogla v jutru zopet priti k sv. mašam.

Z veseljem in hvaležnostjo ugotavljam, da ozdravljenja po ponovnih izjavah zdravnikov ni mogoče pripisovati naravnim močem, ampak le mogočni priprošnji služabnika božjega Frederika Baraga.

V Škofji Loki dne 26. decembra 1939.
(Pečat) M. MARIJA KLINA, O.S.U.
prednica, (M. pr.)

Fenelon: Križi, ki si jih sami pripravljamo z večnimi skrbmi in vprašanji, kaj bo z nami jutri in v bodočnosti, niso križi, ki so prišli od Boga.

REKTORATU URŠULINSKE CERKVE
V ŠKOFJI LOKI

Velečastiti gospod rektor!

Vaše sporočilo in vprašanje glede palice škofa Blaženega spomina Friderika Baraga, mi je ljubo.

To palico, ki jo imate sedaj po posredovanju mons. Dostala v Škofji Loki, in biret, ki je začasno pri gosp. dekanu v Radovljici, sem že pred kakimi 25 leti prinesel v škofijsko pisarno v Ljubljani. Pričakoval sem, da se bo napravil uradni zapisnik o izvoru teh relikvij, pa se to ni — zgodilo. Spravili so jih nekje v arhivu. Da se je kdo zanimal zanje, sem spoznal, ker je bilo oboje na neki misijonski razstavi na — velesejmu. To se mi je za malo zdelo, zato sem oboje zahteval in dobil nazaj in videl, da je bila od bireta odtrgana skoro ena cela straninka vijolčastega volnega blaga. Tudi znak zanimanja! Premišljeval sem, komu bi pred smrtjo izročil, da bi bilo na varnem in ne samo predmet radovednosti.

Ko je bilo sklenjeno, da se bo zidalo Baragovo semenišče, sem sedanjemu našemu škofu obljudbil, da bom zapustil temu semenišču. Če ne bom napravil drugačne oporoke, naj velja to pismo za mojo poslednjo voljo glede teh relikvij: da jih volim Baragovemu semenišču. Zato Vas prosim, da to pismo shranite, in če bo treba izročite škofijstvu.

Zdaj pa k Vašemu vprašanju ali k vprašanju avtentike:

Ko sem bil kaplan v Trebnju (1892—1897) je gospa Marija Gresel, roj. Barisani, prodala graščino trebanjsko in se preselila v Gradec. Takrat je meni ona osebno darovala palico na priprosti vrvici obešeno, spodaj okovano iz neznanega mi lesa spiralno zavito.

Gospa mi je zatrdila, da so to palico

Indijanci naredili škofu Baragi (pač še predno je bil postal škof). Darovala mi je gospa takrat tudi priprst biret vijoličaste barve, pa ne svilen ampak iz priprostega volnenega blaga, in tudi povedala, da je bil Baragov.

Imam pa še več drugih predmetov, ki so v zvezi z osebo škofa Barage, ki mi jih je darovala gospa, deloma pa sem jih kupil takrat na razprodaji v gradu:

1.) Načrt Rima, 60x84 cm, na platnu napet, zganjen, lepo ohranjen, z napisom Nuova Pianta di Roma Moderna an. 1843. Zelo natančna karta: vse ulice, obzidje mesta, vrtovi, v cerkvah se vidijo vsi stebri in kapele.

2.) Panorama di Roma 1847 incise, velikost risbe 80x30 cm, menda jeklorez.

To dvoje je gotovo prišlo v trebanjsko graščino po škofu Baragi, ki je načrt Rima potreboval, ko je bil v Rimu, pa ga ni vzel seboj v Ameriko, ampak ga je prinesla seboj sestra Amalija, takrat vdova Gresel, ki je bila z njim v Rimu.

3.) Slike Baragove, risane od znanega Kriehuberja l. 1854, ko je bil Baraga kot škof prišel na Dunaj, domu in v Rim. Ker je na litografiji naslov Baragov napisan v angleškem in francoskem jeziku, je razvidno, da je bila namenjena tudi drugim narodom in je toraj le en del slik prišel v domovino v kaseti, veliki 50x66 cm leseni, pa kot knjiga v platno oblečeni, zunaj na platnici vtisnjeno A. G. (Amalija Gresel). V tej kaseti, ki je le 6.5 cm globoka, je moglo biti le 250 do 260 slik. Vsaj še toliko jih je bilo pač razdeljenih dobrotnikom misijonov v Evropi in Ameriki. Ta slika je gotovo najlepša Baragova, gotovo po naravi risana na Dunaju 1854.

Radoveden sem, koliko jih je še ohrazenih v Sloveniji? V kaseti jih je še sedem. — V kaseti je pa še nekaj drugih slik: Pianta di Firence in pa Panorama di Firen-

ce. Slike Gregorija XVI. in Pija IX., pač iz njegove poti v Rim. Velika, lepa litografska: Elizabeta, vojvodinja bavarska, od slovečega foto- in litografa Fr. Hanfstaengla 1853 v Muenchenu risana, pač dana Baragu v spomin na njeno poroko, na katero je moral novi škof čakati na Dunaju čez tri tedne do 26. aprila 1854. Dalje so še slike škofa Wolfa, nadvojvode Ivana, Radeckega, Jelačiča, Windisgratza itd.

4.) Dobil sem takrat tudi: Die heiligen Evangelien erklart von Dr. I. H. Kistemaker in Muenster, Gratz 1826. Osem v platno vezanih zvezkov, na prvem je na hrbtnu spodaj zlato tiskano: Mdm. Amalie Gressel. To sv. pismo je gotovo dar Baragov svoji ljubi sestri Amaliji, ko je odhajal v Ameriko, ali pa za njeno poroko.

5.) Imel sem tudi sliko: Dobrega pastirja, gotovo od Friderika Barage slikano. To sliko je gospa Greselnova ob odhodu iz Trebnja, kot od Barage slikano darovala gospej Majtingerjevi in njenim hčerama, ki so imele v Trebnju v Gresenovi hiši ob glavnih cesti majhno trgovino. Te pa so sliko zapustile meni. Ko je zadnja umrla, je izročila sliko gospodični Sigmundovi, da jo izroči meni.

7. aprila 1923 pa me je obiskal jezuit g. p. Tomec in prosil, da bi jaz sliko posodil gospej Sajevičevi, ki je tudi iz Baragovega sorodstva, da bi jo kopirala za-se. Ko sem zvedel, da je ta gospa več slik naslikala zastonj za cerkev sv. Jožefa in videl, da ima ta gospa veliko slik in drugih spominkov na škofa Barago, sem ji sliko: dobrega pastirja podaril, ker sem mislil, da bo pri njej in njeni družini najbolj ohranjena.

V Lescah, 21. decembra 1939.

FRANK AVSEC, župnik.

P. S. — Vas bo še zanimalo, če je priročnja Baragova v zvezi s tem relikvijem že kje pomagala? Jaz nisem še nobenemu bolniku ponujal teh relikvij. Le na

prošnjo sem jih posodil. Prvič g. dekanu radovljiškemu, ki je prosil zanje ko je bila bolna gospa radovljiškega organista. Leta 1936 ali 37, ko so jo pripeljali iz ljubljanske bolnišnice, da bi doma umrla. Pa je ozdravela.

Družič, sem posodil palico in biret, ko je v naši vasi: Hlabce, h. št. 7, kmečka gospodinja Frančiška Šmit, rojena Zupan po rojstvu šestega otroka, 12 - 3 - 1937, za zstrupljenju krvi tako zbolela, da so jo dva-krat z rešilnim vozom peljali v Ljubljano in zopet nazaj. In je ozdravela in je letos dobila sedmega zdravega otroka.

Tretjič je gospod dekan zopet poslal po biret, pa ne vem za koga in s kakim vsphem.

Cetrtič sem palico posodil mons. Dostalu za Škofjo Loko, kakor veste.

S spoštovanjem in oprostite, da nisem takoj odgovoril.

V Lescah, 21. decembra 1939.
FRANK AVSEC, župnik.

POUČLJIVE ZGODBICE

Uredil Fr. Martin

EDWARD I., kralj angleški, je dal na petnajstih mestih, kjer so pogrebci počivali s krsto njegove soproge Eleonore, ko so jo nesli pokopat v Westminster — je dal torej na petnajstih mestih postaviti petnajst križev; njihovi ostanki veljajo še danes za čudo krščanske umetnosti. Ganljivo dejanje in vredno tiste žene, ki je 20 let poprej spremljevala svojega moža v nevarnostih križarske vojske in je s svojimi ustnicami izsrkala iz njegove rane strup saracenske puščice, ter mu tako rešila življenje . . .

* * *

V analih sv. mučenca Nicefora se bere

sledeča zgodba: Goreč duhovnik po imenu Sapricij je doživel, da ga je lajik Nicefor v neki stvari razžalil. In kako mu je zameril! Čeprav sta bila poprej prijatelja, ga poslej ni hotel ne videti, ne slišati o njem. O Sapricij, goreči duhovnik, kako oznanjuješ ti drugim ljubezen, če sam sovražiš? — Saj ne sovražim, odgovarja Sapricij, saj Niceforu nič hudega ne želim. Toda naj hodi on svoje poti, jaz pač ne maram zanj! — Sapricij ne mara Nicefora pozdraviti, niti mu oddzdraviti več. In kaj se zgodi! Preganjanje kristanjov je postalo čedalje silnejše in tudi Sapricija, zatoženega, da je kristjan in duhoven, so prijeli in trpinčili. Ta pa je z levjo močjo trpel vse muke, dokler ga niso nazadnje obsodili na smrt in peljali na morišče. Ko je to slišal Nicefor, je hitel k Sapriciju, se vrgel pred njim na kolena in prosil: Sapricij, sveti duhovnik božji, pri ljubezni do Jezusa, za katerega boš dal življenje, odpusti mi zdaj popolnoma razžalitev, s katero sem te razžalil in ki jo od srca obžalujem! — Toda glej, kako močno so bili pognali zli poganki v duhovnikovem srcu! Obraz mu je potemnel in oči je obrnil stran od prosivca. Samo suho je dejal: Moli zame. — Nicefor pa je čutil, da v teh besedah še ni ljubezni. Kaj stori? Ko peljejo mučenika v smrt, teče pred izprevodom naprej, da bi Sapricija že čakal na morišcu. Potem se prerije skozi množico, se tam zopet vrže pred duhovnika na tla in prosi: O ti, ki iz ljubezni do Boga žrtvuješ svoje življenje, izpregovori vendar zavoljo Kristusa tudi meni prijazno besedico! — Tako prosi enkrat, dvakrat. Sapricij pa naredi obakrat užaljen, zamerljiv obraz in zamahne z roko, češ: Pojdi mi vendar spoti! — Toda zdaj glejte, kaj se je zgodilo! Obsojeni že kleči na tleh, se že pripravlja, da sprejme smrtni udarec in žnjim naenkrat večno krono. Kar se ozre v rablja, zagleda v njegovi roki svetli, brušeni meč in — se začne tresti ... Rabelj zavzdig-

ne roko — en sam vzdihljaj: Jezus! o Jezus! bi zadostoval, in pred mučenikom bi se razklenila nebesa. In Sapricij vpraša z one-moglim glasom, če si more še rešiti življenje. Odgovore mu, da še, če vero zataji in daruje kadilo Jupitru. In nesrečni duhovnik izbruhne strahovito kletev, odpade od Boga in moli malika ... Razvežejo ga in ga z divjim, zaničljivim grohotom odpeljejo z morišča ... Toda Nicefor, ki je vse to videl, plane izmed množice in poln hrepenenja, da bi on dosegel krono, ki jo je Sapricij tako sramotno vrgel od sebe, zakliče z močnim glasom: Jaz pa molim Jezusa in zaničujem vaše malike. Jaz pa naglas spoznavam vero, ki jo je ta zatajil. Tu so moje prsi, tu je moj vrat. Usmrtite me ... In klical je s takim prepričanjem, da so ga zares zgrabili in brez vsakega procesa umorili, v tem ko je vero spoznaval ...

* * *

Pripoveduje nekje znani nemški pisatelj Alban Stolz, da je nekoč na smrt previdel starega kmečkega moža, katerega je, preden mu je podelil sveto popotnico, vprašal, če ve, kdo je v tem zakramantu pričajoč. Mož ni vedel nič. Z vprašajočim glasom je dejal, če ne morda sv. Jožef ... Alban Stolz zatrjuje, da je bil mož čisto pri zavesti ...

* * *

Kot zastopnik vseh, ki so izgubili vero in pot do resnice, poseže Goethejev Faust prav na velikonočno jutro počasi po strupu, da bi končal svoje življenje ... Tedaj zazvone velikonočni zvonovi in iz bližnje cerkvice se oglase pesmi vstajenja. Faust posluša. Žalosten prizna:

Pač slišim blagovest, a manjka meni vere ...

Potem pa se spomni neizrečene sreče mladosti, ko mu je še sijala v dušo vera Velike noči. Ta spomin prežene samomorilne misli, in Faust vzklilkne:

Od sladke pesmi iz nebes, zvenite!

Spet tvoj sem, zemlja — solze le tecite!

* * *

Od dveh sinov perzijskega kralja Cira je bil eden dober, eden pa poln hudobije. A glej! Dobrega je oče za vsako napako trdo strahoval, hudobnemu pa je vse izpregledal. Prijatelj Krizip mu je to očital. Kralj pa je rekel: Tega drugega sina ne ljubim, zato ga prepuščam samemu sebi. Prvega, ki je dober, pa imam zelo rad; on bo nosil za meno kraljevo žezlo; zato ga pokorim, da bo tem boljši kralj.

* * *

Modrijan Dion je bil, kakor pripoveduje zgodovina, tirana Dionizija zaradi njegove grozovitosti z ostrimi besedami pokaral. To pa je Dionizija hudo ujezilo. In ta grozovitnež se je sklenil maščevati nad Dionom. Dal mu je odpeljati sina — pa ne, da bi mu ga morda umoril; ne, to se mu ni zdele nič v primeri s tem, kar si je bil hudobnež zamislil. Da bi pripravil Diana v kar največjo žalost in nesrečo, je izročil njegovega dečka nekemu ničvrednemu vzgojitelju, da ga odgoji v brezbožnosti; in ko je deček v tej grozni šoli dovolj dolgo študiral, ga je tiran posjal očetu nazaj. Zakaj tako? Zato, ker je bil hudodelnik prepričan, da bo tako vzgojeni otrok očetu večja nesreča, nego bi mu bila prizadeta, če bi mu bil sin pred njegovimi očmi umorjen . . .

ji predstavil. Vsi njegovi poznejši biografi, Rezek, Jaklič i. dr. so črpali iz njega in izpolnjevali, kar je njemu ušlo. In danes, ko se med našo tukajšnjo angleško govorečo javnostjo znova oživlja spomin na tega našega velikega rojaka, je Rev. Verwystovo delo zopet postalo aktualno. Sicer imamo zdaj še obširnejšo in natančnejšo Rezekovo biografijo. A ta je zato tudi dražja in manj razširjena. Verwystovo dobi v marsikateri duhovniški knjižnici. Niso redki, ki so jo začeli ponovno prebirati. Ker je tedaj ta mož nam Slovencem glede Barage veliko uslugo storil, se spodobi, da mu tudi mi postavimo skromen spomenik.

Rev. Verwyst, kot že ime kaže, je bil sin Holandije, ki je danes glede katoliške prabuje in organizacije na prvem mestu in hkrati sorazmerno najbogatejša zakladničarka vnanjih misijonov. Rodil se je 23. nov. 1841 v Ueden-nu v Sevrni Brabantski. Pri sv. krstu so mu dali ime Kristian. Leta 1848 je izseljenski val, ki se je tam dvignil, zajel tudi njegove starše. Odločili so se za Ameriko. Zadnje goldinarje so žrtvovali, da so prišli z družino v to deželo. Ko so v Bostonu stopili na ameriška tla, so bili popolnoma brez sredstev. Vzelo je leta preden so se gmotno toliko opomogli, da so mogli še na kaj drugega misliti kot na preživljjanje svoje družine.

Leta 1855 so prišli do svoje lastne farme v Woodville, Calumet county, Wis. Tam okrog so se holandski pijnorji kompaktno naselili in naselje krstili Hollandtown. Kaj pada so takoj organizirali tudi svojo lastno župnijo z narodnim duhovnikom. Prvi njih stalni župnik je bil Rev. Egbert Spierings. Njemu gre hvala, da je v srcu mladega Kristiana Verwyst zanetil poklic v duhovski stan. Priskrbel mu je mesto v St. Francis Seminary, Milwaukee, Wis. Svojo pot do olтарja je nastopil 1860, tedaj že v mladenički dobi. V petih letih jo je 1865 z mašniškim

REV. KRIZOSTOM VERWYST.

O. F. M.

P. Hugo

DA tudi angleško govoreča Amerika bolj ali manj pozna našega Barago, je v veliki meri zasluga tujca Rev. Verwysta, ki ga ji je prvi v obširni biografi-

posvečenjem kot svetni duhovni škofije La Cross, Wis. završil.

Sledečih 13 let je deloval med belimi po raznih krajih, kot: London, Wis., Hudson, Wis., Seneca, Wis., povsod s številnimi misijonskimi podružnicami. L. 1878 je prvič prišel med indijanske Čipevce ob Lake Superior. Njegov glavni stan je bil v Baynfield, posvečen po stopinjah naših slovenskih misjonarjev. Ko je stopil na to indijansko misijonsko polje, je zapisal: "Mešana čustva žalosti in veselja so me obhajala, ko sem gledal te uboge Indijance." A čeprav so se mu takoj prikupili in bi bil rad kar med njimi ostal, ni bil dolgo tam. Kajti prav isto leto so njih oskrbo sprejeli frančiškani in poslali v Baynfield dva svoja misjonarja PP.: Kazimirja Vogt in Johna Gafron.

Težka mu je bila tako hitra ločitev od prljubljenih Indijancev. Začel je misliti, kako bi kje drugje zopet prišel med nje. Zvedel je, da jih je v okolini Superiora več, za katere je slabo poskrbljeno. Že par let so bili brez stalnega misjonarja. Le od časa do časa jih je kdo obiskal. Misijon je bil majhen. Okrog 45 družin je štel, 33 indijanskih, deloma polnokrvnih, deloma mešanih. Med njimi je bil najprominentnejši, znan kot nekronani kralj Čipevcev ob Lake Superior, Vincent Roy, velik prijatelj in občudovatelj našega Barage. Po dogovoru s tem pol-indijanskim veljakom — oče je bil Francoz, mati polnokrvna Indijanka — je Rev. Verwyst prevzel oskrbo te naselbine. Ostal je ondi štiri leta in opravljal še druge okoliške misijone kot: Duluth, Carlton, Barnum, Moose Lake in Fond du Lake, Minn. Tu se je priučil čipevščine in začel v njej tudi pisati. L. 1880 je izdal "Mikana Gijigong Enamo" (Pot v nebesa). V delu je imel "Zgodbe sv. pisma" v istem jeziku, ki jih je pa šele nekaj let pozneje izdal.

L. 1881 je stopil pred svojega škofa v La Crosse s prošnjo za izhod iz škofije, da

stopi v frančiškanski red. Kaj ga je k temu nagnilo, ni nikoli pripovedoval. A lahko slutimo. Tako se je vzivel v indijanske misijone, da bi mu bilo težko zopet iti med bele. Toda Baragovo misijonsko dedščino so tista leta polagoma prevzemali frančiškani. Pa si je mislil, lepega dne jim bo izročen tudi ta moj misijon. Zavidal jih je radi tega. Poznal je pa tudi njih uspešno misijonsko delo med Indijanci. Te okolnosti so ga najbrž nagnile, da je sklenil postati frančiškan, v upanju, da bo potem lahko ostal med svojimi dragimi Indijanci. Škof mu je zaproseno dovoljenje zagotovil pod pogojem, da frančiškani sprejmejo njegov indijanski misijon. Ker so frančiškani na to pristali, je bila Rev. Vervystu otvorjena pot v njihov red. Dne 10. februarja 1882 je takrat 41 letni sprejel redovno obleko in ime Krizostom.

Po dovršenem novicijatu l. 1883 se je vrnil med svoje drage Indijance. Poslan je bil v Bayfield, kot pomočnik PP. Kazimirju in Johnu. V jeseni istega leta so mu bili povrjeni indijanski misijoni v Chippewa River in River Valley, ki jih je dotlej oskrboval P. Kazimir. Od časa do časa je pohitel tudi v Washburn in Lapoint. Dne 23. avgusta 1885 je Lapoint slovesno proslavlil zlati jubilej oživljenjega tamkajšnjega misijona po Baragi. To je dalo P. Krizostomu povod, da se je poglobil v njegovo zgodovino. Prvi sad njegovega študija je bilo delo: "The Missionary Labors of Fathers Marquette, Menard and Allouez." Ti jezuiti so bili pionirji tamkajšnjega in okoliškega misijonskega dela. Obenem je zbral mnogo snovi za slično delo o našem Baragi, ki je je l. 1900 izdal pod naslovom: "The Life and Labors of Bishop Baraga." On je tamkajšnjo že docela zaraščeno misijonsko ledino nanovo preoral.

L. 1884 je prevzel misijon v Odanah, Wis., ki ga je že sedem let prej oskrboval, deloma iz Bayfielda, deloma iz Superior-a.

Komaj se je za stalno tu vstanovil, mu je vlada po prizadovanju "Urada za katoliške Indijance" poverila indijansko šolo, ki jo je tam otvorila. Prav lepo je procvitala pod njegovim vodstvom. A ker je šola trajala le 40 dni na leto, mu je ostalo dosti časa za priljubljene misijone. V tem času je prodrl tudi v zapuščeno in trdovratno indijansko naselbino ob Lake du Flambeau, kjer je zopet zadel na stopinje slovenskih misjonarjev. Naš Rev. John Čebulj je 1872 med njimi poskusil. Za njim 1883 pa Rev. Gabron. A brez kakega vidnega vspeha. Nič bolje se ni godilo P. Krizostomu.

Ko je l. 1886 prišel med nje, je tam ravno razsajala epidemija osepnic. Človek bi mislil, da jih bo prav to naredilo bolj sprejemljive za katoliško vero, kot so bili prej. A ne! Našel jih je pri njih tako priljubljenem verskem plesu "midewiwin", s katerim so preganjali škodoželne duhove. Ko jim je začel oznanjati evangeljsko blagovest, so se mu smeiali in ga zaničevali. Češ, Veliki duh je ustvaril katoliško vero za Francoze, protestantsko za Kitchimokomanag, t. j. Amerikance, za Indijance pa "midewiwin", ki so ga veselo naprej plesali, da jih Veliki duh reši epidemije.

Kljub njihovi trdovratnosti in zaslepiljenosti jih je potem štiri leta obiskoval in vse poskusil, da jim izbije predsodke proti katoliški veri. A sam priznava, da ni nobenega odraslega spreobrnil. Le nekaj umirajočih otrok je brez vednosti staršev krstil in nekega mladeniča je ob smrtni uri preročil za nebesa. Vzrok njihove trdovratnosti je bil protestantski misijonar, ki je pred njim tam zastavil. Sicer tudi on ni imel nič boljših vspehov glede svoje vere. A da jim je krščanstvo sploh tako zastudil in osovražil, je bil vzrok ta, ker je njihov sveti obredni ples "midewiwin" tako brezobjezno kot prismodarijo bičal. S tem je globoko užalil njih narodni ponos in onečastil njih sveto

narodno svetinjo. Kratko, njegova neprevidna misijonska taktika je bila vzrok te zakrnjenosti.

L. 1891 je bil P. Krizostom premeščen med Indijance v Superior, Minn., kjer je znova hodil po potih naših misijonarjev. Obiskoval je Indijance ob Chippewa River, Cross River, Norman in Kettle River, Fond du Lake i. dr. Ker so ga težavna misijonska pota utrudila in izčrpala, je l. 1897 zapustil indijansko misijonsko polje in šel začasno med bele v Kalifornijo. Poldruge leto je ostal tam, deloma v Los Angeles, deloma v Fruitvale. V tem času je bistveno pripomogel k srečnemu izidu neke pravične indijanske pravde. Na predlog majorja Pratta, vodje Carlisle indijanske šole, je odsek za indijanske šole bil čisto na tem, da Indijancem odvzame za šolo godne otroke in jih razdeli med bele, ker jih drugače ni mogoče vzgojiti v civilizirane ljudi. P. Krizostom, ki se je udeležil dotične seje, je proti temu načrtu energično nastopil, češ, da je protinaraven in bo izveden Indijance le še bolj razkačil in demoraliziral. Ker je lahko govoril kot teoretični in praktični strokovnjak, je predlog propadel.

Ko se je v kalifornijskem podnebju dokaj okrepil, ga je še enkrat potegnilo med Indijance. Predstojniki so ga poslali v Ashland, Wis. in mu poverili skrb za indijanske misijone ob Chippewa River. V tem času mu je delala posebne preglavice indijanska šola v Courtes Oreilles. Divji Indijančki se kar niso dali ukrotiti. Njihovi starši pa tudi niso imeli nikakega smisla za šolo. Večkrat je bila v nevarnosti, da propade. Končno je še sestre, ki so jo vodile, minila potrpežljivost, da so jo kratkomalo pobrale. Nekaj časa je bila res zaprta, dokler ni l. 1907 Most Rev. Schinner, škof v Superior, dobil novih sester sv. Jožefa, ki so jo zopet otvorile.

L. 1912 je bil P. Krizostom zopet poslan v Bayfield za pomočnika. Ker je že

opešal, ni mogel veliko izletavati po oddaljenejših indijanskih misijonih. Imel pa je več časa kot kdaj prej, s peresom delati zanje. Saj indijanščina mu je enako gladko tekla kot angleščina. Tu je dovršil svoje indijanske "Zgodbe sv. pisma". Uredil in dopolnil je obširno zbirko indijanskih pridig pod naslovom "Enamiad Gekiminind" (Kristjanov pouk). Prestavil je v indijanščino Goffine-ja. Urejeval in zalagal je indijanski mesecnik Anishinabe Enamiad (Krščanski Indijanec). Ustanovnik tega glasila je bil nedavno umrli P. Zefirin Engelhardt, O.F.M. Začel je že njim l. 1896. v Harbor Springs, Mich. Spočetka je bil list čisto indijanski, pozneje deloma angleški, dokler se ni prelevil v "The Messenger of the Holy Childhood" in končno "The Franciscan Herald", ki je v septemberski številki prinesel biografijo P. Krizostoma, po kateri smo jo posneli. V nedovršenem rokopisu sta ostala še: indijanska slovница čipevskega narečja po modernejši Ollendofovi metodi zasnovana, ter na več zvezkov preračunan indijanski slovar. Tega je v dopolnilo izročil našemu veščaku v indijanščini, Rev. Simonu Lampe-tu, O. S. B.

Ob kaki posebni priliki je P. Krizostom še vedno rad pohitel med svoje Indijance. Ko so uvedli svoje letne katoliške shode, na njih tudi tega veterana ni manjkalo. Dvakrat je bil navzoč 1814 in 1815. Obakrat jim je navdušeno govoril, slavil njih vrline in jih spodbujal k novim vspehom na polju krščanske civilizacije. L. 1915 je slovesno obhajal svojo zlato mašo, v krogu številnih duhovnih sobratov in lacoškega škofa Most. Rev. Schwebacha. A še deset let življenja mu je bilo usojenega. Umrl je 23. jun. 1925, tedaj v visoki starosti 83 let in pol.

Kot indijanski misijonar je bil lepa kombinacija našega Barage in Pirca. V peresu je posnemal Barago, v misijonski taktiki Pirca. V indijanski književni zgodovini

si je postavil tako lep spomenik kot Baraga. Kot praktični misijonar je po Pirčevem zgledu hodil svoja misijonska pota s torbo, v kateri je vedno nosil s seboj malo apoteko. Kjer ni bil dobrodošel kot misijonar, so ga radi sprejemali kot "doktorja". V svojih misijonskih vspehih pa je po lastnem priznanju daleč zaostal za omenjenima. O kakih pomembnih spreobrnjenih Indijancev ni vedel mnogo povedati. Kar so Baraga, Pirc in drugi trdrovatnega pustili, se tudi njemu ni uklonilo. Njegovo zaslruženje zato ni manjše. Storil je, kar je mogel.

Nekaj pa mu štejemo v zlo. Kot je razvidno iz njegovega Baragovega življenjepisa, je zbral mnogo dragocene zgodovinske snovi, preden ga nam je opisal. Poizvedovali smo, kje ta zgodovinska ostalina leži. Marsikaj smo upali iz nje nabратi. A smo na žalost zvedeli, da je vse dotične vire in zapiske pred smrtjo ognju izročil. Osebno gotovo v dobrí veri in z najboljšim namenom. V resnici pa najbrž v nemalo škodo zgodovini, kateri vsaka malenkost prav pride. A naš svetniški Baraga mu je, ko sta se gori sešla, k temu bržkone čestital, češ: Vsaj ti si spolnil, kar sem svoji sestri Amaliji naročil, naj vsa moja pisma sežge!

SPOMINI NA OBISK LEMONTA

Mary Planinsek, Cleveland.

ZIMA bo prešla in spet se bodo misli mnogih obračale proti Lemontu, bolje rečeno: proti Ameriškim Brezjam. Meni se že sedaj misli obračajo tja. Spomini mi hite nazaj na naš lanski obisk in si želim, da bi mogla spet v Lemont. Morebiti ne bo napačno, če nekoliko popišem naš lanski izlet — sebi v veselje, drugim v spodbudo. Saj je verjetno, da

se bo ta ali oni odločil za tak izlet, ko bo prebral moje vrstice.

Bilo je takrat, ko so v Jolietu blagoslovili Jednotin dom. In ko sedaj pregledujem slike v novem Koledarju, se mi zdi prav tako, kakor da se spet sprehajam po prijaznem lemontskem griču. Prvič sem bila v Lemontu takrat, ko se je obhajala Baragova stoletnica. To je že dumno in takrat si nisem mogla vsega tako ogledati, pa se mi zdi, da tudi ni bilo takrat toliko videti. Ko sem pa drugič bila, sem že začela misliti, kdaj bom mogla iti še tretjič.

Bilo je res lepo. Ko so Lemontčani zagledali naš bus, so že začeli tako lepo klenkati, kakor da smo prišli v stari kraj. Nato se je začela sveta maša, med katero so kleriki peli lepe Marijine pesmi, da je bilo veselje. Najlepša se mi je zdela tista: Marija, naša Mati, mi k tebi prišli smo. In ko sem med pesmijo pogledala Marijino podobo, se mi je zdela kakor živa in nisem se mogla ubraniti solz.

Po maši smo šli v romarsko hišo in smo bili prav imenitno postreženi. Posebno mi je ugaljal domač kruh z maslom. To je bila prava slaščica.

Po južini smo si šli najprej ogledat stavbo novega samostana. Kazalo je, da bo res nekaj lepega in v ponos ne samo Lemontu, ampak nam vsem. Od samostana smo šle priateljice k

groti in vse okoli po hribčku. Celo vodnika so nam dali s seboj, da nismo prezrle nobene posebnosti. Jaz ne bom tukaj razlagala vsega, kar smo videle, zakaj to je nemogoče. Človek mora sam videti, potem ve, kaj je naš Lemont. Samo toliko zapišem, da sem se čudila, kako je mogoče vse tako lepo narediti.

Šle smo tudi k častitim sestram, kjer smo bile nad vse lepo sprejete. Ena je bila bolj prijazna ko druga. Ker je bilo ravno poldne, smo šle v cerkev, kjer so sestre tako lepo molile in pele po latinsko. Zelo rade bi se bile dalje časa pomudile pri sestrach, pa je čas tako hitro minoval. Morale smo nazaj v romarski dom in potem se je bilo treba pripraviti za nadaljevanje pota proti La Salle. Tja sem namreč šla obiskat strica. Med potjo smo občudovalle lepa polja po stranji planjavi od Joljeta naprej.

Jaz bi priporočala vsakemu, kdor le more, naj napravi ob prvi priliki romanje ali izlet na Ameriško Brezje. Ne bo mu žal. Zdaj si pa že želim, da bi mogla dati prav lepo svoto v Lemont za novi samostan, pa ker tudi tu pri nas zidamo novo cerkev, moram biti bolj skromna. Prosimo škofa Barago, da pomaga Lemontčanom in tudi nam tukaj pri sv. Lovrencu. Bog daj na Baragovo priprošnjo, da bi kmalu mogli moliti v obeh novih cerkvah in se zahvaljevati za vse prejete dobrote.

NOVEGA KAJ PRI MARIJI POMAGAJ...?

P. Aleksander

Med prvimi dobrotniki v novem letu moramo takoj zopet beležiti ime V. Rev. Matije Šavs. Za novoletni dar je poslal 100 dolarjev s pripombo, da jih porabimo za olepšavanje prostora pred novim samostanom. Živel dobrotnik. Piše, da je ravnokar prestal hudo bolezen. Bog mu spet zdravja daj.

*

Dekleta in žene iz La Salle, ki je mesto urarjev in urark, so nas presenetile z lepo pošiljko tridesetih ur, vsakemu stanovavcu v novem poslopu novo uro budivko. Lep

spomin na dobrotnike iz La Salle. Ne samo bodo te ure petelinčki v zgodnjih urah, bodo tudi budilci hvaležnosti: v molitvi se vas bomo spominjali Lemontčani.

*

Hvala tudi vsem dobrotnikom iz Chicago za opremo v gostinjskih sobah. Dobretniki nočejo biti imenovani, zato jim najta splošna zahvala velja.

*

Jolietske žene so se ojunačile, predvsemi Mrs. Papež. Pravi, ko smo se ojunačili pri sv. Jožefu, da smo precejšno svoto zbrali

za novo samostansko hišo in kapelico Matere božje, Marije Pomagaj, bi bilo kar prav, da še kaj več storimo. Lepo bi bilo, da kupimo to ali ono stvar za cerkev, stvar naj bi bila kot trajen spomin na nas najbližje sosedje Marijini naselbini. Malo dobre volje in korajže treba, ljudje smo pri sv Jožefu zelo dobrega srca.

*
nudila, da oskrbi cerkvico s preprogo, ki se bo vila od vrat do obhajilne mize.

Miss Mary Jelencich, v Chicago, ki je bila zadnje tedne hudo bolna, je po Marijini priprošnji ozdravela. V zahvalo za uslušano prošnjo, je sklenila, da podari Marijinemu altarju novo stojalo za večno luč. Najlepša hvala.

*
Miss Brigita Spenko iz Chicago, je darovala 85 dolarjev za nov kip sv. Jožefa. Med vsemi kipi v naši cerkvi, je kip sv. Jožefa najlepši. Hvala dobrotnici.

*
Neki drugi rojak v bližnji soseščini pa pravi: Nove orglje bi jim kupil, flečkajnarjem. Rad bi imel tudi jaz še posebno sveto spominčico v cerkvi Marije Pomagaj. Pravimo flečkajnarji: orgelj v naši cerkvici ne potrebujemo tako, imamo harmonij, ki že dolgo služi bogočastnemu petju in ker ponavadi itak službo božjo na prostem imamo v poletju. Če smemo dati skromen nasvet: tabernakelj imamo nov. Izdelal ga je Slovenec v New Jersey, Mr. Mertel, ki je izdelal že mnogo altarnih potrebščin za največje cerkve po Ameriki, celo za evharistični kongres v Manili je izdelal tabernakelj. Tako hišico božjo je napravil tudi za cerkev Marije Pomagaj. Poleg slike Marijine bo to najlepši okras cerkvici. Ali pa kak nov altar. Altarjev bo pet.

*
O Veliki noči dobi Mati božja nov altar, izdelan iz hrastovega lesa. Milostna podoba bo v altar vdelana. Stari altar ne pristoja Marijini sliki. Altar izdeluje neki čikaški umetnik.

*
Zahvaljujemo se tudi Mrs. Mutz, veliki dobrotnici naši iz So. Chicago, ki se je po-

*
Prvi gost, ki je prenočil v novem samostanu, je bil naš dobrotnik, ki je prvi poslal svoj bankovec za novo poslopje, Father Julian Slapšak iz Clevelandala.

*
Brat Akurzij je sedaj na težavnem delu za novimi naročniki po Clevelandu. Dosej je že poslal blizu tristo imen novih naročnikov. Tako, da bo imel naš list sedaj nad 5000 naročnikov. Prvič tako visoko številko v vseh letih obstoja našega lista. Treba dati priznanje vrlemu apostolu katoliškega tiska. Priznanje pa tudi vsem dobrim rojakom, ki nam z svojimi darovi za list omogočijo podporo naših študentov.

*
V upravnosti Ave Marije opravljata delo brata Akurza, Father John in brat Robert. Ne bi si mogel misliti, koliko dela nam da list v upravnem oziru. Tako, da sta omenjena kar ves čas zaposlena. Eden s pošto, drugi z imenikom naročnikov in drugimi naročili rojakov.

*
Društvo sv. Križa iz Chikage, o katerem je bilo že poročano, da so kupili nov križ za obpotje h groti, so poslali svoje odbornike v Lemont, da poravnajo vse stroške za postavitev križa. Križ bo postavljen marca meseca in blagoslovjen junija s posebnim dnevom za člane društva sv. Križa. Križ bo nosil tablico z napisom:: darovalo: Slovensko prekmursko društvo "Sv. Križ", Chicago, Ill. Ob tej priliki najlepša hvala vsem, ki so se trudili, da se je omenjeno društvo

zavzelo za nakup križa, posebno odbornikom.

*

Pomotoma je bilo izpuščeno ime Mrs. Jožefine Kervin iz Chicago, ki je darovala že pred meseci \$5.00 za novi samostan. Najlepša hvala.

*

Premnogo rojakov nas izprašuje, kako je z družbo sv. Jožefa, ki je bila lani ustanovljena z namenom, da člani podpirajo lemontsko ustanovo. Povedano bodi to-le. Družba še vedno obstaja. Vsako prvo sredo opravimo peto sv. mašo za vse člane. Člani, ki so darovali pod deset dolarjev so se zavezali, da bodo tako dolgo plačevali, da dosežejo to svoto, magari samo po dolar na leto.

*

V najkrajšem času bo izdelana spominska plošča, ki bo nosila imena vseh ustanovnikov in patronov in druga spominska plošča, ki bo nosila imena vseh drugih darovcev, takoimenovanih častnih lastnikov in častnih zidarjev. Lastniki so darovali od 25 do 80 dolarjev, zidarji pa od 15 do 22 dolarjev. Plošči boste obešeni v obeh gostinskih sobah.

*

Zmago v tej darovavni kampanji je odnesla župnija sv. Štefana, ki ji manjka samo še nekaj dolarjev do svote \$4000.00.

Ta zmaga ji po obljadi daje pravico, da nosi ime novega romarskega doma, ki ga bomo zgradili menda v letu 1941. Bo torej to: "Dom sv. Štefana".

*

Glede tega doma opozarjamо še enkrat: letos še ne bo dograjen. Zato še letos ne bomo mogli dati tako oskrbo letoviščarjem in romarjem, kakor smo žeeli. Radi previsokih stroškov novega poslopja, pohištva in drugih prepotrebnih stvari krog novega prostora, je moral ves denar v sklad za novo hišo.

Novo poslopje je stalo blizu 125 tisoč dolarjev z vsem pohištvom, vsemi novimi stroji, z novim studencem vred.

*

Na spominski plošči se bodo bliščala med ustanovniki sledeča imena: Fara sv. Štefana, K. S. K. Jednota, V. Rev. M. Šavs; Družba sv. Mohorja, Chicago; Društva Najs. Imena v Clevelandu; Društva sv. Ane in sv. Barbare v Bridgeport, O. — Slovenska Ženska Zveza; Rev. F. Turk in Neimenovani, Waukegan. — Ter imena vseh drugih župnij in slovenskih naselbin, ki so darovala več kot dvesto dolarjev.

Na spominski plošči bodo tudi izpisana imena vseh, ki so žeeli, da jim imena v listu ne objavimo.

DAROVI

ZA LIST AVE MARIA in MARIJA POMAGAJ: Po \$5: M. Castello. — Po \$2: F. Glavic, K. Lasich. — Po \$1: A. Berdice, M. Sivic, Mrs. F. Kvaternik, F. Hočevar. — Po 50c: P. Kokal, J. Lahajner, J. Travnikar, Mrs. Krže, S. Cicak, M. Sustar.

ZA KRUKH SV. ANTONA: Po \$2: J. Kastelic. — Po \$1.50: E. Karasek. — Po \$1: M. Matkovic, M. Barle, J. Kastelic.

ZA LUCKE PRI MARIJI POMAGAJ in SVETI TEREZIJI: Po \$2.50: Mr. & Mrs. M. Leskovic. — Po \$2: M. Anzur. — Po \$1: Mrs. Voncina, M. Levar, J. Kobal, L. Conrad, L. Nose, R. Koren, Mrs. Geiner, A. Starasinich, J. Meglen. — Po 50c: F. Dokl, A. Novak, M. Planinšek, F. Žagar, A. Blackard, I. Rezek, A. Milavec, M. Habjan, J. Muc, L. Grošelj, M. Novak, F. Smerdel, J. Sega, T. Sterlin, A. Mlakar. — Po 30c: S. Podgornik. — Po 25c: A. Roitz. — Po 20c: R. Bahor.

APOSTOLAT SV. FRANIŠKA: Po \$10: L. Kusar J. Kosmerl. — Po \$1: M. Leken. — Po 50c: T. Kenik, S. Mlakar, J. Mlakar.

SVETE MAŠE: Po \$30: Mrs. Sterle. — Po \$25: T. Besenicar. — Po \$10: F. Zakrajšek. — Po \$6: J. Kastelic. — Po \$5: M. Gorsich, K. Brunec, M. Hočevar. — Po \$4: A. Barry. — Po \$3: T. L. — Po \$2.50: M. Benchich. — Po \$2: F. Smerdel, K. Kolar, J. Hren, J. Grdina, F. Kokel, J. Mesec, J. Končan, J. Pintar, Mrs. Panian, M. Zore, M. Tersar, F. Tomsic, I. Pervanje, M. Adler, Mrs. Glavic, Fr. Gril, F. Perhne, F. Beg, M. Kapsch. — Po \$1.25: R. Karligar. — Po \$1: M. Usnik, J. Zamernik, F. Struna, M. Hočevar, M. Planinšek, M. Zupancic, T. Zdesar, C. Bradach, J. Winter, M. Barle, M. Zehel, A. Pozar, A. Pogacar, M. Zaletel, L. Nose, F. Kocevar, J. Kastelic, F. Pierce, C. Cesar, M. Troja, M. Klepec, F. Svetec, F. Orazem, M. Mihelcic, M. Spetich, J. Zaggar, A. Russ, A. Stepanich.

POŠLJI GOSPOD DELAV- CEV ZA VINOGRAD SVOJ...

V novem letu smo pričeli v naši lemontski družini z novo pobožnostjo: H Gospodu bomo molili naj nam pošlje novih moči in sil za bodoče dni . . .

Kaj pomaga hišica, če ni koga, ki bi v njej stanoval, kaj pomaga slovensko semenišče, če bi v bodočih letih imeli po-manjkanje v naraščaju.

Gospod bo pomagal, pravimo. In trdno verujemo, da bo. Apeliramo pa tudi na vas, družinski očetje, družinske matere, da nam priskočite na pomoč za rekrutacijo božjih moči, slovenskih svečenikov in redovnikov.

Samostan nam je narod postavil, sedaj nam naj še narod pomaga, da dobimo kaj novega naraščaja.

Študentov imamo petnajst, v novih prostorih lahko naselimo najmanj 36, če ne več.

V tej ali oni naselbini poznate tega ali onega dobrega študenta, ki bi si hotel izvoliti boljši del: Gospodovo službo. Nagonovrite ga ob času, da vstopi v vrsto slovenskih semeniščnikov. Pišite na Predstojništvo v Lemont, St. Mary's Seminary, da poznate tega ali onega, ki goji skrito željo, da bi bil duhovnik ali redovnik.

Pogoji za sprejem so: Zdrav mora biti, s povoljnim uspehom mora končati High School, ki ima med svojimi predmeti tudi latinščino, katoliških staršev mora biti, na dobrem glasu in v starosti od 15 do dvajset let.

Stori kaj v ta blagi namen. Vsak tvoj korak v ta namen bo od Boga blagoslovjen.

BERI TUDI NASLEDNJO VAŽNO NOVICO IN RESNICO

V samostan sprejemamo tudi mlade fante in može, ki bi hoteli ostati pri nas kot bratje.

Koliko je tudi takih mož in fantov po naših naselbinah, ki niso imeli nobene višje šole, pa jih vseeno kliče notranji glas k popolnejšemu duhovnemu življenju.

Rade volje sprejmemo vsakega, ki bi se odločil za ta korak, da le izpolni vse pogoje, ki so stavljeni za sprejem v redovniški stan.

Pogoji, kateri so . . . ?

Biti mora zdrav, to zato, da že ni prvo leto v breme redovniški družini.

Ne sme imeti kake jetike ali druge skrite bolezni, zdrave pameti mora biti.

Dobrih katoliških staršev, neoženjen ali vdovec.

Ni mu treba imeti nobenega premoženja ali prinesti denarja, samo zavezati se bo moral takoj ob vstopu, da ne bo od samostana zahteval nobenih plačil za slučaj, če bi se po letih, pred izpovedjo svojih obljud ksesal in šel med svet nazaj.

Opravljal bi tukaj v samostanu razna oskrbniška dela, rokodelsko obrt, farmarske opravke. Dela dovolj. Našel bo pa tudi tukaj na farmi dosti prostega časa za oddih in počitek. Če ga kuhinja veseli, bo lahko šel tudi na to ali ono našo župnijo za hišnega oskrbnika in pomagača v župnišču.

Pomagajte, pišite na predstojništvo v Lemont.

ZAHVALA MARIJI POMAGAJ

Zahvaljujejo se Bogu, Mariji Pomagaj, Frideriku Baragi in sv. Antonu za pridobljene milosti sledeči:

Mary Jelencich, Chicago; Mrs. Anna Berdice, Aurora, Minn.; Frank Kochevar, Leadville, Colo.; Mary Madic, Ottawa, Ill.; Mary Stušek, Wickiffe, O.; Frančiška Glavich, Wellington, O.; Katarina Lasich, Dillon, Mont.; T. L., Cleveland, Ohio.

Opozorilo: Pri zahvalah se spodobi, da se podpišete s polnim imenom. Če ne, se bo zdelelo, kot da je koga sram se Bogu zahvaljevati. V bodoče takih nepodpisanih zahval ne bomo priobčili.

NOVE NAROČNIKE SO DOBILI:

THERESIA ZDESAR, Euclid, Ohio, dobila: Family Gustincic, Caroline Peck, Mary Klun, Cecilia Bradach, Mary Cimperman, Frances Iterich, Frank Golinar, Mary Budan, Jennie Jagodnik, Anton Logar, Gertrude Knittle, Karolina Gabrenja, Mary Bukovec, Mary Volpe, Katinka Repasky, Joseph Machak, Josephine Bradach, Karolina Jarc, Amalia Gregorc, Mary Augustine, Louise Poje, John Urbancic, Jos. Filips, Joseph Debelak, Mary Drenik, Rosie Zgong, Andy Jerman, Frances Kovacich, Katarina Pibernik, Frances Arko, Frances Walter, Anna Koran, Barbika Draz, Anthony Antonin, Mary Struna, Antonia Skok, Josephine Fink, Jennie Ljubi, Joe Vihtelich, Frances Perme, Mary Linc.

MARY HOCHEVAR, Euclid, Ohio, dobila: Eva Baron, Jen. Kusar, Theresa Skerjanc, Mary Koracin, Mary Noda, Frances Cimperman, Louis Wess.

LOVRENC LESKOVEC, Collinwood, Ohio, dobil: John Kausek, Antonia Tanko, Johana Mocilnikar, Mary Ljubic, Antonia Gruden, Frank Stefancic.

IVANA PUST, Collinwood, Ohio, dobila: Ema Sajher, Apolonia Straus, Ursula Polanc, Mary Jevnikar, Mary Leskovic, Frank Zagorc, Frances Spendal, Joseph Pavšel, Katie Mlakar, Frances Salmich, Carolina Boje, Fanzie Kastelic, Jerca Pezmoht, Rosie Krall, Theresa Kodelja, Mary Ostanek, Johanca Stič, Louis Košmerl, John Gliha, John Cerne.

MARGARET KOGOVŠEK, Collinwood, Ohio, dobila: Mary Kuhar, John Champa, Rezika Vene, Jennie Turk, Mary Podnar, Joe Planinsek, Mrs. Mary Podpadec, Frances Kresic, Ignacij Milnar, Joško Somrak, Katinka Milanik, John Prah, Mary Spenko, Joseph Mrvar, Frances Turkar, Mary Zakrajšek, Margaret Gemley, Ivan Tomazich.

MRS. ANNA GLIHA, Cleveland, Ohio, dobila: Mary Ajdišek, Frank Marincich, Mary Zagar, Joseph Znidarsich, Martin Lindič, Mary Jančar, Anton Valencich, Mr.

Jos. Zaje, Frank Snyder, Frances Cvitko, John Kie, Frances Kosteč, Jennie Bizjak, Joseph Legan, Alojzija Skufca, Angelea Perko, Frank Chelesnik, Veronika Skufca, Anton Kastelic, Katarine Colna, Frances Kocjancich, Mary Sadar, Joe Krall, Mary Staudohar, Kat. Ovnik, Anton Gross, Frank Blatnik, Rosie Thames, Mieka Vidic, Mary Jernejcich, Gertrude Česek, Mary Godec, Uršula Kodek, Mary Čekada, Mary, Mary Kalister, Antonia Kozar, Helen Cergo, Mary Verček, Frank Lupšina, Alojzij Curk, Jennie Teršinar, Joseph Jakič, Mary Tratar, Frank Zore.

GEORGE PANCHUR, Collinwood, Ohio, dobil: John Potočnik, Angela Machek, Frank Skebe, Anna Zlate, Mana Benda, Antonia Unetich, Joe Boldin, Agnes Krall, Joe Champa, Edy Benedict, Dorotea Ferrá, August Svetek.

ANTON GRDINA, Cleveland, Ohio, dobil: Mary Grdina, James Grdina, Agnes Jurca.

FRANCES KAUC, West Park, Ohio, dobila: Aleš Cimperman, Mrs. Augustin, Bartolomey Žankar.

JENNIE SKERL, Barberton, Ohio, dobila: Anthony Dovjak, Anton Zagar, John Zalar, John Zupec, Pepea Konc.

JOSEPH LEKŠAN, Barberton, Ohio dobil: Mary Spetich, Andrej Blažič, Frances Verhovtz, Mary Palčič, Frank Šega, Karolina Sedej, Josephine Adamich, John Petrich, Joseph Misak, Frances Dečman.

FRANCES NAROBE, Collinwood, O., dobila: Mary Susnick.

ANNA ZALAR, Lorain, Ohio, dobila: Mary Balant, Mary Polutnik, Vincent Pogačnik, Regina Markach, Anna Osztrogniyai, Gertrude Jevec, Johana Kragely, Mr. J. Zgonc, Frances, Frances Longar, Barbara Jakopin, Frančiška Strupi, Ivan Stupica, Mary Mlach, Louise Zorc, Frances Jevec, Carolina Pogorelc, Carolina Hribar, Mary Rutar, Mary Jereb.

MARKO BLUTH, Joliet, Ill., dobil: Mr. Paul Laurich.

J. PESHEL, Ely, Minn., dobil: Gertrude Lah.

J. MIHELCICH, Spart, Ill., dobil: Joseph Mihelcich.

J. MEGLEN, Pueblo, Colo., dobila: Mary Podlogar.

M. KRAJC, Cleveland, Ohio dobila: Mary Globokar.

REV. J. BLAŽIČ, Fayette, Pa., dobil: John Stipic.

ANTON STRUKEL, La Salle, Ill., dobil: Kristina Zevnik.

V FOND ZA ZIDANJE DAROVALI

OHIO—

Cleveland—Po \$10: Frank Perko, Mrs. L. Lindič, Mrs. J. Zalar, Mr. Mrs. L. Urbas, Mrs. A. Grošel. — Po \$7.50: Mrs. F. Novak, Mrs. F. Pirman. — Po \$7: Fanny Korenčan. — Po \$6: Jennie Pust. — Po \$5: F. Stokar, M. Vidmar, F. Gliha, Mr. Mrs. J. Jerman, Mrs. A. Gubanc, Mrs. F. Jenko, Mrs. H. Grčar, Mr. Mrs. L. Kožel, Mrs. J. Homar, Mrs. M. Omerza, Mr. F. Ivancic, Mr. J. Sedej, M. Race, J. Kness, N. N. — Po \$3: M. Adler, J. Janežich, A. Rus, Miss M. Smrekar. — Po \$2.50: F. Lupšina, F. Petrich, Mr. Mrs. A. Meljac, Mr. Mrs. F. Zagorc,

A. Walter, Mrs. M. Poznich, C. Bojc, Mrs. L. Simec. — Po \$2: M. Janežič, Mr. J. Šepic, Mrs. R. Klemencic, Katinka Eržen, A. Marinšek, Mrs. A. Novak, Mrs. F. Krajnc, Mrs. A. Krištofelič, F. Spenko, M. Hochevar. — Po \$1.50: Uršula Pasarelli, Alojzija Srebernak, Ignac Pervanje, J. Bradnik. — Po \$1.25: Mrs. M. Prince, — Po \$1: F. Perhne F. Gliha, Jr., J. Jakič, F. Zimmerman, Mrs. J. Stimec, C. Lozar, F. Stopar, J. Gustinciv, Mrs. J. Godec, J. Kužnik, Mr. Mrs. F. Cesar, M. Jerič, F. Lekan, Mrs. J. Nulh, Ivanka Barle, T. Mozich, Mr. F. Srajs, Ignac Blatnik, S. Znidar, F. Znidar, Mrs. M. Kogovšek, Eugene Kogovšek, M. Rogel, M. Mihelic, J. Vidmar, M. Kandare, Mrs. F. Marolt, A. Somrak, Mrs. M. Bratina, Mrs. L. Požar, Mr. A. Baraga, Mr. Mrs. J. Brodnik, Mr. Mrs. Arko, Mr. A. Zorko, Mr. Mrs. J. Grill, Mrs. J. Ferlin, Mr. F. Perme, Mr. F. Perme, Mrs. F. Russ, F. Križešnik, M. Hosta. — Po 50c: M. Mestek, Mrs. A. Verček, F. Habjan, J. Suštršich, Mr. J. Pistotnik, M. Vukševič, Mrs. M. Gregorc, Mrs. J. Udovich, Mr. L. Radel, Mrs. J. Kmet, N. N., Mrs. J. Jartz, Mrs. J. Modic, C. Germovšek, Mrs. J. Slapnik, A. Furlan, Jennie Race, J. Stepic. — Po 25c: Mrs. Krašovic. Euclid—Po \$5: Mrs. Struna, Ženska Zveza štev. 49, Mr. Mrs. F. Hochevar. — Po \$4: Mrs. M. Ciuha. — Po \$1: M. Trostar, Mrs. J. Robert, Mrs. J. Jamnik, Mrs. J. Kozecich, Mrs. A. Girecic. — Po 50c: R. Mihelich, Mrs. J. Gombach, Mrs. A. Fax, Mrs. G. Meterz, M. Gerže, A. Russ, Mrs. M. Silc. — Po 25c: M. Sarmon.

Lorain—Po \$15: Mrs. L. Baraga. — Po \$10: Mary E. Polutnik. — Po \$6.50: Mr. Mrs. A. Pogačar. — Po \$5: M. Pogachnik. — Po \$3: Mrs. J. Perušek. — Po \$2.50: Mrs. F. Bresak, Mrs. P. Celik. — Po \$2: M. Zaletel. — Po \$1.50: Mrs. M. Gerbec. — Po \$1: Mrs. H. Kompare, Mrs. J. Pavel, Mrs. A. Zalar, Mrs. F. Paul, Mrs. F. Soklic, Mrs. J. Eisenhard, Mrs. F. Langar, Mrs. M. Buchar. — Po 50c: Mrs. G. Omahen, Mrs. B. Anzelc. — Po 25c: M. Zehel.

Barberton—Po \$25: Slovenska župnija v Barberton. — Po \$10: Mrs. R. Geiner. — Po \$1.50 Mrs. U. Lintal. — Po \$1: A. Polk, Mr. Mrs. M. Pristaw, F. Znidarsich, F. Brtoncel, M. Spetich.

Maple Heights—Po \$2.50: Mr. A. Fortuna. — Po 50c: T. Glavich.

Wikliff—Po \$2: Mrs. J. Mrvar.

Bridgeport—Po \$2.50: N. N.

ILLINOIS—

Chicago—Po \$30: Mr. Mrs. L. Kosnik, Mr. Mrs. John Sever. — Po \$5: Mary Koporc, J. Kervin.

Joliet—Po \$50: Družba sv. Družine. — Po \$25: Dr. sv. Frančiška Sal., štev. 29, KSKJ.

Willow Springs—Po \$2: Mr. J. Oman.

Lockport—Po \$1.50: Anna Berry.

Elmhurst—Po \$1: Mr. Stephen Podgornich.

COLORADO—

Pueblo—Po \$5: Mrs. M. Pucel. — Po \$2.50: Mrs. M. Klobuchar.

Salida—Po \$10: Mary Glivar.

WISCONSIN—

Sheboygan—Po \$3: Mary Knaus. — Po \$1: Mary Zore.

Milwaukee—Po \$5: M. Salatnik.

NEW YORK—

New York—Po \$30: Miss M. Verderbar. — Po \$10: Maria Reiterman.

PENNSYLVANIA—

Steelton—Po \$50: J. Benkovič.

Forest City—Po \$10: John Krause Family.

WASHINGTON—

Enumclaw—Po \$5: Johanna Logar.

INDIANA—

Delphi—Po \$1: Mrs. V. Krajic.

MICHIGAN—

Ahmeek—Po \$1: J. Hribljan.

ŠOLSKE SESTRE

PROVINCije KRISTUSA KRALJA

na Asiškem Gričku v Lemontu, Ill.

vabijo slovenske in ameriške mladenke, da vstopijo v njihovo kongregacijo, če bi čutile v duši poklic za redovni stan.

Ta kongregacija sester se posveča naši mladini v šoli, najlepši poklic, kogar Bog poziva vanj.

Za podatke o sprejemu v kongregacijo pišite na Rev. Sister Provincial, Mount Assisi, Lemont, Ill.

Poslala vam bo takoj pojasnilo, kaj storiti in katere pogoje moraš spolniti, če hočeš biti sprejeta v sesterski red.

Že stari modrijan Seneka je dejal: Bo ga z lahkoto časti, kdor ga pozna.

Kakor poroča Ciceron, se niso stari pogani nikoli toliko posvetovali s svojimi proroškimi božanstvi, nego kadar so sklepali zakone. Kristjani pa se morda nikdar tako malo ne obračajo k Bogu nego v tej veliki in važni zadevi.

SVETI OČE GOVORE

P. Benigen

(Konec)

DOM IN DRUŽINA

POSEBNA naloga družine je v tem, da se udeležuje v naših časih tako važnega apostolstva, kajti duh družine je, ki tako močno vpliva na mladi rod. Dokler bo gorel ogenj vere na domačem ognjišču in dokler bodo starši vzgojevali in navajali svoje otroke po naukih svete vere, bo tudi mladina vedno pripravljena priznavati kraljevske pravice Odrešenikove in se bo junaško uprla vsem, ki bi ga hoteli izgnati iz družbe ali mu krivično vzeti njegove pravice.

Kedar se zapirajo cerkve, kedar je odstranjen križ Kristusov iz šol, ostane družina po božji previdnosti in v gotovem pomenu nepremagljiva zaščitnica krščanskega življenja. In mi zahvaljujemo Boga, da neštete družine izvršujejo to svojo nalogu z neomajno zvestobo, četudi nastanejo spori in se zahtevajo žrtve. Celo v deželah, kjer se zatira in preganja vera v Kristusa, obdaja velika armada mladeničev in mladenk prestol Kristusov s trdno in mirno odločnostjo, ki spominja na slavne čase bojev in zmaga svete Cerkve.

Koliko dobrote bi dobival svet, kakšna sreča, kakšen red in mir bi prišel v človeško družbo in kako močno bi se zboljšal položaj, če bi ljudje povsod dali prostost cerkvi, tej učiteljici pravice in ljubezni, ono prostost delovanja, ki ji pripada po božjem povelju in za katero ima sveto in neovrženo pravico. Kolike nezgode bi se odvrnilile, koliko zadovoljstvo in pokoj bi bil zagotovljen, če bi socijalne in mednarodne oblasti, dejajoče za upostavitev miru, bile prezete z nauki evangelijske ljubezni v svojem boju proti sebičnosti tako posameznikov kot celih skupin ljudi. Ni namreč nobenega nasprotja med postavami, katere urejajo življenje vernih kristjanov in med zahtevami pristne človečnosti, pač pa je med njimi edinost in medsebojna podpora.

V prid trpečemu človeštvu, ki je do dna po-

greznjeno v gmotnem in duševnem oziru, nima bolj goreče želje kakor je tale: naj že vendar enkrat sedanje stiske odpro oči mnogim, da bi gledali našega Gospoda Jezusa Kristusa in poslanstvo njegove Cerkve na tem svetu v pravi luči ter da bi oblastniki dovolili prostost njene mu delu in bi mogla vzgojiti novi rod po načelih pravice in miru.

Kot prvi pogoj temu pomirjevalnemu delu pa je, da se Cerkev ne ovira v izvrševanju svoje naloge, katero ji je izročil Bog; dalje da je neomejeno polje njene delavnosti in da se množice, zlasti mladina ne trgajo od njenega blažilnega vpliva.

POZIV VLADARJEM

Kot zastopnik na zemlji Njega, ki ga imenuje prerok Kneza miru, pozivamo vladarje narodov in vse one, ki morajo na katerikoli način vplivati na javno življenje, da dajo Cerkvi popolno prostost v njeni službi. Cerkev vrga ljudi in jih uči resnico ter jim zabičuje pravico in vnema njih srca za božjo ljubezen Kristusovo.

Ker se Cerkev ne more odpovedati tej svoji službi; kajti njen končni namen na zemlji je, da uresničuje božje naročilo, da v Kristusu podredi vse, kar je v nebesih in kar je na zemlji, je njeni pomoč neizogibno potrebna, zlasti v naših časih ko žalostna skušnja uči in potrjuje, da zunanjega sredstva in človeške naredbe ter politični ukrepi ne morejo učinkovito odpraviti zla na katerih trpi človeštvo.

Mnogi ravno po teh neuspehih izučeni spoznavajo, da ni moč zaustaviti navala, ki žuga ukončati civilizacijo in zato z novim upom obračajo svoj pogled v Cerkev, v to skalo resnice in ljubezni, v stol svetega Petra, od koder, kakor čutijo, se bo obnovila edinost verskega pouka in moralnega zakonika, kar je bilo nekdaj temelj mirovnim mednarodnim odnošajem.

Mnogi, ki so odgovorni za edinost narodov, jo silno žele, videč, da so prazna in neuspešna ona sredstva, na katera so se poprej zanašali. Edinost žele nešteti naši sinovi, ki kličejo vsak dan k Bogu miru in ljubezni. Edinost je upanje toliko plemenitih duš, ločenih od nas, ki pa lačni in žejni resnice obračajo svoje oči k stolu svetega Petra, pričakajoč od njega vodstva in sveta.

Ti zadnji priznavajo v katoliški Cerkvi na-

čela vere in življenja, ki so prestala dvatisočletno skušnjo; trdno složnost cerkvenih dostenjanstvenikov, ki v edinstvu z naslednikom svetega Petra oznanjajo evangelijs, vodijo in posvečujejo ljudi, plemeniti v svoji priljudnosti do vseh; toda neizprosni, četudi bi bilo treba trpeti ali umreti, kadar morajo reči: ni ti dovoljeno.

In vendar, častiti bratje, vsakdo ve, da edino nauk Kristusov daje človeku trdno podlago njegovi veri, razsvetljajoč njegov um in ogrevajoč njegovo srce, ko mu donaša krepke pomočke v današnjih stiskah — je ta delavnost Cerkve pri učenju njenega nauka in pri navajanju ljudi po njenih zapovedih, včasih predmet sumničenja kot bi pretresla temelje svetne oblasti ali si hotela prisvojiti njene pravice.

Proti takemu sumničenju slovesno izjavljamo z apostolsko odkritostjo — nikakor v nasprotju izjavam našega prednika v oblasti Kristusovi in njegove Cerkve — da je taka namera popolnoma tuja isti Cerkvi, ki stega svoje materne roke proti svetu, ne da bi mu gospodarila, ampak da bi mu služila. Ona ne namerja vzeti oblasti postavnim oblastnikom, ampak jim nudi svojo pomoč po zgledu in duhu svojega božjega Ustanovnika, ki je hodil od kraja do kraja in delil dobroto.

Cerkev uči in povdarja pokorščino in spoštovanje svetni oblasti, ki izhaja od Boga in se drži nauka svojega božjega Učenika, ki je rekel: "Dajte cesarju, kar je cesarjevega." Ona ne mara si kaj prisvojiti kakor poje v liturgiji: "Ona ne jemlje svetnega kraljestva, ki nam daje pravico do nebeškega." Ona ne zatira človeških sil, temveč jih povzdiguje k vsemu, kar je plemenito in vzvišeno, tako oblikujoč značaje, da ne bodo nasprotovali vesti. Tudi se ni Cerkev, vzgojiteljica narodov, nikdar protivila človekovemu napredku, narobe ona ga je vesela kot ponosna mati. Namen njenega dela so čudovito lepo povedali angeli pri rojstvu učlovečene Besede ko so prepevali: "Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so Bogu po volji."

PRAVI MIR

Mir, ki ga svet ne more dati, je božji Zveličar zapustil svojim učencem z besedami: "Mir vam zapustum, svoj mir vam dam," in sledeč vzvišenemu nauku Kristusovemu, ki je po njego-

vih besedah obsežen v dvojni zapovedi ljubezni do Boga in do bližnjega, je našlo mir milijon duš, ga še najdejo nešteti in ga bodo našli nešteti. Zgodovina, kakor jo imenuje veliki Rimljani, je "učiteljica življenja", spričuje že nad dva tisoč let, kako resnična je beseda svetega pisma, ki pravi, da ne bo imel miru, kdor se ustavlja Bogu. Glavni vogelni kamen je sam Kristus Jezus, piše apostol Pavel, le na njem more tako posameznik kot družba najti trajen mir in zveličanje.

Na tem vogelnem kamnu je sezidana Cerkve in zato je nikdar ne morejo premagati njeni sovražniki: "In peklenška vrata je ne bodo premagala," govori Kristus, večna Resnica, tudi jo ne morejo oslabiti, nasprotno notranji in zunanji viharji jo še le okrepe in pomnože vence njenih slavnih zmag.

Na drugi strani, vsaka hiša, ki ni postavljena na trden nauk Kristusov, je postavljena na pesek in je določena žalostni podrtiji.

PISANO V TEMNI URI

Častiti bratje, ura, ko bo ta naša prva okrožnica dospela k vam, je v mnogem oziru zares "ura teme". Duh nasilja in nereda prinaša nepopisno trpljenje človeštvu. Ali je morda še potreba vam zagotavljati, da je naše očetovsko srce blizu vsem našim otrokom v sočutni ljubezni in posebno vsem trpečim, stiskanim, preganjanim? Narodi potegnjeni v vojskino vihro imajo morda zdaj le začetek bolečin pa že zdaj vlaada v tisočerih družinah smrt in obup, jok in siromašnost.

Kri neštetih človeških bitij, celo nevojskujočih se, vzdiguje pomilovalno žalostinko nad narodom kot je naš dragi poljski narod, kateri, radi svoje vdanoosti Cerkvi, radi svojih zaslug v brambi krščanske civilizacije, ki so neminljive v zgodovini, po pravici zaslubi velikodušno in bratovsko sočutje vsega sveta medtem ko čaka zanašajoč se na mogočno priprošnjo Marije, Pomocnice kristjanov, ure vstajenja v skladu načel pravičnosti in resničnega miru.

TRUD ZA OHRANITEV MIRU

Kar se je že zgodilo in kar se še dogaja je bilo kakor v prividu pred našimi očmi. Tedaj, ko je bilo še malo upanja nismo ničesar opustili

v svoji apostolski službi, da bi odvrnili spopad in ohranili odprto pot za časten sporazum med strankama.

Prepričani, da bo raba orožja na eni strani privedla tudi drugo k orožju, smo smatrali za sveto dolžnost svoje apostolske službe in krščanske ljubezni, da poskusimo vsako sredstvo za odvrnitev grozote svetovne vojske tvegajoč celo napačno razumevanje naših namenov in načrtov.

Naš opomin, četudi so ga spoštljivo poslušali, ni bil sprejet in izvršen. Gledali smo to z žalostjo in v slutnji, da se nič dobrega ne obeta, je stopila pred naše oči podoba Dobrega Pastirja z nujno dozdevo, da ponovimo tožbo svetu v njegovem imenu: "O da bi bil spoznal tudi ti vsaj na ta svoj dan, kaj ti je v mir. Tako pa je skrito pred tvojimi očmi."

ČAS ZVESTOBE IN LJUBEZNI

Sredi sveta, ki kaže čisto nasprotje besedam "Mir Kristusov v kraljestvu Kristusovem", se nahaja Cerkev s svojimi verniki v težkih časih kakršnih malo pozna zgodovina. In uprav v takih časih ve kristjan, ki je trden v veri in močnega srca, da ni Kristus Kralj nikdar tako blizu kot v uri stiske, ki je ura zvestobe.

S srcem, ki se zvija trpljenja in bolečin radi toliko njenih otrok, toda s srčnostjo in trdnostjo, ki prihaja iz obljud našega Gospoda, stopa nevesna Kristusova naproti zbirajočim se viharjem. Tega se dobro zaveda, da resnica, katero Ona uči in ljubezen, katero Ona uči in izvršuje, bodo neizogibni svetovalki in pomočnici ljudem blage volje pri obnovi sveta na podlagi pravice in ljubezni, ko bo človeštvo utrujeno na potu zmote in nasičeno gorenega sadu sovraštva in sile.

Medtem pa, častiti bratje, naj se zaveda svet in vsi prizadeti po vojski, da dolžnost krščanske ljubezni, ki je pravi temelj kraljestva Kristusovega, ni prazna beseda, ampak je živa resnica. Široko polje se odpira pred vsemi za krščansko dobrodelnost v vseh njenih oblikah. Trdno upamo, da bodo vsi naši sinovi, posebno tisti, katerih ni zadela šiba vojske, radi posnemali božjega Samarijana in pomagali žrtvam vojske, ki imajo pravico, da ž njimi sočustvujejo in jim pomagajo.

Katoliška Cerkev, to mesto božje, čigar kralj je resnica, čigar postava je ljubezen in čigar mera je večnost, kakor pravi sveti Avguštin,

neustrašeno oznanja vso resnico Kristusovo, trudeč se z materinsko gorečnostjo povsed, kjer to zahteva ljubezen Kristusova, stoji vzvišena nad viharjem zmot in strasti, čakajoča trenotka ko bo vsemogočna roka Kristusa Kralja pomirila razburkano morje in pregnala duhove nesloge, ki so povzročili vihar.

ZAUPANJE V BOGA

Karkoli moremo storiti, da pospešimo dan, ko bo golob miru našel na tem svetu potopljenem v potopu razdora, kraj kamor bo mogel stopiti, bomo storili in nadaljevali, zaupajoč v one državnikе, ki so se pred izbruhom vojske veliko trudili za njeno odvrnitev, zaupajoč v milijone duš vseh dežel in delokrogov, ki ne prosijo samo za pravico temveč za ljubezen in usmiljenje, predvsem zaupajoč v Boga vsemogočnega h kateremu molimo vsak dan: "V senci tvojih perut upam, da sem varen in mirno bom čakal, dokler ne odide mimo hudobija."

Bog premore vse. On drži v svoji roki srečo in blagostanje narodov, On drži v svoji roki naklepne ljudi in jih lahkoma obrne v katerokoli smer. On hoče, celo zapreke so Njegovi vsemogočnosti sredstva po katerih oblikuje in urejuje dogodke in dejanja ter voljo ljudi po svojih najvišjih sklepih.

Molite tedaj, častiti bratje, molite brez prenehanja; molite zlasti ko opravljate božjo daritev ljubezni. Molite tudi vi, molite vi; kajti vaše srčno spoznavanje vere zahteva danes težke, mučne in ne redko junaške žrtve; molite vi trpeči in zatirani člani Cerkve, ko pride Jezus vas potolažit in zacelit vaše rane, ne pozabite v duhu resnične pokore storiti svoje molitve bolj dopadljive Njemu, kateri vzdigne vse, ki padajo in pomaga kvišku vsem, ki so potrtega srca, da bi v svojem usmiljenju skrajšal dneve preizkušnje in bi se uresničile besede psalmista: "In klicali so h Gospodu, ko so bili tako grozno stiskani in otel jih je iz vseh njihovih nadlog."

MOLITE, OTROČIČI, VSI

In vi bela krdela otročičev, ki vas Jezus ima tako rad in vas tako ljubi, kadar prejmete v svetem obhajilu kruh življenja, povzdignite svoje priproste in nedolžne molitvice k Njemu in jih združite z onimi vesoljne Cerkve. Srce Je-

zusovo, ki vas ljubi, se ne bo ustavljalo vaši proseči nedolžnosti. Moli vsak, moli neprestano. Neprenehoma molite kakor opominja apostol Pavel.

Na ta način boste v dejanju spolnili vzvišeno zapoved božjega Učenika, najsvetejšo oporočko njegovega Srca: "Da bodo vsi eno," da bodo vsi živeli v edinstvu vere in ljubezni, iz čigar naj svet spozna oblast in moč poslanstva Kristusovega in delo njegove Cerkve.

V prvih časih je Cerkev razumela in izvrševala to božjo zapoved in jo izraževala v tejle lepi molitvi; združite se z njenimi čutili, ki tako živo razodevajo potrebe našega časa: "Spomni

se, o Gospod, svoje Cerkve, reši jo vsega hudega in spopolnui jo v svoji ljubezni. Posveti in zberi jo od štirih vetrov v svoje kraljestvo, ki si ga ji pripravil, ker tvoja je oblast in slava na veke."

V zaupanju, da bo Bog, začetnik in ljubitelj miru, uslišal prošnje svoje Cerkve, podelimo vam vsem kot zagotovilo obilice božje milosti iz polnosti našega očetovskega srca apostolski blagoslov.

Dano v Castel Gandolfo, blizu Rima, dne 20. oktobra v letu Gospodovemu 1939, v prvem letu našega papeževanja.

PAPEŽ PIJ XII.

Poučljive zgodbice — Fr. Martin

* * *

O sv. Janezu pripoveduje njegov učenec Polikarp, da je hotel nekoč v Efezu v kopel. Ko pa je zagledal v kopeli krivoverca Cerinta, je bežal odondot, glasno kličoč: Proč! proč! da se kopel ne poruši! Zakaj notri je Cerint, sovražnik resnice . . .

* * *

V življenju sijajnega papeža sv. Gregorija Velikega se bere naslednja dogodba: Ko je bil Gregor še samostanski opat pri sv. Andreju v Rimu, pride nekega dne k njemu človek, se vrže pred njim na kolena in s solzami in vzdihi pripoveduje, kako se je na morju potopila ladja, ki je nosila vse njegove premoženje; tako da je on zdaj berač, in še v dolgeh, in da pride nemara celo v ječo... Od usmiljenja prevzet, ukaže Gregor bratulajiku, naj da nesrečnemu možu šest zlatov. Tako se zgodi. Čez malo časa pa pride siromak zopet in toži in tarna, češ, da je šest zlatov v primeri s toliko nesrečo pač kakor kapljica v morju. Opat mu veli dati še šest zlatov. Na večer istega dne pride mož v tretje. Gregor se čisto nič ne vznevolji. Pokliče brata in ga vpraša, če je še kaj denarja v blagajni. Brat odgovori, da niti vi-

narja. Potem glej, če bi se mogla kaka stvar prodati! — In res, v samostanu je bil srebrn krožnik, na katerem je bila plemenita rimska dama poslala mal dar. Daj siromaku še ta krožnik, ukaže opat bratu. — Ko je bil potem zasedel Gregor papeški prestol, je naročil svojemu dvornemu mojstru, da povabi vsako jutro dvanajst siromakov k mizi. Nekega dne jih je prišlo trinajst. Gregor veli tudi trinajstega pogostiti, ne more si pa vendar kaj, da ne bi vprašal, odkod je ta prišel, ko ga ni nihče povabil. Tedaj je trinajsti odgovoril: Jaz sem angel varuh tistega, kateremu si ti kot opat daroval dvakrat po šest zlatov in še srebrn krožnik povrhu. Vedi, da te je Bog zaradi tvojega usmiljenja posadil na najvišji tron zemlje . . . Ko je to dejal, je izginil . . .

* * *

Trdi, želesni Rimljani, kateremu je bila bojna slava nad vse drugo, ni mogel zadosti povzdigovati hrabrega Scipiona, ki je pri podjarmljenju Kartagene spoštoval čast ujetu knežje hčere, jo otel iz rok vojakov ter vrnil njenemu očetu in zaročencu. Španci so bili zadvljeni nad takim ravnanjem in so dali vojskovodju skovati srebrn ščit, na katerem so to njegovo plemenito dejanje ovezovečili . . .

MED VOLKOVI

(Konec)

"NEDOLŽNI"

KO je vihra minila in so oblasti napravile red, so ječe bile polne ljudi iz predmestja. Očetje so morali v zapor, družine pa so bile brez varuha in hranitelja. Zdaj je imel šele pater Lin dela, da je naprosil najpotrebnejšega po mestu za družine brez očetov. Toda koliko grenkih je moral požreti, ko so mu metali meščani v obraz, da daje potuho revolucionarjem, komunistom. Toda pater Lin jih je zagovarjal, češ, da so bili zapeljani, da sami niso toliko krivi in da so njih razmere res obžalovanja vredne. Njegova ljubezen je vse pokrila.

Tudi pater Lin je bil klican k razpravi, ki se je vršila v glavnem mestu dežele. Ko je Lin stopil v dvorano in videl pred sabo kakih šestdeset obtožencev, kakor da nikogar drugega ni videl, je planil proti obtožencem, razkrilil koščene roke, kot bi hotel vse svoje prijatelje namah objeti; klical jih je po imenu in se ljubezni vo nagibal k njim. Zdaj je tega spoznal, zdaj onega, pa vzklikal: "Kako, tudi vi ste tu? Ni mogoče, to je pomota! Pa vi, ne, ne, to ne bo res, zmotili so se, ne, to ni mogoče!"

Sodniki in državni tožilec so ostali kakor odreveneli. Straža pa kakor da je okamenela. Ta prizor jih je spravil s tira. Patru Linu niti na misel ni prišlo, da vse zre vanj; on se ni menil za drugega kot za obtožence, katere bi bil rad vse rešil, ker je bil prepričan, da oni niso bili krivi.

Pozvali so patra Lina, naj izpove, kaj on ve o teh obtožencih, kako je prišlo do revolucije in neredov.

Pater Lin pa je trdil in z vso dušo dokazoval, da ti niso krivi, da je pomota, da so jim praví kriveci ušli, ti pa niso krivi, ne niso, ni mogoče!

"Toda kje so kriveci, povejte nam!" je zahteval sodnik.

"Kje so? Povsod so, povsod, tudi v parlamentu, toda tukaj ne, med temi ne in ne!"

Občinstvo je gromko zaploskalo patrovim odločnim in resničnim besedam.

In kakšna je bila sodba? Vsi so bili oproščeni, vsi so se vračali s patrom Linom domov.

Na domači postaji so jih pričakovali svojci; vse mesto je prišlo na kolodvor. Ko se je prikazal pater Lin ob vratih voza, je zagrmelo od ploskanja, ki ga ni maralo biti konec.

Obtoženi, zdaj oproščeni, se zgrinjajo krog svojega branitelja, dvignejo ga močne mišičave roke na ramena in ga neso v sprevodu. Vse mesto je bilo pokoncu; takega zmagoščevja franciškanski pater še ni doživel. Tako je bilo vse navdušeno zanj, da bi bili pripravljeni ljudje iz predmestja skloniti hrbte in po njih bi bil lahko šel domov, toda pater Lin je hotel le srca ukloniti.

ANGEL VARUH

Izbruhnila je vojska, ki je prinesla v deželo strašno gorje. Ne samo, da so tam na fronti padali očetje, ki bi morali skrbeti za svojo družino, tudi doma je bilo polno gorja. Delo se je patru Linu potrojilo, podeseterilo. Otroci so se brez nadzorstva klatili po ulicah. Tam jim je bil dom ves dan, mater niso ubogali, očete pa je vojna vzela, da jih niso mogli krotiti. Razpasla se je nenravnost. Pater Lin je rotil svoje ljudi, se prizadeval, izkazoval dobrote, komur je mogel, samo da bi jih greha obvaroval. Otročice je pobiral po cestah kakor sv. Vincencij na Francoskem. Celo pocestnice in taki ljudje, ki so izgubili vsak čut za lepo življenje, so se spoštljivo klanjali požrtvovalnemu patru, ker so videli, kako nesebično pomaga bednim in zapuščenim.

Kakor je že pater Lin pričakoval, je vojna tudi doma povzročila silno slabe posledice . . . Beda je naraščala, z bedo pa tudi nenravnost in brezbrižnost za versko življenje. Človek bi pričakoval, da bo prav vojska, ta šiba božja, zresnila ljudi. Pa jih ni. Koliko si je pater prizadeval, da bi ljudi obvaroval pred naraščajočim kvarnim vplivom vojske! Ponekod skrajna beda in revščina, po drugod pa izredno dober zaslužek, čeprav sumljive narave, vendar pa se je mnogim zdaj bolje godilo kot celo pred vojsko. Mnogokje so prej dvakrat obrnili vsak krajar, preden so ga izdali celo za potrebitno, zdaj se jim denar ni več smilil. Bil jim je celo v pogubo. Dobro so živeli. Še nikdar prej se ni toliko popivalo po predmestnih krčmah in gostilnah, še nikdar prej niso bila kina tako dobro obiskana kot zdaj v času strašne šibe božje.

Zdaj je bilo tudi ženstvo bolj zaposleno po tovarnah in uradih, kar je v naravnih ozirih bilo pogubno. Celo moda je našla pot tudi v koče in barake.

Pater Lin je krožil po predmestju podnevi in ponoči ter je opazoval vse, kar se je godilo; v srce ga je bolelo, ko je videl, kako so sumljive sence ob zidovih po ulicah postajale, včasih pa skrivnostno izginjale v temnih stanovanjih.

O, ko bi ga bili zdaj po noči srečavali stražniki in bi kaj zajokalo spod njegove kute, bi ga ne bili več spraševali, kaj išče v tako poznih urah v tako sumljivem okraju, kajti nezaželjene nedolžne stvarce, sad greha, ki so ležale osamljene po zibelkah in v cunje zavite na umazanih tleh, bi bile ganile vsakega, ki je imel le količaj čuteče srce.

Pater Lin je iskal živeža pri dobrih ljudeh za svoje reveže in skrbel za družine, ki so jim očetje krvaveli na frontah. Srce jim je jokalo ob misli, kako je z ženo, kako je z otroki; tedaj jim je bil še edina tolažba pater Lin, ki jim je bil obljudil, da bo skrbel zanje. Skrbel je res, kolikor je mogel. Mnogo družin je obvaroval nesreča, vseh pa ni mogel, ker so same silili v nesrečo.

Celo po bolnicah je hodil pater Lin in obiskoval ranjence, zanimal se za ujetnike in jim blažil gorje v njim tuji deželi.

Vendar pa je zablode, ki jih je vojska povzročila doma, pater Lin velikodušno prikrival s plaščem svoje ljubezni. Ljubezen pa se ne sklanja preko oken, in ne gleda od daleč, ampak gre na ulice in pomaga vsem, kdor koli pomoči potrebuje.

Pater Lin ni bil na fronti, branil pa je svojo domovino doma, med svojimi ljudmi, kajti narod in domovina propadeta tudi in predvsem zato, ker ju črv nemorale razje od znotraj, dokim jo krvava vojska more le okrniti na zunaj. Prav zato pa njegovo delo in njegov napor ni bil nič manj vreden, ako ne še več, kakor onih junakov, ki so s svojo krvjo branili domovino pred sovražnikom.

Vojska je minula, očetje, kolikor jih ni ostalo za vselej na bojnem polju, so se vračali na svoje domove, ter so se zahvaljevali požrtvalnemu patru, da jim je čuval domačijo. Ako pa oče, ki se je vračal, ni bil več dobrodošel, pa-

ter Lin tega ni bil kriv, saj je storil vse, kar je mogel, pa če ga niso ubogali . . . ?

KONEC POTI

Vojska je patra Lina popolnoma izčrpala. Koliko noči je moral prečuti, koliko poti je prehodil! Moči so mu vidno pešale. Silno je pretpel v zadnjih desetletjih med svojimi ljudmi. Pater provincial ga je nagovarjal, naj si odpocije, toda pater Lin si ni dal miru. On, ki je prejšnje čase brzel in se šalil, da ima sandale na motor, je zdaj hodil počasi, da so v predmestju, kjer je bil doma, pogledovali za njim, odkimavali in pravili: "Pater Lin pa ne bo dolgo!"

Nekega popoldneva je s težavo pridrsal v poboljševalnico, kjer je še pomagal krasiti cerkev. Potem je odšel proti jetnišnici, toda po poti se je spomnil, da ga je oče šestero otrok za božjo voljo prosil, naj mu preskrbi kako službo, kakršno koli, samo da bo zaslužil za svoje otroke! Pater Lin je imel prijatelja peka; k njemu se je nameril, njega bo prosil, najreveža vzame v službo. Komaj, komaj se je privlekel do njegove hiše. Sesedel se je na stol.

"Kaj vam je, pater Lin, kaj vam je? Ali vam je slabo?"

"Nič ni, nič, samo prositi sem vas hotel za onega nesrečnega očeta . . . šest otrok ima, brez službe je — lepo prosim — vzemite ga . . ." ni dokončal, skrčil se je, prijel se za srce in omahnil. Patra Lina ni bilo več.

ZMAGOSLAVNI OBHOD

V jetnišnici so kmalu zvedeli za Linovo smrt. Zajokali so oni ljudje, ki se je zdelo, da so imeli kameneno srce, ali da ga sploh niso imeli. Zaprosili so, naj ga prepeljejo v jetnišnico, vsaj za eno noč. Ugodilo se jim je. Pričakali so ga v vrstah s svečami v roki in ga spremili na oni hodnik, kjer je Zveličar razkril roke na križu; zdaj pa kakor da je hotel objeti svojega borca. Jetniki so prečuli vso noč ob njem in premolili za predobrega svojega očeta. V zgodnjem jutru je pridrdral voz. Spremili so ga vsi na trg. Niti enemu ni prišlo na misel, da bi pogelnil, s klonjenimi glavami so se vrnili v svoje zamrežene celice.

Patra Lina je prihajalo kropit vse mesto, zlasti pa so odprto krsto oblegali njegovi iz predmestja in osiroteli jokali za svojim očetom. "Kdo bo zdaj skrbel za nas? Kdo nas bo tolažil?"

Umazani, razcapani so prihajali, počrneli obrazi iz tovaren, da še enkrat vidijo svojega dobrotnika. Matere so dvigale svoje otročice, da so si ogledali patra Lina, smehljajočega se svoji množici, ki je prihajala z blatnih ulic in iz zakajenih, zatohlih koč k njemu po slovo.

Ko so ga peljali skozi ozke ulice, je z oken deževalo cvetje na krsto. Ihtele so njegove sirote, za katere je imel toliko ljubezni, saj jih njegovo srce do smrti ni nehalo ljubiti.

Med cvetjem so patra kropile vroče solze njegovih dragih, ki so ga iskreno ljubili. "Pater Lin, nikar ne odhajajte od nas! ... Zakaj nas zapuščate sirote? ... Ostanite z nami; kdo se bo zdaj zavzemal za nas, kdo bo skrbel za nas, kdo nas bo branil? ..."

PRIVIDI

Njegovi iz predmestja so si mnogo pripovedovali o patru Linu, vsak je vedel kaj povedati o njem, koliko dobrotnosti mu je storil.

Zlasti pa so jetniki bili neutolažljivo žalostni, da so jim patra Lina odpeljali. Kar pomiriti se niso mogli s to mislio, da ga ne bo več nazaj. Zvečer se jim je zdelo, da slišijo iz cerlic, kako drsajo njegovi koraki po hodniku, sapa jim je zastajala, ker so se nadejali, da jih bo zdaj in zdaj poklical po imenu, kakor nekdaj.

Drugi je pripovedoval, da se mu je zdelo ponoči, da je slišal glas patra Lina in da mu je pripovedoval, kako je z njegovo družino.

Jetnikom ni šlo v glavo, da jih je pater Lin mogel zapustiti, svoje jetnike, svoje prijatelje, saj se jim je zdelo, da zanj ni popolnega veselja v nebesih, ako mu ni dano obiskovati svojih prijateljev, za katere je imel toliko srca v življenju.

Iz ječe je zašlo pripovedovanje tudi med ozke in temne ulice predmestja. Ta in oni je trdil, da ga je videl, kako je ravno zavil krog oglja. Mlada žena, ki je za nekaj trenutkov pustila svoje dete in šla kupovat v trgovino nekaj za dom, se ji je zdelo, da ga je ob vstopu v sobo videla ob zibelki svojega deteta, ko ga ji je varoval.

Razširilo se je po okolici, tako se je splošno že govorilo, da pater vsako noč prihaja iz cerkve Marijinega oznanjenja; preko ulic gre kar kar prozorna senca in zavije v temna predmestja. Mimo zidov se plazi, pa ga nihče ne sliši, le videti ga je. Včasi se je ustavil pred kako hišo. Gotovo družina lačna lega k počitku, so si verjeli ljudje. Potem je šel proti ječi in tam ga je zmanjkalo ...

V ječi je jetnik na steno naslikal pomembno podobo: Pater Lin je odprl levo roko na klečečega pred njim jetnika, poleg je potrta žena z dvema otrokom: z desnico pater kaže na križ.

Ta slika ni samo blag spomin na njegovo delovanje med najbolj zavrženimi in zapuščenimi, ampak je tudi znak pritajenega hrepeneja človeštva za nebeškim Trpinom ...

KOČA STRICA TOMA

Amerikanska povest.
POSLOVENIL FR. MALAVASIĆ.

"**V**ERUJEM", pričela je čez nekaj časa, kar delajo ljudje. Tudi v kloštru "da pravični Bog živi, kateri vse vidi, sem se učila, da bo prišel dan sodbe, dan plačila!"

"Svobodniki pa našega in naših otrok trpljenja nič ne obrajtajo, ker jim nismo več vredni kakor nema žival. Le nekaj naj tukaj omenim, kar je samo ob sebi pač majhna reč. Hodiла sem po cestah z žalostnim srcem ter sem

želeta, da bi se hiše podirale name, ali se kamnje pod mano pogreznilo v brezno. Taki so bili čutljeji moji in s temi bom velikega dne stopila pred Stvarnika svojega ter pričala zoper tiste, kateri so meni in otrokom mojim morili dušo in telo!"

'Ko sem še bila mlado dekle, bila sem počitna in vedela sem, da sem ljubila Boga in sem molila. Zdaj pa sem zgubljena ovčica in v oblasti hudobe, ki me po dnevi in po noči nape-

ljuje k dejanju, katero bom te dni tudi gotovo izvršila!"

Ko je končala, vzdignila je roko kakor k prisegi in divji ogenj je švigal iz njenih oči.

"Da, v pekel ga pošljem, kamor je namejen — in če bi me zaradi tega tudi živo sežigali!" Strašno se je zasmehala, potem pa zastokala in se zgrudila na tla.

Toda to je trpelo le malo časa. Kasija je počasi vstala in se zopet zavedla.

"Morem še kaj več za vas storiti, ubogi mož?" je povprašala ter stopila k Tomovemu ležišču; "hočete li piti vode?"

Mili in krotki glas, s katerim je to govorila, bil je čudno nasprotje divji strasti, s katero se je borila malo trenutkov poprej.

Tom se je napil ter ji milo pogledal v obličeje.

"Oh, da bi se gospodična hotela napotiti k Tistem, kateri že ne napaja s studencem žive vode!"

"K njemu se napotiti? H komu? Kdo in kje je?" vprašala je brzo Kasija.

"On je, o katerem ste gospodična poprej brali — on je Gospod."

"Ko sem bila še otrok, sem mnogokrat njeovo podobo gledala nad oltarjem," je odvrnila Kasija z milim glasom in rosnimi očmi, kakor če bi si bila srečna leta mladosti že lela nazaj; "patuj Gospoda ni," je pristavila naglo. "Tu prebiva le greh in strašen obup! Oj! oj!" Položila je roke na prsi in goboko vzdihnila, kakor če bi težko breme ležalo na njenem srcu.

Tom je hotel govoriti, a pomignila mu je z roko, da molči.

"Ne govorite, ubogi mož, spite rajši, če morete." Potem je postavila vrč z vodo poleg njega, popravila še njegovo postelj ter odšla.

Med tem, ko se je to godilo pri Tomovi postelji, je bil v Legretovi sobi večji hrup.

Legre je bil sam s seboj nevoljen, ker je dal Toma tako hudo pretepsti, ali bolje rečeno, nevoljen je bil o Sambovem izdajstvu, kateri ga je navedel, da je najmarljivejšega delavca do smrti stepel takrat, ko je bilo treba pavolo nabirati. Da bi si nevoljo pregnal, šel je v svojo sobo, vzel močne pijače ter sedel k mizi.

Še ni dolgo pil, kar prisopiha Sambo z obličjem polnim skrivnosti v sobo, češ, da ima

kaj zelo važnega javiti. Držal je v roki zganjen list papirja.

"Kaj nosiš tu?" vpraša ga je Legre ostro.

"Copernijo, gospod!" stresel se je Sambo.

"Kakšno copernijo?!"

"Nekaj, kar zamorci dobivajo od copernic, da jih tepenje nič ne boli. Tom je imel to ob vratu privezano."

Legre je bil kakor vsi, kateri Boga zaničujejo, silno praznoveren človek. Vzel je papir ter ga razvil z nekim strahom. V njem pa je dobil le srebrn dolar in nekaj lasi. Kakor smo že omenili, je dolar Tomu podaril mladi Želbijev Jurij, lase je pa Tom prejel v spomin od Claretovе Eveline, predno je umrla.

Dolar je padel na tla, lasje pa so se ovili kakor živi okrog Legretovega prsta.

Ves preplašen je teptal Legre z nogami, vpil in se vedel kakor brez pameti, nazadnje je vendar zagrabil lasje ter jih vrgel v ogenj.

"Kje si je dobil, zakaj mi je prinašaš?" zarjul je nad zamorcem, ki je ves osupel zijajoč stal pred svojim gospodarjem in ni mogel razumeti, kaj ga je tako naglo vznemirilo. "Varuj se, da bi mi še kedaj prinašal take peklenske stvari!" To izgovorivši, brcnil je Samba tako, da je odletel ven na dvorišče, kjer je proti svoji volji poljubil tla. Naglo je pobral kosti svojega rojstva in se veselil, da se mu ni pripetilo kaj hujšega.

Se ve, zamorec se ni mogel spamerovati, kaj je njegovega gospoda tako naglo in tako silno razjarilo. Bralec se bo pa že spomnil, če se domisli, da je Legre lasje umrle svoje matere z grešnim zaničevanjem vrgel v razbeljeno peč. Lasje, ki so se mu kakor začarani ovili okolo prsta, spomnili so ga nehote tistega hudobnega dejanja in v prvem svojem strahu je res mislil, da so taisti. Da je pa tudi te zagnal v ogenj, ni bila ravno njegova volja, zazdeleno se mu je namreč pri pogledu las, kakor bi ga bila vpičila kača.

Nalival je in izpijal kozarec za kozarcem, da bi omamil svojo hudo vest ter utišil notranji glas, kateri mu je neprehomoma klical, da je onečastil spomin svoje matere, da je v drugič njene lase vrgel v ogenj in da ga tem gotovejše zadene kletev materina, ki ga bo pahnila v ogenj peklenski.

Pa bolj ko je popival, bolj so ga plašile po-

šasti njegove domišljije, katere so bile še strašnejše zavoljo tihote, ki je kraljevala krog njega.

Naposled ni mogel več strpeti. Moral je imeti družbo polno hrupa in sestavljeni iz ljudi, ki so njemu najbolj ugajali. Bila sta to Sambo in Kvimbo, katera je v sredi noči k sebi poklical z rogom, čigar zvok sta ona dva prav dobro poznala. Prišla sta kmalu in ko njima je fini njižin gospodar obilo natočil žganja, morala sta zdaj peti, zdaj plesati, zdaj se na videz ruvati in v obče vse storiti, kar se je gospodu količkaj video pripravno, da bi mu muhe izbilo iz glave in izmišljene strahove in grozo odpodilo od njega.

To je bilo ob času, ko se je Kasija vračala od Toma. Prišla je pri zadnjih vratih v hišo in v svojo sobico, v kateri ji je bilo odkazano stanovati, odkar je prišla Emelina. Sicer bi jo bilo to tako jezilo, toda preveč je črtila Legreta, kakor da bi se mogla spodtikati ob taki malenkosti. Razven tega se ji je iz srca smilila Emelina, premišljevala je, kako bi siroto rešila pogube ter naposled sklenila, ali takoj umoriti Legreta, ali pa pobegniti. Za beg je pa potrebovala zveste družice, na katero bi se smela zanesti, zato se ji je Emelina videla najbolj pripravna. Iz previdnosti ji svojega namena ni hotela prej razoleti, kakor še le tedaj, ko bi se dovolj prepričala, da je dekle res molčljivo in zvesto. Zdaj pa še ni vedela, kako se v tem oziru ravnati proti Emelini.

Emelino je zbudil hrup in ker ni vedela, kaj se godi, je vstala preplašena. Sedela je na pol oblečena na stolu in ko je vstopila Kasija, ustrašila se je misleča, da prihaja Legre. Toda kmalu je spoznala svojo zmoto, in bila je vesela, da je Kasija že prišla, ker jo je samo bilo groza čemeti v ozki celici.

“Kaj pa pomeni ta strašni hrup tu doli?” je vprašala ravno prišlo Kasijo.

“To bi tudi jaz rada vedela, čeravno sem že večkrat slišala kaj enakega,” je odvrnila Kasija malomarno.

“Oj Kasija, povej mi vendor, ali nikakor ni mogoče uiti od tod? Kam, to mi je vse eno; ali v močvirje h kačam ali kam drugam, to mi je enako. Bi li ne mogla kam pobegniti?”

“Nikamor, kakor v grob,” odgovorila je Kasija trpko.

“Si li že kedaj poskusila?”

“Doživela sem že več poskušenj pa tudi njihov izid,” je bil kratek odgovor.

“Rada bi prebivala v močvirju in glodala drevesno skorjo. Kač se ne bojim. Ljubše so mi kače, kakor ta trinog!” je hitela Emelina živo.

“Mnogo jih je bilo že tukaj, ki so isto misili, kakor ti,” je opomnila Kasija na to. “Toda v močvirju bi se ne mogla dobro skriti; psi bi te izvohali, izdali in potem —”

“I no, kaj potem?” je povprašala Emelina poluglasno. “Kaj bi mi pa storil in kaj bi mi mogel storiti?”

“Prašaj rajše, kaj bi ti ne storil ali bi ti ne mogel storiti,” zavrne jo Kasija. “Ni bil zastonj v zahodnji Indiji v šoli in ni ga posla, katerega bi se on ustrašil. Malo bi spala, če bi ti hotela vse razodeti, kar sem doživela, če bi ti razlagala reči, o katerih sam dostikrat pripoveduje, posebno kadar je dobre volje. — Strašno vpitje, ali bolje rečeno rjoventje ubogih stvari, katero sem časih slišala, mi je mnogokrat po cele tedne šumelo v ušesih. — Tu naravnost čez dvorišče je mesto, kjer vidiš ožgano, na pol posušeno drevo in krog tega kupe pepela; le vprašaj koga, kaj pomeni in videla boš, če se bo kdo upal ti povedati.”

“To bi pač rada zvedela.”

“Ne, jaz ne maram o tem govoriti, še mislišti ne. Bog ve, kaj bove že jutri doživele, če ubogi Tom ne odjenja, temveč ostane trmast.”

“To je strašno!” je dejala Emelina in groza jo je spreletela. “Oj Kasija, svetuj mi vendor, kaj mi je storiti?”

“Ubogaj, kakor moreš; stori, kar ti je storiti in odškoduj se s sovraštvom in zaničevanjem.”

“Zahteva, da naj pijem njegovo ostudno žganje,” je povzela Emelina, “to se mi pa tako silno gnusi.”

“Pa vendor ga pij!” pristavila je Kasija. “Meni se je gnusilo istotako, zdaj mi je pa prava potreba. Lažje boš prenašala križ svojega stanu, če boš ubogala, kar ti svetujem jaz.”

“Mati so me vedno svarili, da žganja naj ne pijem.”

“Mati so te svarili!” vzdihnila je Kasija nato bridko. “Kaj pomaga tukaj materino svarjenje? Kupljena si in lastnina si tistega, kateri je za te naštrel gotove denarje! Pij žga-

nje, ti pravim; pij ga kolikor ga moreš, in vse boš lažje prebila."

"Kasija, bodi vendar usmiljena!"

"Tebi usmiljena? Kaj nisem? Nimam tudi jaz sama hčere? Bog ve, kje je in kako se ji godi! Gotovo je tudi robinja, kakor njena mati in kakor bodo tudi njeni otroci! Tu ga ni konca ne kraja!"

"Oh, da se nikoli nisem rodila!" zdihovala je Emelina milo.

"Take želje mi niso neznane in nove," je opomnila Kasija hladnokrvno. "Tudi jaz sem zdihovala enako ter smrt klicala na pomoč."

"To pa je grešno," jo je zavrnila pobožna Emelina.

"Grešno ravno ni, vsaj ne tako grešno, kakor so reči, katere se tukaj dan na dan gode. — V kloštru sem se učila reči, katere so mi delale pred smrtno strah. Da, če bi bilo s smrtno vse opravljeno, potem bi se že —"

Kasija je obmolknila ter se težko zamislila, Emelina pa je svoje obličeje pokrila z rokami in jokala.

V spodnji sobi je med tem vse utihnilo in Legre je naposled ves pijan obležal. Sicer ni bil pijanec, in če je časih žganje rad srkal, bil je vendar še toliko zmeren, da je vedel, kaj dela. Se ve, pri tem mu je njegova trdna narava tudi dosti pripomogla.

Ta večer so ga pekoča vest in počasti njegove domišljije hudo mučile in da bi jih pregnal, prekoračil je svojo navadno mero ter s tem dosegel, da se jih ni več spominjal, ko se je prebudil. Toda kmalu potem so nastopile težke in strašne sanje; videl je belo podobo, ki je pristopila k njemu ter ga potipala z ledeno, kosčeno roko. Tudi lasje so mu bili zopet pred očmi, in so se mu navzlic branitvi ovijali krog prsta, krog roke. Kar na krat so se raztegnili ter se mu naglo ovili krog vratu; bolj in bolj so se zadrgovali in ga tako davili, da je še komaj dihal. Potem je slišal neštete glasove, ki so mu šli skozi možgane in kosti. In zopet se mu je dozdevalo, da leži na kraju groznega prepada; strahoma se je lovil in za njim je stala Kasija, ki se je vesela na moč trudila, da bi ga pahnila v prepad. Tudi bela podoba se mu je zopet prikazala; razgrnila je svoj plašč in pred njim je stala njegova — mati! Pogledovala ga je z ognjenimi očmi, potem se obrnila od njega in

končno izginila. In zavalil se je v prepad, pošasti pa so na to ploskale, se smejale in zaničevanje v njega zijale. Zbudil se je ves preplašen in utrujen.

Jutranje solnce je že sijalo v njegovo spalnico in bil je lep dan. V njegovi duši pa je bilo oblačno; groze minole noči imele so ga še vedno v svoji oblasti. — Imel je še tudi težko glavo zarvoljo vžitih pijač. Toda mislil si je: klin s klinom ter je polno kupico žganja vlij vase.

"Ha, prebil sem peklenko noč!" zavpil je Kasiji nasproti, ki se je odpravila v njegovo sobo, ko je slišala, da je vstal. Razložil ji je vse dogodke prejšnjega dne in grozne sanje, ki so ga nadlegovale preteklo noč.

To priložnost je takoj porabila v svoj prid, da bi ložje izvedla namen, s katerim je prišla k njemu; hotela ga je namreč pregovoriti, da bi s Tomom ne ravnal več tako neusmiljeno. Njega omehčiti, to ji še na misel hodilo ni, ker predobro je vedela, da bi bil njen trud zastonj. Poznala je boljši pomoček, s katerim ga je zadela tam, kjer je bil najbolj občutljiv. Bilo ji je znano, da je s svojimi sosedi stavil veliko svoto, da bo to leto on prvi v Novem Orlinu s svojo pavolo na semnju. Severni Amerikanci ravno tako radi stavijo, kakor Angleži, in kdor dobi stavo, ta je v veliki časti. Legre je bil prvič častila-komen in drugič dobička lačen.

Kasija mu je tedaj polagala na srce, kako lahko izgubi stavo, če ravno v sredi pobiranja pavole svojega najboljšega delavca pokvari in kako bi ga naposled zasmehovali oni, kateri bi stavo dobili. To je pomagalo, posebno pa, ker mu je glava še puhtela groznih sanj; sklenil je, da bo s Tomom vsaj zdaj ravnal bolje in da ga bo še le kaznoval po končanem poljskem delu zato, ker se je drznil, da je njemu ugovarjal in trdil, da so njegova povelja nepravična. Tega mu nikakor ni mogel pozabiti.

Tom je potem, ko mu je Kasija postlala, sladko zaspal in imel je prijetnejše sanje, nego njegov gospod. Sanjalo se mu je, da je bil med svetimi trumami zveličanih nebeščanov, izmed katerih mu je Evelina v nebeški lepoti stopila nasproti, ga srčno tolažeča s sladkim govorom svojim tako okrepčala, da se ni nič preplašil, ko ga je Legre s svojim osornim glasom vzbudil.

Potem ko je revnega Toma s suvanjem spravil na noge, je osorno zahteval, naj bi kar

pokleknil pred njega ter ga zavoljo včerajšnje nepokorščine prosil odpuščenja.

Tom se ni premaknil ni.

"Peklenski pes, rečem ti še enkrat!" zarejovl je Legre nad njim ter ga vdaril s svojo trstiko.

"Tega ne morem, gospod Legre," je odgovoril Tom pohlevno. "Storil sem, kakor se mi je videlo prav in tako bom delal vselej. Neusmiljeno ne bom nikoli ravnal, zgodi se mi, kar koli."

"Dobro, gospod Tom! pa ne veš, kaj se more še vse zgoditi. Misliš, da je to dovolj, kar si že prejel? Motiš se! Bom te že naučil, da boš mi v vsem pokoren. Dal te bom privezati k drevesu, okolo tebe zakuriti ogenj, da se boš lepo počasi pekel. Kaj ne Tom, to bo prijetno?"

"Vem gospod," je odvrnil Tom, "da me lahko trpinčite, da, celo umorite. Toda po vsem tem pa pride večnost!"

Beseda večnost okrepčala je dušo in telo ubogega zamorca ter šinila skoz dušo brezsrčnika, kakor oster meč. Zaškripal je z zobmi, a zloba mu ni dala izpregovoriti. Tom je nadaljeval z milim in krotkim glasom:

"Gospod Legre, obečal sem vam takrat, ko ste me kupili, da bom vam pošten in zvest delač in tak tudi hočem biti. Svoje roke, svoj čas, svojo moč in — vse darujem vam, duše svoje pa ne izročam nobenemu umrjočemu. Ta je last nebeškega Stvarnika mojega, Njegove zapovedi bom zvesto spolnoval, Njemu živim in hočem umreti; tega si bodite svesti. Umreti se kar nič ne bojim in če biti mora, umrjem rajše danes, kakor jutri. Lahko me do smrti pretepete, sestradate ali zapovejte sežgati, — toliko hitreje bom prišel tja, kamor moje srce hrepeni!"

"In vendar te bom spokoril, predno se ti tvoja srčna želja izpolni!" zatrdil je Legre srđito.

"Tega gospod nikoli ne dosežete, kajti imel bom pomoč," je dejal Tom.

"Kdo bi ti le pomagal?" zagodrnjal je Legre zaničljivo.

"Bog, Vsemogočni je moja pomoč!" je odgovoril revež.

"Ti pes peklenski!" zagromel je Legre nanj ter ga udaril s pestjo po obrazu, da se je kar na tla zavalil.

V tem hipu čuti Legre, da ga je prijela mr-

zla roka. Ozre se — bila je Kasija. Mrzla roka ga je spomnila sanj in s tem so stopile vse strašne podobe pretekle noči pred njegovo črno dušo in obšla ga je groza.

"Norite li?" vprašala ga je Kasija francoški. "Pustite ga vendar, jaz bom skrbela, da bo zopet dela zmožen. Vam nisem povedala, da ne odjenja?"

Legre jo je res ubogal. "No, zastran me ne!" ji je prikimal in potem k Tomu obrnen prisavil: "Zdaj te puščam, naj ti bo, ker je delo silno in pri delu nikogar ne morem pogrešati. Povem ti pa: pozabil in odpustil ti ne bom nikdar! Ostanem torej tvoj dolžnik in pozneje ti bom poplačal vse na črno tvojo kožo. Me razumeš?"

To izgovorivši mu je obrnil hrbet in odšel.

"Le idi!" šepnila je Kasija, jezno za njim pogledujoč; "prišel bo tudi tvoj čas! Ubožec, kako je z vami?"

"Gospod Bog je poslal svojega angela in me rešil iz levovega žrela," zahvalil se je Tom.

"Da, tokrat," vzdihne Kasija; "toda vso njegovo jezo ste nakopali nase, ž njo bo vas vedno zasledoval in ne bo poprej miroval, dokler si je popolnoma nad vami ne ohladi. Poznam tega človeka!"

(Dalje prih.)

SV. NOTBURGA – ZGLED STANOVSKIE SREČE

RODILA se je na Tiolskem. Njeni starši so bili kmetiškega rodu, pa pobožni in bogabojčiči. Z besedo in zgledom so jo že z mladega privajali k bogoslužnosti in delavnosti. Z delom na polju in doma v hiši je združevala že kot otrok in mladenka molitev in bogocastje. Tiho so ji tekla leta v oskrbi skrbnih staršev, ki so skušali vcepiti prav na globoko v njeno srce zlasti resnico božje pričujočnosti. Ta zavest božje pričujočnosti jo je delala srečno in oblikovala je v njej svetniško srce.

Osemnajstletna je morala v službo kot služkinja in delavka na grad Rotenburški. Bil je blizu doma. Že prvo leto je napredovala radi svoje pripravnosti, da je postala kuharica. V naslednjih letih se je povzpela še višje, grajska gospa ji je izročila vse gospodinjstvo v hiši. Vestnost njena, postrežljivost ter velika ljubezen do ubožcev je priklicala zadovoljstvo na grad in božji blagoslov.

Žalibog je po smrti grajskih prešla vsa oblast na sina Henrika, ki je imel zavidljivo in neusmiljeno ženo. Le-ta ni mogla prenasiati karitativno delo Notburgino. Prepovedala ji je vse. Tako da je morala odslej nositi ostanke jedi — psom in prešičem. Notburga si je hitro pomagala: sama si je pritrugovala od jedi, da je imela za svoje ubožce. Posebno petek je bil za Notburgine berače svetek. Tudi to veselje ji ni grajščakinja privoščila. Možjo je naščuvala nanjo. Možjo prvi petek počaka in ji prestreže pot. Notburga na zahtevo pokaže, kaj nese, toda Henrik je videl mesto jedil samo žaganje. To ga pa tako razdraži, ker misli, da se norčuje iz njega, da jo od hiše požene. Težko ji je bilo, toda šla je brez najmanjšega srda v sreču.

Podala se je k nekemu kmetu v 'taberh'. Ni pa še dolgo tam služila, ko je smrtna boleznen položila njen prejšno gospodarico na postelj. Nemudoma se je vrnila na grad in z molitvijo in ljubeznivostjo spreobrnila trdorčno grajščakinjo, da je umrla z Bogom spravljena.

Po smrti njeni se vrne v službo na kmetijo. Tukaj je bila vsej soseščini v zgled, predvsem poslom. Poslušna je bila, prepirljivost in postopanje sodelavcev in sodelavk jo nista pokvarila, zlasti je pa bila otrokom v veselje in vzor.

Na gradu je pa zginil ves blagoslov. Vojska je tudi grad uničila. Henrik je moral bežati. V uri potrebe si je očital grdo

ravnanje z Notburgo. Ko se je povrnil, da grad znova popravi, se je takoj obrnil do Notburge, da pride nazaj. Na veliko žalost kmetovo, je šla nazaj v grad, kjer je še štirindvajset let zvesto služila grajskim in Bogu. Svetnico zlasti na Tiolskem zelo časte. Umrla je l. 1313.

* * *

Stanovska sreča in zadovoljnost sta velik zaklad. Tri stopinje vodijo do nje. Zgled imaš na sv. Notburgi. Delo — Trpljenje — Molk.

Žena ki zna delati z molkom in trpeti z molkom, bo doseгла to srečo in bo priklicala nad sebe in nad vso okolico — blagoslov.

Vsaka hišica je lahko samostanček. Samo delati je treba prav in trpeti z potrežljivostjo. V samostan naših domov pa bi morali malo več molka vlti. Kjer ima jekzik prvo moč in ne srce, tam gotovo narobe gre.

Samostan! Ali ni primera šepava? Je in ni. Tako-le mislim: Če bi bili samostanci navadni romarji, ki od hiše do hiše bandajo in klepetajo, bi gotovo tak samostan ne užival ugleda in bi ne dobil blagoslova. Delo, molitev in molk sta samostanu zaklad. Ali ni s tvojim samostančkom ravnotako, žena?

Ni zadovoljstva in sreče v hiši, kjer je žena navadna potovka, ki od hiše do hiše romi in smeti pobira.

Ni zadovoljstvo in sreče v hiši, kjer je žena večno vroča voda, ki vedno čez leze in zdražbo povzročuje.

Ni zadovoljstva in sreče v hiši, kjer žena zanemarja svoje poklicne dolžnosti in se udinja vsem mogočnim poslom, samo svojim hišnim dolžnostim ni kos in prijazna nikdar.

JUNIORS' CORNER

THE MAIL BAG

Dear Rev. Father,

I received your card and was glad to hear from you. Yes, I'm in the eighth grade and plan to graduate next May. Every night, when I get home from school I have housework to do. I also have work to do in the morning. I have six subjects in school and three teachers. The bus comes for me right to my home.

In my last letter, I told you about that prize. The only reason I mentioned it was because I thought you had sent the prize and it got lost. Well, that is all. I am closing, hoping to hear from you soon.

Your friend, **Anna Moltich** (Sheridan, Mont.)

Dear Rev. Father,

I am very sorry I could not write to you for September. My Uncle Joe and Aunt Anna were visiting us for 18 days. They are from Minnesota. Perhaps you heard of them, for they stopped to visit Lemont. Their surname is Sterbentz. I sure miss them, now that they have gone.

Though I promised to write about Montenegro, I'll put it off to some other time. I visited the New York World's Fair with my Uncle and Aunt, my Father and Sister. Altogether, I went there about five times. It is the greatest show on earth—as they say in New York. (Julius' story about the Fair will be printed later due to lack of space. J. F.) And in conclusion, Father, I will tell a swell joke. A little girl was crying on the street. A woman saw her and said that she mustn't cry. Little girls who cry will grow up to be very ugly. And the little girl answered: "Gee, you must have cried a lot when you were a little girl."

Your devoted friend, **Julius Sustaric** (Brooklyn, N. Y.)

Dear Juniors' Friend,

Thank you so much for the lovely prayerbook that you have sent me. I was very much surprised to receive it and I couldn't imagine what it was the day I got it.

On Sept. 3rd, I went to Croatian Day at the Scottish Rite Auditorium. There were Croatians gathered from the whole state. They had a very nice program and two tamborica orchestras. Also, a Croatian film from Zagreb showing the people paying their respects to Dr. Vlatko Maček on his sixtieth birthday. The people had many beautiful costumes on and danced the kolo. I had a very nice time that day.

Well, that is all I have to say. You will be hearing from me again.

Yours truly, **Donald Kambic** (San Francisco)

Dear Juniors' Friend,

Thank you for the beautiful card I received a few weeks ago. Since it read "I'm the one with the short ears," I took it for granted you were in the center of the two mares, Amy and Rosy. The two on either side looked beautiful. But you! Oh, you were simply marvelous with that one tooth in your mouth. (Thank you! J. F.)

September is over and Jack Frost has visited us. We hope that he won't be too harsh this winter. Time sure does fly. It seems like yesterday — the day school opened. This year I'm a Junior in High School. I'm taking Religion, Shorthand, Typing, Latin III, News-writing and French. (Wi, wi? Mademoiselle!) Everything seems to be getting along alright but the French. Of course it's a language that I can't speak, but still to hear almost only French in that class gets the best of me. For the first few days, it sounded like Greek to my ears. (Borrow Amy's or Rosy's, those mules have long ears! J. F.) But now I can understand some of it and even make the sign of the cross in French.

I saw my first football game last Saturday between Holy Name and John Adams. The Adams' Rebels took over the Little Davids of Newburgh to a score of 7-0. In spite of the rain which fell in the first half of the game, there was an attendance of 2,000 fans. We're hoping that the next time the weather will be suitable and also, but especially, that Holy Name would win.

I think it's about time I was closing this letter which may have bored you (I hope not). Rest assured of my prayers. Good-Nite!

Your Junior Friend,

Josie Lekan (Newburgh, Ohio)

Dear Rev. Father,

This is my first letter to the Ave Maria. Mother just started to take this magazine and I am very glad we get it.

Now I will tell you something about myself. My sister Dorothy and I are twins and nine years old. We go to St. Joseph's school and are in the fourth grade. My teacher's name is Sister M. Domatilla.

That is all I have to say now. I will write more next time.

Your new friends,

Dolores and Dorothy Bostjancic (Joliet)

Dear Juniors' Friend,

This is my first letter to the Ave Maria. Well, I guess I will have to introduce myself. I am 13 years old and in the 8th grade of Junior High School. I go to St. Joseph's Church. We have catechism instructions every week at school. Our pastor is in charge of these. I have never missed once as yet.

I wish some pen pals would write to me. I will an-

suer every letter. I wish in particular that Mary Schuster would write to me. Don't you think I took enough space already? Well, so long and God bless you all.

A friend,

Helen Bozich (Gilbert, Minn.)

P. S. Come on, Gilbert fans. Let's wake up and write!

Dear Juniors' Friend,

I haven't written to you for about four months. So, I thought it was about time to write again. Agree? The first hour of my school day this year I spend in German I; then comes U. S. History followed by gym or swimming; next comes Lunch Room Mgt., then Study Hall and finally English. (I got it kinda soft this year. Don't you think so?) (And how!)

We held our church bazaar the 26-27-28th of Oct., and I must say it was a great success. The sodality girls made toffee suckers and fudge. If you don't believe that I pulled toffee, just take a look at my hands! (Full of blisters).

We had our first snowfall Saturday and, by the way, it's snowing right now. I wrote a short poem once, about "Snowflakes." Since it's appropriate to the season, I thought I'd send it along. You should see it snowing here; I tell you it's just beautiful!

I owe a letter to Josephine Lekan, so I'll have to be saying . . .

S-o-l-o-n-g.

Katherine Novak (Virginia, Minn.)

Dear Rev. Father,

This is the second letter I wrote to the Ave Maria. I am sorry that I did not write to you any sooner.

I graduated last June from the Mother of God School and now I go to High School there. They have a two-year high school course. Angea Jesenovec goes to this high school also. We have been school mates since the first grade and are good pals. (Hey, how about me, J. F.) Our teachers are Father Pryble, Sr. M. Adelaide and Sr. M. Hilda.

We have a school band established by Father Hiti about a year and a half ago. It is directed by Mr. De-Valt. We had our first concert in September. We wore white dresses, with beautiful white capes with satin lining and trimmed with blue tubing. We also had white caps trimmed with blue tubing and our school name on it. Everyone in our orchestra likes them and also Father Hiti for establishing it. Well, I can't think of anything else, so good-bye until the next time.

Your Junior Friend,

Until France gets Hungary and fries Turkey in Greece . . .

Gertrude Repp (Waukegan, Ill.)

P. S. I think that the picture contest would be a swell idea. My picture is enclosed. G. R.

Dear Father,

Received the Ave Marie Almanac and was very glad to see my poem in it. I missed the Juniors' Corner

in the October issue. I hope it will be continued. I'll be waiting for next month's. I wish there would be a celebration down here, so you could come down. Wishing you best of health!

Marie Nasenbeny (Joliet, Ill.)

Dear Father,

Don't be angry with me for not writing sooner. I haven't forgotten you. Oh, you know how it is, Father. Summer time was vacation for us school children. Well, to tell the truth, I spent mine in a nice way. And now that school days are with us, we are kept busy with home work. I have hardly no time to play. As I haven't more to write I'll close.

Yours in Christ,

Paul Kokal (Universal, Pa.)

Dear Father,

Some months have passed since I last wrote. I had time so I wrote again. I will tell a little about my vacation. We went to see Mrs. Krainska Micka from Bridgeville. She has won many contests in our Catholic Slov-enian paper for getting the most subscriptions. In June she got the most members for the Slov. Women's Union. They made her Queen at a banquet in Pittsburgh.

From there we went to Cannonsburgh. They had a big celebration on July 2nd and we met many nice K. S. K. J. children. On Aug. 6th all the lodges had their picnic at Dell's Grove. Mr. Germ of Pueblo, Colorado played on his accordian. On Aug. 13-14-15 we had 40 hours devotion. Our church was packed as never before. Everyone wanted to adore our Lord in the Blessed Sacra-ment.

Now, I'm trying to behave in school. In case I break a rule, I know what to expect. It'll be Nov. when my letter is printed. Farmers will fatten their turkeys for Thanksgiving. We won't have turkey this year. Instead it will be a nice lamb. So if you have time Father, come to our place and have some tender lamb. My hobby is collecting pictures of ships. My brother Paul saves all kinds of stamps and my youngest sister, Theresa, saves pictures of the Dionne five babies.

Well, good-by Father!

Kathryn Kokal (Universal, Pa.)

(Frankie Kokal has written a nice poem which will be printed later. J. F.)

SMILE A WHILE AND GIVE YOUR FACE A REST

"Who's that close-mouthed fellow over there by the stove?"

"Oh, him? He ain't close-mouthed; he's just waitin' for the janitor to come back with the spittoon."

* * *

Tom: "Why wouldn't it do just as well to pray for our bread once a week or once a month? Why must we ask every day for our daily bread?"

Big Sister: "So as to have it fresh."

Customer: "I don't want to buy your crackers; they tell me the mice are always running over them."

Grocer: "That isn't so; why, the cat sleeps in the barrel every night."

* * *

Cannibal Prince: "Am I late for dinner?"
Cannibal King: "Yes, everyone's eaten."

* * *

A patient in a hospital asked for something to eat. The nurse gave him a teaspoonful of tapioca.

"Now," he said, "I should like something to read. How about a postage stamp?"

* * *

Lawyer. "But if a man is on his hands and knees in the middle of the road, does that prove he was drunk?"

Policeman: "No, sir, it does not, but this one was trying to roll up the white line."

* * *

"When do the leaves begin to turn?"
"The night before exams start."

* * *

Author: "This is the plot of my story. A midnight scene. Two burglars creep towards the house. They climb a wall and force open a window and enter the room; the clock strikes one."

She (breathlessly): "Which one?"

JUNIORS' CORNER

O Christ my Saviour, meek and mild,
My King, my Lord, my God!
Protect me for I am Thy child,
The right path help me trod.

Or day You want me Lord, to be
A mother sweet and kind?
Or would You rather see me be
A Sister for mankind?

O help me Lord, to choose the state
You think for me the best;
That I may ne'er deny my faith
Nor fail You in the test!

Victoria Hocevar, Cleveland

THE APOSTLE OF THE CHIPPEWAS

"Happy news, my Father, happy news!" This pleasant greeting came from an Indian who, at the request of Father Baraga, had played the role of St. John the Baptist by preparing the way for him among the Ottawas at Grand River, a settlement about two hundred miles south of Arbre Croche. This pious Indian had performed his task faithfully and well, and reported that the natives at that settlement would be pleased to see and hear the "envoy of the Great Spirit."

That same spring, June 7, 1833, he started on the long

journey to Grand River, stopping at the present site of the city of Grand Rapids. A French-Canadian family offered him shelter and granted him the use of a portion of a practically new house as a temporary church. This good, Catholic family was happy to see Father Baraga, for he was the first priest to come to that beautiful country in many a year.

The Indians, many of whom had never seen a "black-robe," came and listened with marked attention to the truths of Christianity, explained in their own native tongue. In three weeks' time he had converted eighty-six Indians. His success convinced the bishop that a permanent congregation at this spot was necessary, not only for the Indians already converted but also for the many white Catholics living in the vicinity. At his own request, Father Baraga, who in the meantime had returned to Arbre Croche, was charged with the task.

(To be continued)

HIDDEN COLORS CONTEST

1. The trumpet blared in a blatant manner.
2. Two boys were marooned on an island for two long months.
3. The grayling is a fresh-water fish of the salmon family.
4. The orpine is a succulent plant with fleshy leaves.
5. Violet wore an organdy dress to school.
6. I aver, millions of dollars will be needed.
7. Do you know that Bob lacks clothes and things for such a trip?
8. Nan's brow naturally wrinkled in anxiety, showing that she was getting older every day.
9. Dorc hid herself in the closet.
10. The college yell owes its origin to the war cries of the Indians.
11. Did Windi go to the store for the oranges and apples.
12. Trapped in the auto's tonneau, burning alive, was the fate of the rich man.
13. Sam's car let out a terrible blast from the exhaust.
14. Cemeteries have flowers, plants and evergreens planted around the graves.

RULES: In the above sentences the names of different colors are hidden. Perhaps there is one, two or even three colors in each sentence. Sometimes color combinations are used. The boy or girl finding the most colors will receive the prize. Neatness and promptness counts a lot.

Chapter 1

THE BRAMBLES

Winter had gone at last.

It had been a long, hard winter in the Brambles, with the roads blocked high with snow drifts, the brook frozen, even the stately pines stiff and still in coats of ice.

A long, gloomy winter too, in the old house, that stood far back in the thorn bushes, as if it were trying to hide its patched windows and tumbling walls from passers-by.

And a long, dull, dreary winter for poor little Lisbeth, with only Gran grumbling and scolding over the smoky fire, and Dirck, the big wolfhound, for company all the dark, cold days.

True, "the boys," as Gran still called her two tall sons, came home sometimes to bring flour and meal and bacon to their old mother, to heap the great fireplace with wood, and sit around it drinking, smoking, playing cards, quarreling often, until break of day. But Lisbeth was always in her little bed during these visits. Uncle Lem, it is true, had brought her a doll at Christmas, and sometimes left her a paper bag of candy; otherwise Gran's "boys" forgot her quite.

But now the lonely, gloomy winter had gone; the last snow wreath had vanished from the crest of Top Notch, the brook was tumbling through the hollow, wild with glee, there was a twitter of birds in the tree tops, and the thorn bushes that never seemed to wait for leaf or bud, but burst from spiky bough into snowy flowers almost in a night.

Swinging upon the broken gate to-day, with the white bloom of the thorn bushes around her, Lisbeth felt with a joyous tingle in her little heart the touch of spring.

Soon the trees would be shady and green, the "ways" that led through the Brambles bright with flowers; ripe, sweet berries would grow thick among the briars; people would come riding and walking down the lonely roads. Lisbeth paused suddenly in her swinging at a distant sound—they were coming even now—for there was a murmur of happy, young voices, a gay laughter in the air, and Lisbeth's brown eyes opened wide indeed, in amaze, for around the bend of the road trooped a crowd of little girls almost her own age, such little girls as seldom strayed into the Brambles. They had curls and braids tied with ribbons, and wore pretty coats and hats and high, buttoned shoes without patch or break.

(To be continued)

KOLEDARČEK

prireditev na lemontski farmi
v letu 1940.

16. Junija pride k nam društvo Najsvo Imena, Joliet, Ill.

23. JUNIJA dan Prekmurskih Slovencev. Blagoslovitev križa, ki so ga ti rojaki iz Slovenske Krajine kupili.

7. JULIJA — Farni dan župnije sv. Štefana iz Chicago, Ill.

14. JULIJA — Slovesna blagoslovitev samostana in semenišča.

28. JULIJA — Društveni dan K. S. K. J. pod pokroviteljstvom društva sv. Štefana, Chicago, Ill.

PRVO NEDELJO AVGUSTA — Romarska pobožnost, na katero so vabljene vse fare iz La Salle, Milwaukee, Sheboyganu, Joliet, Waukegan. Blagoslovitev Blejske kapele na otoku.

DRUGO NEDELJO AVGUSTA — Romarska pobožnost pod pokroviteljstvom župnije sv. Štefana, Chicago, Ill. z rimsko procesijo zvečer. To nedeljo bodo blagoslovjeni Baragovi spominki ob Baragovi sledi na jezerskem prostoru.

TRETJO NEDELJO AVGUSTA — Romarska pobožnost pod pokroviteljstvom fare sv. Jurija v So. Chicago, Ill. Rimska procesija zvečer.

ZADNJA NEDELJA V AVGUSTU Društvi Sv. Mohorja in Sv. Alojzija, Chicago, Ill.

PRVO NEDELJO OKTOBRA medeni piknik.

PRILOGA

DAROVI ZA ŠOLSKE SESTRE

do 11. februarja

Spet so se Št. Štefančani postavili. Sicer smo že naprej vedele da se bodo, ker se vselej plemenito odzovejo, če gre za dobro stvar. Nekateri so tudi obljudili da to še ni vse, da bodo še segli v žep, tako na primer Družba sv. Mohorja in nekaj drugih.

Me ne zmoremo druzega kakor, spet porabiti oni obrabljeni, a vendar, mogočni "Bog plačaj" z vročo prošnjo proti nebesom, da jim rosi obilen blagoslov in uspeh vse-povsod.

Tudi naši Hrvatje iz fare sv. Trojice v Chicago so nam blagohotno priskočili na pomoč ter velikodušno darovali po svojih močeh.

Naj vam bo ljubi Bog vsem enako da-režljiv kakor ste vi do nas v naši potrebi.

Prisrčna hvala tudi vsem drugim darovalcem, raznim društvom Jednote in Slovenske Ženske Zveze, kakor tudi onim, ki ste prodale knjige in onim, ki so kupovali.

FARA SV. ŠTEFANA, CHICAGO, ILLINOIS:

Po \$100.00: Mr. & Mrs. Gregor Gregorič, Mr. & Mrs. Stefan Žabčič.

Po \$50.00: Mr. & Mrs. Max Omerzel.

Po \$25.00: Mr. & Mrs. Gabriel Puhek, Mr. & Mrs. Frank Vidmar, Mr. & Mrs. Frank Vidmar, Jr., Mr. & Mrs. John Jerič, Mr. & Mrs. John Petrovčič, Mr. & Mrs. John Spilak.

Po \$20: Mr. & Mrs. John Štimec.

Po \$10: Miss Anna Ahačič, Mr. & Mrs. Mike Trinko, Mr. & Mrs. Frank Boršnik, družina Starman, družina John Korenčan, Mr. & Mrs. Math Hajdinjak, Mr. & Mrs. Steve Zerdin, Mr. & Mrs. Karol Bonča, Mr. & Mrs. John Štayer, Mr. & Mrs. Peter Coff, Mr. Anton Kukman, Mr. & Mrs. Leo Jurjovec, Mr. & Mrs. Joseph Perko, Sr., Mr. & Mrs.

Joseph Perko, Jr., Neimenovana, Mr. & Mrs. Frank Grill, družina Frank Simonelič, Mr. Ignac Hozian, Mr. & Mrs. J. Densa, Mr. & Mrs. Siuga, Mr. & Mrs. John Starc, Mr. & Mrs. Anton Wencel, Mr. & Mrs. Martin Blai, Miss Mary Janesh, Mr. & Mrs. Senica, Mr. & Mrs. Frank Demšar, Mr. & Mrs. Andrew Tomažič.

Po \$8: Mr. & Mrs. John Grum.

Po \$6: Mr. & Mrs. J. Žitnik.

Po \$5: Mr. & Mrs. Anton Papesh, Mr. & Mrs. Mlakar, Mr. John Habjan, Mr. & Mrs. John Polajnar, Mr. Anton Gregorič, Mr. John Hočevar, Mrs. Katarina Osterman, Mrs. Antonija Kozjak, Mr. Joseph Oblak, Mrs. Terezija Kaiser, Mr. & Mrs. F. Ribič, Mr. & Mrs. L. Zore, Mr. and Mrs. John Pintar, Mr. & Mrs. John Režek, Mr. & Mrs. John Judnič, Mr. & Mrs. John Mladič, Mr. & Mrs. Martin Miller, družina Bahar, Mr. & Mrs. John Duler, Mr. & Mrs. Charles Kahover, Mrs. Frank Starc, Mrs. Anna Veselič, Mr. & Mrs. Peter Kure, Mr. & Mrs. John Železnikar, Misses Anna and T. Muha, Mr. & Mrs. Steve Ritlop, družina Petek, Mr. & Mrs. W. J. Stock, Mrs. Terezija Sinkovič, Mr. & Mrs. Anton Kremesec, Mr. & Mrs. Andrew Muha, Miss Frances Prah, Mr. Frank Gorkeš, Mr. & Mrs. Roblek, Mr. & Mrs. Joseph Kukman, Mr. & Mrs. John Rabotz, Mr. Math Kremesec, Mr. & Mrs. Anton Tomazin, Mr. & Mrs. Jacob Turšič, Mr. & Mrs. Anton Bogolin, Mr. & Mrs. Martin Foys, Mr. & Mrs. Joseph Zihrl, Mr. & Mrs. Joseph Beribak, Mrs. Mary Benedikt, Mr. & Mrs. Leo Mladič, Mr. & Mrs. John Toplak, Mr. & Mrs. John Pichman, Mr. & Mrs. Mike Lončar, Mr. & Mrs. Frank Schonta, Mr. & Mrs. Gido Salmič, Mr. & Mrs. Martin Gabor, Mr. K. Jerina, Dr. Ray Oleck, Metropolitan State Bank, Miss Mary Narobe, Mr. & Mrs. Joseph Nemeth, Mr. & Mrs. Joseph Hozzian, Mrs. Joseph Omerzel, Mrs. Mary Praprotnik, Mr. & Mrs. Mavrin, Mr. & Mrs. Jennie Sedler, Mr. & Mrs. Rezsonga, Mrs. Mary Rasp, Mrs. Ana Winter, Mr. & Mrs. Jacob Krajnc, Mr. & Mrs. Rudolph Schroef, Mr. John Mohar družina, Sr., Mr. & Mrs. Nick Žunich, Mr. & Mrs. Frank Puklavetz.

Po \$4: Mr. & Mrs. Mike Kaučič, Mr. & Mrs. J. Kušar, Mr. & Mrs. John Ozbolt.

Po \$3: Mrs. Angela Lesca, Mr. & Mrs. Joseph Kobal, Mrs. Mary Ranguis, Mr. & Mrs. Joseph Pekol, Jr., Mr. & Mrs. Frank Kosak, Mrs. Rose Drejšek, Mrs. August Gregorič, Mr. & Mrs. Anton Bogolin, Jr., Mrs. Lawrence Korenčan, Mrs. Margaret Petrovčič, Mr. John Fabijan, Mrs. O. Ivanšek, Mr. & Mrs. Steve Salay, Mr. & Mrs. John Gradier, Mr. & Mrs. Joseph Oblak, Jr., Mrs. Mary Mravlja, Mr. & Mrs. Frank Katich, Mr. & Mrs. Grimich, Mr. & Mrs. Steve Redenšek, Mr. Czuk & Simon, Mr. & Mrs.

Alois Darovič, Mr. & Mrs. F. Horvat, Mr. & Mrs. M. Groško.

Po \$2: Mr. & Mrs. Martin Frank, Mr. & Mrs. John Žalik, Mr. Ivan Račić, Mrs. Frances Strohen, Mrs. Mary Pirc, Mrs. Mary Nečemer, Mr. & Mrs. Joseph Faifer, Mrs. Mary Tevodor, Mrs. Frances Fale, Mr. Anton Forkas, Mrs. Mary Zugich, Mrs. Terezija Miketič, Mrs. Angela Krajnik, Mr. John Stefanich, Mr. & Mrs. Joseph Zugich, Mrs. Johanna Ribič, Mr. & Mrs. John Kosmach, Mr. & Mrs. Joseph Merlak, Mrs. Mary Laynar, Mr. & Mrs. John Prah, Mr. & Mrs. Peter Prah, Mr. & Mrs. Frank Schiffler, Mr. & Mrs. Gorko, družina Albina, Mrs. Mary Jenskovec, Mr. Mike Kutin, Mr. & Mrs. Anton Jusina, Mrs. Anna Retel, Mrs. Mary Bizjak, Mrs. Angela Schwab, Mrs. Margaret Wolsic, Mr. John Terselich, Mrs. Roman Possedi, Mr. & Mrs. A. Poglajen, Mrs. Louise Umek, družina Cernet, Mr. & Mrs. Andrew Kozel, Mrs. Agnes Kremesec, Mr. & Mrs. Peter Čemažar, Mr. & Mrs. Milton Meden, Mr. & Mrs. John Horvat, Mr. & Mrs. Joseph Frank, Mr. Frank Sechen, Mr. John Korun, Mrs. Frances Gomilar, Mrs. Stella Suk, Mrs. Elizabeth Lotrič, Mr. Tony Dolinar, Mr. & Mrs. George Sagadin, Mr. Math Gerdich, Mr. & Mrs. Frank Rožich, Mr. & Mrs. Antony Zidarich, Mrs. Mary Basko, Mr. Frank Žlogar, Mrs. Ana Breclnik, Mr. & Mrs. John Zbašnik Mr. & Mrs. Louis Asich, Mr. & Mrs. Edward Asich, Mrs. Leopoldina Gregorin, Mr. & Mrs. Math Zver, Mr. & Mrs. J. Tratnjik, Mr. & Mrs. Mesitz, Mr. & Mrs. Spolar, Mr. & Mrs. Gottlieb, Mrs. Lina Pičman, Mrs. E. Černivec, Mrs. Rose Krempusch, Mr. & Mrs. Joseph Simonelič, Mrs. Rose Lautar, Mr. & Mrs. John A. Lajevich, Mr. & Mrs. A. Skul, Mr. & Mrs. Ignac Lagen, Mr. & Mrs. Stepušin, Mrs. Antonija Kecel, Mr. & Mrs. Blaž Petan, Mr. & Mrs. Charles Pintar, Mrs. J. Wincses, Mrs. B. Morsics, Mrs. Josephine Volk, Mr. & Mrs. Joseph Basco.

Po. \$1.50: Mrs. Anna Demša.

Po \$1: Mr. Frank Dolenc, Mrs. Terezija Crnich, Mr. Albert Harey, Mrs. Ana Simonič, Mr. John Kambič, Mrs. Agnes Nemanč, Mrs. Terezija Horvat, Mr. Karol Osterman, Mr. & Mrs. Leonard Keržič, Mr. & Mrs. John Keržič, Mrs. Kristina Sinkovič, Mrs. Mary Fabijan, Mrs. Ana Strupek, Mr. Frank Zvokel, Jr., Mrs. Frances Stainko, Mrs. Agnes Zokel, Mrs. Anna Jerbis, Mr. & Mrs. Louis Majcen, Mrs. Mary Koren, Mr. & Mrs. Edward Thoseu, Mr. Mike Keržišnik, Mr. George Simec, Sr., Mrs. Mary Kovačič, Mr. Anton Galishek, Mrs. Agnes Znidarich, Mr. & Mrs. George Lah, Mrs. Mary Koren, Mr. & Mrs. John Ude, Mrs. Agnes Baskovič Mrs. Sophia Šimec, Mr. Joseph Pucel, Mrs. Jennie Nachtigal, Mr. Joseph Cerjak, Mr. & Mrs. Jacob Habijan, Mrs. Tomazin, Mr. George Banich, Mr. Joseph Lasich, Mr. Frank Zumer, Mrs. Agnes Rom, Mr. & Mrs. Louis Roschay, Mrs. Katherine Milles, Mr. John Ovnik, Mr. J. Akurok, Mr. Edward Kržišnik, Mrs. Catherine Vučko, Mr. & Mrs. John Hozjan, Mrs. Rozalija Gorz, Mr. & Mrs. Vastalo Rocco, Mrs. Veronika Rojko, Mrs. Wanda Gurtausky, Mr. Julius Bobins, Mr. & Mrs. Steve Drdas, Mrs. John Koren, Mrs. Mary Paranich, Mr. & Mrs. Frank Žibert, Mrs. Anna Banich, Mr. & Mrs. John Kržič, Mr. Joseph Žibert, Mrs. Agnes Fabijan, Mr. & Mrs. Joseph Haklin, Mr. & Mrs. Turner, Mrs. Frank Megljič, Mrs. Antonija Vogrič, Mrs. Antony Ule, Mrs. Rose Gregorich, Don Mossolio, Mr. & Mrs. Frank Tomažič, Mr. & Mrs. Walter Muller, Mr. & Mrs. Anton Hode, Mr. Frank

Dobrovnik, Mr. Martin Foys, Jr., Mrs. Rose Makovec, Mr. John Gerderich, Mr. Anton Krapene, Mrs. Albina Lawrentia Rasp, Mr. & Mrs. Frank Dolene, Mrs. Katherine Klemenčič, Mr. John A. Kosak, Mr. & Mrs. Steve Stuck, Mrs. Ruth Hoyne, Mr. & Mrs. John Krstnik, Mrs. Frances Sherwood, Mr. & Mrs. Math Gorjanc, Mrs. Mary Hanžlik, Mrs. Katherine Kitz, Mrs. Mary Hochevar, Mrs. Amalija Možina, Mrs. Angela Sintič, Mrs. Paul Cimbalista, Mrs. Pavlin Justin, Mrs. Mary Andrejas, Mr. & Mrs. John Boharic, Mr. Frank Cunk, Mrs. Caroline Jud, Mr. & Mrs. Anton Breclnik, Mr. A. Korenčan, Mrs. Antony Malesich, Mr. & Mrs. Anton Žlogan, Mrs. Jenny Dremely, Mr. Steve Cerar, Mrs. Kalamar, Mrs. Rose Krajnik, Mr. & Mrs. Jacob Vozel, Mr. & Mrs. Joseph Rudolph, Mr. & Mrs. Joseph Štajerk, Mrs. Mary Srnovič, Mr. & Mrs. Štefan Majcen, Mr. & Mrs. Martin Vučko, Mrs. Mary Gosnich, Mrs. J. Siebal, Mrs. J. Mohouch, Mr. & Mrs. Mike Hozian. — Skupno fara sv. Štefana — \$1,406.50.

ZUPA PRESV. TROJICE, CHICAGO, ILL.:

Po \$25: Mr. i Mrs. John Toplak.

Po \$10: Linhart's Funeral Home, Mr. i Mrs. Lovrenčic, Sutulovic Family, Mr. i Mrs. Martin Staresina, Mr. i Mrs. Steve Kellenc, Mr. Anton Balazic.

Po \$5: Mr. i Mrs. Max Kroflin, Mr. i Mrs. Martin Jagust, Mr. i Mrs. Stanley Jumic, Mr. i Mrs. Sirovica, Mr. i Mrs. Magista, Mr. Albert Maloy, Mr. i Mrs. Adam Hrenjak, Mr. Steve Slamar, Rudar Franjo Family, Mr. i Mrs. Dan Budic, Mr. Komarec Family, Mr. i Mrs. Clekovic, Mr. i Mrs. Poturica.

Po \$4: Mr. i Mrs. Tomse, Radicek Family, Mr. Steve Pintur i Kupina R.

Po \$3: Mrs. Jane Raispis, Mrs. Klara Lovrencic, Mr. Charles Kaucky, Joseph i Catherine Krapec, Mr. i Mrs. Geo. Zorko, Mr. i Mrs. Vugrinovic, Vrhovac Family, Landeka Family, Mr. John Markoja, Mrs. Vandrus, Mr. John Glavas, Mr. John Horvat.

Po \$2: Mrs. Krkac, Mr. Arbanas, slikar, Mrs. Josephine Luzar, William Arbanas, Frank J. Petruc, Mrs. Cetanjan, Mrs. Franjevic, Mr. i Mrs. Kupres, Mrs. John Kosir, Mrs. Alivojvodic, Mrs. Budisalio, Mr. i Mrs. Mike Regovic, Mr. i Mrs. Martin Gyura, Mr. i Mrs. Martin Balazic, Mr. John Lebar, Mrs. Surkalo i Honc, Mrs. Devecer, Mr. i Mrs. John Vucko, Miss Matilda Kovac, Mr. i Mrs. Markoja, Mr. John Kosicek, Mr. Stjepan Kelemenic, Mr. Geo. Kovacic, Mr. i Mrs. Domovic, Mr. Mike Sabljarić, Mr. Frank Tomaskovic, Miss Catherine Borsic, Mr. Ignac Golubic, Mrs. Ana Tomse, Mr. Mike Smetko, Smetko Family, 57th St., Mr. Nikola Marsic, Mr. Max Braje, Mr. Balija, Mrs. Frances Kopriva, Mrs. Elizabeth Zaruba, Mr. Frank Zaruba, Mr. Steve Rojc, Mr. i Mrs. Smokovic, Mr. Joseph Balija, Mrs. Rozic, Mr. Geo. Surkalo, Mr. P. Novosel, Mr. Paul Tomasevic, Mr. John Golich, Mr. Joe Kasik, Mr. Geo. Hecimovic, Mr. Mato Kralj, Mrs. Lukacevic, Miss Cecilia Vouch, orgulasic, Mr. Michael Petek, Mrs. Mary Cesar, Mr. Geo. Petrusa, Mrs. Valent Horvat, Mrs. Fijan.

Po \$1.50: Mrs. Trupec, Nikola Jerbec.

Po \$1: John J. Kapov, Mr. Kuhovic, Mrs. J. Dragicevic, Mr. Frank Halaus, Mr. V. Meerman, Mrs. Saloncki, Joseph Kremar, Mrs. J. Jaksic, Mr. L. Kaucky, Mr. i Mrs. Fijan.

Sam Popovic, Mr. i Mrs. Balazic, Mr. i Mrs. Vrancic, Mr.	10.00
Karlo Mihaljevic, Mrs. Ljuba Seperic, Mr. John Boharic,	10.00
Mrs. Fendry, Mrs. Anna Labuda, Mr. i Mrs. Kauzlaric,	10.00
Mr. Blazina, Mrs. Kirec, Mrs. Antonija Culjak, Mrs. Mary	6.00
Bajama, N. N., Mrs. Anna Labar, Mrs. Braje, Mrs. An-	5.00
gela Biliskov, Mrs. Anna Sipek, Family Bozic, Mr. i Mrs.	5.00
Borsic, Mrs. Klara Gosh, Mr. i Mrs. Charley Krkac, Mr.	5.00
Ignac Markoja, Mr. Steve Kavas, Mrs. Kupina, Mrs. Kra-	5.00
mar, Mrs. Joseph Traiber, Mr. John Cernek, Mr. i Mrs.	5.00
Lovro Matas, Mr. Edward Sukalec, Mr. Frank Presecky,	5.00
Mrs. John J. Plovanic, Mr. John Kuhta, Mr. John Covic,	5.00
Sostaric Family, Mrs. Mary Gruskovnjak, Mr. Steve Rep-	5.00
njak, Mr. i Mrs. Steve Geric, Mr. Bosanac i Familija, Mrs.	5.00
Mary Tandaric, Mr. Frank Zajeck, Mrs. Tuponic, Mrs.	5.00
Stefanija Persin, Mr. Kincel, Mrs. Smolcic, Mr. Mato Ko-	5.00
vacevic, Mrs. Zupane, Mr. i Mre. Biondic, Mr. Jacob Hur-	5.00
sa, Mrs. Veronica Kolar, Mrs. Eva Seukanec, Mr. Charles	5.00
Gregoric, Mr. Anton Kremer, Mrs. Zofija Gesic, Mrs. Ma-	5.00
ry Bakich, Mr. i Mrs. Tom Jerbic, Mr. Mike Simunjak,	5.00
Vuckovic Family, Mr. Balija, Mrs. A. Tomaskovic, Mrs.	5.00
Skroko, Mrs. A. Tomaskovic, Jr., Mrs. Cismesija, Mrs.	5.00
Franciskovic, Mrs. Juric, Mr. Sutej Family, Mr. Bradic	5.00
Family, Mr. Ruppe, Mr. Leo Toncic, Mrs. Mary Pavlovic,	5.00
Mr. Geo Begic, Mrs. Gyorek, Mr. i Mrs. Matak, Mrs. Anna	5.00
Slavich, Mr. Frank Kaucky, Mr. Joseph Vugrinovic, Mike	5.00
i Barbara Skrepe, Mrs. Ivana Miculinic, Mr. i Mrs. J. Loc-	5.00
kovic, Mrs. Jennie Grzac, Mrs. Betty Subert, Mr. Mike	5.00
Jagust, Mrs. Frances Kos, Mrs. Barbara Sajnic, Mr. Ivan	5.00
Ivetic, Mrs. Mathilda Miroslavic, Mr. Ivan Kufrin, Mr. Jo-	5.00
seph Slamar, Jr., Mr. i Mrs. Charles Prelec, Mr. i Mrs.	5.00
Frank Prevendar, Mrs. Walter Beckas, Mr. Mijo Ercegov-	5.00
ac, Mr. Emil Klepin, Mr. Fratric, Mr. Paul Ivicek, Mr.	5.00
Marko Srmeč, Mr. Tomo Rubinic, Mrs. Tandaric (Trum-	5.00
bull), Mrs. Theresa Hercek, Mrs. Anna Misic, Mr. Joseph	5.00
Skoc, Mrs. Martin Krilic, Mrs. Emil Altera, Mrs. Michael	5.00
Zebic, Mr. Tony Krinch, Mrs. Anna Svetec, Mr. i Mrs. F.	5.00
Markulin, Mr. Simon Krilic, Mr. Steve Simunjak, Mr. i	5.00
Mrs. Brdovinac, Mr. Peter Bercek Family, Mr. Joe Ivicek,	5.00
Mrs. Rubinic Family, Mrs. Kacic, Mrs. Tom Anic, Mrs.	5.00
Hans, Mrs. Gazdic, Mr. Steve Domijancic, Mr. Steve De-	5.00
vic, Mr. Vaso Babic, Mrs. Bogdanovic, Mr. James Kuzmic	5.00
Family, Mr. Mike Zupan, Mr. Mike Jergovic, Della i Steve	5.00
Jergovec, Joseph Golich, Steve Miller, Geo. i Helen Cutie,	5.00
August Gecan, Peter Pasernich, Marath, Ikovich, Martin	5.00
Furlan, Joseph Furlan, Peter Furlan, Eli Golich, Mr. Tom	5.00
Eranusich, Joe Miller, Lucy Miller, Peter Obucina, Frank	5.00
Jerbic, Paul Lovrencic, Alex Jergovec, Mary Petrovic i	5.00
Ann Dumovic, Joseph Obucina, Lucy Grbac, Joe Grbac,	5.00
Mrs. Antonia Kovacevic, Mr. i Mrs. Tom Gasparic, Mr.	5.00
Joe Grenko, Mr. Frank Kirin, Mrs. Ignac Domovic.	5.00
Zenska Zveza, Joliet, Ill. -----	10.00
Dr. sv. Helene, Cleveland, Ohio -----	10.00
Zenska Zveza, Pueblo, Colorado -----	10.00
St. Martin Lodge, La Salle, Ill. -----	6.00
Dr. Hrv. Žena, br. 1, Chicago, Ill. -----	5.00
Dr. Srce Isusovo, Chicago, Ill. -----	5.00
The Slovenian Women's Union, St. Louis, Mo.-----	5.00
St. Cecilia Society, Bradley, Ill. -----	5.00
Dr. sv. Roka, Denver, Colorado -----	5.00
Catholic Order of Foresters, N. Chicago, Ill.-----	5.00
Dr. sv. Petra in Pavla, So. Chicago, Ill. -----	5.00
Dr. sv. Antona Padovanskega, Bessemer, Pa.-----	5.00
Dr. sv. Elizabete, Duluth, Minn. -----	5.00
Society of Sacred Heart of Jesus, St. Louis, Mr.-----	5.00
Dr. Marije Pomagaj, Eveleth, Minn. -----	5.00
Zenska Zveza, Bradley, Ill. -----	5.00
Dr. sv. Jožefa, West Allis, Wis. -----	5.00
Zenska Zveza, Milwaukee, Wis. -----	5.00
Zenska Zveza, Collinwood, Ohio -----	5.00
Zenska Zveza, Johnstown, Pa. -----	5.00
Zenska Zveza, Chisholm, Minn. -----	5.00
Zenska Zveza, Strabane, Pa. -----	2.00
Zenska Zveza, Bessemer, Pa. -----	2.00
Sloga Hrvatski Kćeri, Hammond, Ind. -----	2.00
Zenska Zveza, Canon City, Colo. -----	2.00
Zenska Zveza, Eveleth, Minn. -----	2.00

OD DRUGOD:

Mrs. Veronica Ruppe iz Brooklyn, N. Y. je nabrala sledeće: Društvo sv. Ane št. 105, KSKJ. \$10; posamezne članice \$7; Mrs. Veronica Ruppe, \$1; njena hčerka \$1; Mrs. Fannie Cerar \$1; skupno \$20.

Po \$5: Mrs. Anna Levar, Milwaukee, Wis.; Mrs. Antonia Robar, Bethlehem, Pa.

Po \$3: Franjo Lesic, Mt. Olivet, Ill.

Po \$2: Mrs. Fanny Gabriel, Milwaukee, Wis.; John Tiesel, Milwaukee, Wis.; Marija Sadar, Eveleth, Minn.; Mrs. Anna Fortuna, Maple Heights, Ohio.

Po \$1: Bradley, Ill.: Mrs. Math Klowbutcher, Mr. Cubil Martin, Mary Smole, Mrs. M. Conway. — Milwaukee, Wis.: Mrs. Lauriski. — Prospect Heights, Minn.: Neimenovana, Anica Plemel. — Cleveland, O.; Mrs. Jno Brodnik.

Po 50c: Canon City, Colo.: Anna Susman; Mrs. Helen Dolinar.

SOTRUDNICE, KI SO PRODALE KNIGE PO \$10.00:

West Allis: Terezija Bevc, tri; eno je kupil John Kegel, Jr.; eno Mr. & Mrs. Martin Kult; eno Terezija Bevc. Anna Kegel, dve: eno je kupila Josephine Kegel; eno Rose in Anna Kegel, ml.

Eveleth, Minn.: Mrs. Frances Kvaternik, eno; Antonia Nemgar, eno.

Joliet, Ill.: Mrs. Joseph Muren, eno; Mrs. Antonia Struna, eno.

Chicago, Ill.: Mrs. Meznarich, eno.

Barberton, Ohio: Mrs. Jennie Skul, eno.

Willard, Wis.: Neimenovana, eno.

Dar za Križev Pot: Mr. John Kness, Cleveland, Ohio

— \$15.00.

DRUGI DAROVI:

K. S. K. Jednota, Joliet, Ill. -----	\$100.00
Slovensko Podp. Družba sv. Mohorja, Chicago, Ill. -----	50.00
Dr. sv. Frančiška Saleškega, Joliet, Ill. -----	25.00
Dr. Srce Marijino, Chicago, Ill. -----	20.00
Dr. sv. Križ, Chicago, Ill. -----	10.00
Dr. Marije Pomagaj, Detroit, Mich. -----	10.00
Dr. sv. Sreca Marije, Rock Springs, Wyo. -----	10.00
Dr. Marije Pomagaj, Waukegan, Ill. -----	10.00

V UPRAVI "AVE MARIJA"

(P. O. Box 608, Lemont, Ill.)

si lahko naročite marsikatere potrebne stvari.

NA PRILIKO:

SLOVENSKE MOLITVENIKE. Vse vrste molitvenikov imamo na razpolago. Samo pišite, katerega želite in takoj vam bo postreženo. Upravnik vam bo na željo poslal imenik in cenik teh molitvenikov.

ANGLEŠKE MOLITVENIKE. Mlajši člani vaše družine morda rabijo tega ali onega. Zakaj naročiti drugod, ko lahko podpirate svojo ustanovo? Na navadni poštni karti izrazite svoje želje in z obratno pošto boste prejeli zaželjeno.

RAZNE KIPE IN SVETNIŠKE SOHE. V razni velikosti jih ima naša Uprava. Kip Srca Jezusovega, Marijinega, Lurške Matere božje, sv. Ane, sv. Antonia, sv. Jožefa in druge. Po najnižji ceni si jih lahko nabavite ravno pri nas.

ROŽNE VENCE VSEH VRST imamo in **KRIŽE** vsake velikosti. Noben kristjan naj ne bo brez tega svetega znamenja. Cena po velikosti in kakovosti.

PRIPRAVO ZA PREVIDEVANJE BOLNIKOV, KROPILNIKE, ŠKAPULIRJE, karmelske in tretjeredne. Tudi **OBREDNIK** in **PRAVILNIK ZA TRETJI RED**.

Cenik molitvenikov

Pot k Bogu.....	od 75c do \$1.50
Večna molitev	\$1.50
Slava Gospodu	\$1.50
Sveta Ura	od \$1.00 do \$1.50
Nebeška tolažba	od \$1.00 do \$1.50
Dnevi v Bogu	od 35c do 70c
Večer življenja	od \$1.00 do \$1.50
Družinski molitvenik	40c
Skrbi za dušo	po \$1.00 in \$1.50
Kvišku srca	po 50c in \$1.00
Hoja za Kristusom	75c

Angleški molitveniki

The Cath. Girl's Guide.....	od \$1.50 naprej
My Prayer Book	od \$1.50 naprej
The Young Men's Guide	od \$1.50 naprej
The New Missal	od \$2.00 naprej
The Pocket Manual	po 50c in \$1.25
Ave Maria	po 75c in \$1.75
Key of Heaven	po 75c in \$1.50
Key of Heaven (vel. tisk)	po 75c in \$1.50
The Cath. Bible	po \$1.50 in \$2.00
The Comm. Prayer Book	75c in \$1.50
The Child's Prayer Book	po 15c in 95c

Ti molitveniki so vsi tiskani z velikimi črkami, kateri so prav priporočljive za starejše ljudi.

Naročite si lahko tudi **SVETO PISMO, HOJO ZA KRISTUSOM** in vse druge novejše molitvenike, ki so izšli v domovini. Pustite, da jih vam naročimo.

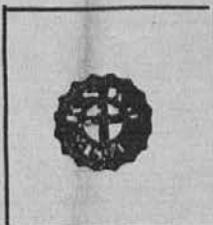
Če hočete katere druge molitvenike v angleškem jeziku, samo naročite jih. Je še mnogo drugih, ki bi jih morda vaši mlajši žezeleli, takoj vam jih lahko dobimo.

Morda si želijo to ali ono knjigo za branje, tudi s temi vam lahko postrežemo. Vzelo bi seveda nekaj dni, predno vam jih lahko naročimo iz tuje knjigarne.

Najboljšo garancijo zavarovalnine

jamči vam in vašim otrokom

KRANJSKO-
SLOVENSKA

KATOLISKA
JEDNOTA

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA PODPORNA ORGANIZACIJA V AMERIKI

ki posluje že nad 45 let.

PREMOŽENJE: \$4,400,000.00

ČLANSTVO: 35,500

SOLVENTNOST KSKJ ZNAŠA 119.80%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, pošteni in nadsolventni podporni organizaciji Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in one-moglosti.

K. S. K. Jednota sprejema pod svoje okrilje moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta.

K. S. K. Jednota izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. Jednota je prava mati vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrudi se in PRISTOPI TAKOJ!

GLAVNI URAD:

351-353 NO. CHICAGO STREET,

JOLIET, ILLINOIS